

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun. Ljubljana številka 10.630 in 10.349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

SCLOVENE

Mati

V strašni stiski, ki jo preživlja v današnjem stoletju človeštvo, ko se neurejenemu gospodarstvu sveta, velikemu socialnemu nasprotju med stanovji, ki se je le za silo potlačilo, bistveno pa je ostalo nerešeno, in pravstvenemu pretresu družine pa vseh naših medsebojnih odnosov in kulture pridružuje zdaj še vojska, ki je najhujša, kar smo jih kdaj doživeli — bi ne imeli narodi nobene tolažbe in bi se ne mogli oklepati nobene naprave ter ne bi imeli nobenega upanja v nikogar, če ne bi bilo katoliške Cerkve.

Potem ko so svobodomiselnost, socializem in komunizem pa vse mogoče druge struje sodobnega materializma Cerkve v lažiprosvetljeni dobi preteklega stoletja grdile, jo dolžile oblastihlepnega nazadnjaštva in jo očrjevala kot oviro vsakega kulturnega in socialnega napredka, danes ti glasovi počasi izginjajo povsod tam, kjer je še vedno doma prava omika in želja, da bi človeštvo nadaljevalo mirno ustvarjajoče delo v medsebojnem sporazumu, in kjer se vse sile narodov zbirajo, da odvrnejo naval naukov in prizadevanj, ki bi radi postavili življenje človeštva na drugo podlago, kakor je tista, ki jo je postavil Kristus v svojem evangeliju in ki jo ohranja kot edini človeka in človeštva dostojni temelj zemeljskega življenja in dela njegova vesoljna Cerkve. Danes ni v Evropi ne znanstvenika ne velikega pisatelja ali umetnika, ne državnika, ki zasluži to ime, ki ne bi bil spoznal in ne bi bil dal v zadnjih letih izraza prepričanju, da so nauki pretrganega liberalizma in pretrganega nacionalizma, kakor tudi socializma, ki ne poznajo pravega ravnovesja med pravicami posameznika in pravicami družbe oziroma države, jalovi in da so rodili le žalostne sado, tako da mora zdaj človeštvo te zmote plačati s potoki krvi in neizmernega trpljenja. Pa tudi nobenega glasu ne slišimo že nekaj let, odkar se je zelo znani in vidni francoski kulturni delavec, ki je v odkritosrčni veri videl odrešenika človeštva v ruskem boljševizmu, kruto razočaral, ki bi nam povedal kakšno drugo moč, kakor je katoliška Cerkve in njena vera, ki bi mogla človeštvo nuditi v sedanjem npravnstvenem razpotju kakšno pomoč in ki bi mu mogla pokazati izhod iz mreže zmot, ki ga bolj in bolj potiskajo navzdol in tirajo v duhovni propad, socialni razdor in borbo vseh proti vsem. Nasprotno — najodličnejši državnik sveta, četudi ne katoličan, so opetovano naglašali in naglašajo, da pravega miru, vzpostavitve duhovnega ravnovesja in pravičnosti na podlagi vzajemnosti krščanske ljubezni nihče drugi ne bo mogel zajamčiti kakor krščanstvo, h kateremu se je treba pod vodstvom Cerkve odkritosrečno vrniti ne samo v zasebnem življenju, ampak tudi v vsem udeleževanju države in v mednarodnem življenju in njega pravilih.

V takem ozračju, ko so dobri ljudje začeli videti ostrje in pravilnice, ker vedo, da gre za zadnje in usodepolne odločitve, ko ni več mogoče omahovati in se je treba ukloniti resnici ali pa propasti, se zdijo vsi ugovori prejšnje dobe zoper Cerkve kaj malenkostni. Človeštvo se zdaj bolj nepristransko spominja, kaj vse je Cerkve v teku dveh tisočletij storila za omiko človeštva, za njega stalni, čeprav večkrat kruto prekinjeni npravnstveni napredek in za mirno sožitje narodov in njihovo sodelovanje na vseh področjih, tako znanosti kakor duhovne in srčne kulture sploh. Evropski narodi so premagali svoje barbarstvo in začeli urejeno državno življenje s pomočjo Cerkve, ki jim je ustvarila vse podlage tako pravične državne politike kakor mednarodnih odnosov in socialnega blaga. Nihče drugi ni ščitil družine kakor Cerkve, ki je branila svetost zakona proti največjim nasilnikom in je ljubezen med možem in ženo posvetila tako, da jo nobena sila sveta ni mogla več in jo ne more razdreti, tako da se prav danes ta zakon in ta ljubezen poveličuje v največjih umotvorih sodobne literature. Prav tako pa je Cerkve tudi razmerje med delavcem in gospodarjem postavila na novo podlago, ki se imenuje medsebojna vzajemnost enakovrednih na podlagi pravice, ki jo ogreva in ohranja krščanska ljubezen. Tudi odnose med državljani in državnim poglavarjem je uredila Cerkve, učeč pokorščino zaradi splošnega blaga, ki pa ni vrhovno merilo samo za vladane, ampak tudi in v prav posebnih meri za vladajoče, tako da mora človek poslušati zakonito oblast v vsem, kar ni proti božji in naravni postavi. Tudi šola je otrok Cerkve od ljudske do visoke, in vedno je ta Cerkve oznanjala in se neomajno držala načela, da šola ni samo učilnica, ampak tudi in predvsem poleg staršev vzgojiteljica, ki spaja nazor z življenjem, znanost z vero, um s srcem. Šola se ne sme iztrgati iz svoje naravne zveze tako s posvetno oblastjo in javnim življenjem kakor z duhovno oblastjo Cerkve, ki nam daje smernice, da prav in pošteno živimo in si za posvetno kulturo in njen napredek prizadevamo v luči večnega človekovega namena, ki je ta, da postani človek pravi otrok božji. Povsod, kjer se posamezniki in država niso držali teh smernic, se je začel propad, ki se danes odpira pred nami v vsej svoji grozoti.

Spričo tega bolj vidnega dela Cerkve pa ne smemo pozabiti na drugo, ki se bolj tiče človeške duše, ni pa nič manj važno. To je namreč ogromna ljubezen in njena dela, ki jih je vršila ali pospeševala Cerkve tam, kjer socialna pravičnost ni dosegala in ni mogla doseči svojega cilja. Vse dobrodelne naprave, ki omiljujejo socialno bedo v normalnih in nenormalnih časih, kakor na primer za časa vojske, so delo katoliške Cerkve. Kaj naj rečemo nadalje o materinski skrbi Cerkve za grešnike, s katerih odvzema ogromno breme duševne potlačitve in jim pokaže pot do duševnega prepoveda ter jih stori sposobne za novo življenje duše in duha? Neizmerna pomena v kraljestvu duha in duš pa so tudi molitve Cerkve in v cerkvi za žive in za mrtve, ker družijo vse bogoljubno človeštvo v neprestanem slavošpevu in hvalnici ter prošnjah za zemski in večni blagor vsega človeštva in tako množijo in krepijo silo Dobrege v vsem vesoljstvu.

V svoji okrožnici je papež Pij XII. med drugim dejal: »Takšen je čudovit nauk ljubezni in miru, da se mu moramo zahvaliti za ves kulturni in verski napredek človeštva. Iz slabotnih in nekih ljudi je napravil templje svetega Duha in njihovih vrhove je tako povzdignil v modrosti, da so se po njihovem prizadevanju ljudje povezali

Vojna brodovja se zbirajo na Sredozemskem morju

Italijanski tisk ostro napada Anglijo in Francijo češ, da imata „napadalne načrte“ proti Italiji

London, 4. maja. AA. Posebni dopisnik agencije Reuter je poslal v London tale radiogram:

Prihod zavezniške pomorske eskadre, ki je prišla včeraj popoldne v Aleksandrijo, potrjuje prepričanje, da Anglija ni samo sposobna, temveč tudi odločena braniti svoje pravice v Sredozemskem morju, ako bi bilo to potrebno. Dolga vrsta vojnih ladij stoji sedaj v aleksandrijski luki. Toda to so samo izvidnice še večje mornarice. To učinkuje pomirjevalno na vzhodne pokrajine ob Sredozemskem morju. Enote angleške mornarice sestojajo iz oklopnih ladij, križark, rušilcev, matičnih ladij, letal in podmornic.

Aleksandrija, 4. maja. AA. Stefani: Po poročilih, obstoje angleško-francoske pomorske sile, ki so priplele v Sredozemlje, iz sledečih enot:

Dve francoski eskadri ter več angleških enot upoštevajoč tudi tri bojne ladje. Na poti v Aleksandrijo sta tudi dve drugi vojni ladji »Warspite« in »Ramillies«. Na poti sta tudi dve francoski bojni ladji »Dunquerque« in »Strasbourg«, ki se nahajata v pristanišču Oran. Sedem lažjih križark in 4 eskadri angleških rušilcev se nahajajo v vzhodnem delu Sredozemlja.

Večina francoske mornarice se prav tako nahaja v Sredozemlju. Ni znano točno število francoskih ladij, ki bi odšle v vzhodni del Sredozemskega morja.

Italijansko brodovje

Carigrad, 4. maja. b. Po nepotrjenih vesteh se italijansko brodovje zbira v vzhodnem Sredozemskem morju. O premikanju turškega brodovja tu ni ničesar znanega.

Razmerje med brodovji Italije, Anglije in Francije

Po uradnih števili podatkih z dne 1. septembra 1939 so štela vojna brodovja Anglije in Francije naslednje vojne enidine:

Italija: 4 velike oklopne bojne ladje, nobene matične ladje za letala (ker jih Italija s svojo sijajno morskotno lego ne potrebuje, ker vse Sredozemlje lahko doseže s svojih suhozemskih letališč), 7 težkih križark, 14 lažjih križark, 61 rušilcev, 104 podmornice, 70 torpedovk, 72 torpednih čolnov. V Italiji z mrzlično naglico gradijo predvsem manjše enidine. V gradnji so tudi križarke in oklopne ladje.

Anglija: 15 velikih oklopnih bojnih ladij, 6 matičnih ladij za letala (med tem je bila »Courageous« potopljena), 15 težkih križark, 43 lažjih križark, 179 rušilcev, 57 podmornic, 26 torpednih čolnov. Od septembra dalje je bilo zgrajenih velik število podmornic, rušilcev in torpednih čolnov. Dograjeni sta bili dve težki križarki, večje število križark in ena bojna ladja.

Francija: 7 velikih oklopnih bojnih ladij, eno matično ladjo za letala, 7 težkih križark, 12 lažjih križark, 59 rušilcev, 78 podmornic, 12 torpedovk in 21 torpednih čolnov. Tudi v Franciji so dogradili veliko manjših enidin ter lahkkih križark. V gradnji so oklopnice in težke križarke.

Glas italijanskega tiska

Rim, 4. maja. AA. Stefani: List »Tevere« postavlja vprašanje ali je mogoče na Italijo izvesti napad v primeru vojne, ter dokazuje, da je to nemogoče iz sledečih razlogov:

1. Jadransko morje je zaprto morje, ker ima Italija v oblasti obe obali Otrantskega preliva in gospodarji v tem prehodu.
2. 121 podmornic predstavlja začasn od ligrske obale pa do Otrantskega preliva nepremostljivo verigo.
3. Tirensko morje je obkroženo z veliko vodno letalsko lukno in je pod nadzorstvom močnega italijanskega letalstva.
4. Sijajna mornarica od 6 oklopnih, 33 križark, 118 rušilcev in 70 torpedovk operira skozi Mešinsko ožino.
5. Sovražne sile so razdeljene na dva dela zaradi otoka Pantelerija.
6. Zelo močna obramba ščiti italijansko obalo.
7. Osem milijonov bajonetov je v Italiji pripravljenih za vse.

Rim, 4. maja. b. Havas. Italijanski tisk mnogo piše o raznih ukrepih Anglije v Sredozemlju, predvsem pa o okrepitvi angleškega in francoskega brodovja v Sredozemskem morju. Italijanski listi naglašajo, da so ti ukrepi naperjeni proti Italiji toda Italija da se bo znala braniti.

Virginio Gady piše v »Giornale d'Italia« tudi o tem vprašanju in pravi med drugim: »Italija je kljub temu ohranila svoj mir. Prvič se je zgodilo, da je Italija v Sredozemskem morju videla zbrano tolikšno brodovje proti sebi. Na Italijo to dejstvo ni napravilo nobenega vtisa. Italija bo šla svojo pot naprej. Ako bi se izkazalo, da so angleško-francoski ukrepi na Sredozemskem morju v zvezi s kakšnimi ofenzivnimi nameni, bi vsak takšen poskus zadel na najhujši in najhitrejši odpor Italije.«

med seboj v naravno in nadnaravno skupnost. Dobro je in v veliko tolažbo, če se vsega tega spominjamo v sedanjem žalostnem času. Res, katoliška Cerkve je prava mati vsemu človeštvu brez izjeme in bo to ostala; le njena skrb in ljubezen bo rešila nas in našo kulturo.

Nemški tisk podpira Italijo

Berlin, 4. maja. AA. DMB. Današnji nemški tisk se bavi z angleškimi načrti, ki jih označuje kot željo, da se vojna razširi.

»Deutsche Allgemeine Zeitung« pravi, da pripravlja Anglija sedaj, ko je bila premagana na Norveškem, nov pohod. Zaradi tega je nastalo vznemirjenje v mnogih državah. List ugotavlja, da je Anglija izvedla vrsto ukrepov proti Italiji. Ni še jasno, pravi list, o kakšni smeri se gibajo angleške grožnje in katera je ona nevtralna država, ki jo bodo te grožnje zadele. Ker amer Anglije ni jasna, je popolnoma razumljivo, da so vznemirjene vse nevtralne države. Anglija dela v trenutkih nevarnosti vedno tako, da žene druge države namesto sebe v nevarnost.

»Berliner Börsen Zeitung« pravi, da se Anglija vedno izogiba neposredne borbe s svojimi nasprotnikom. Vprašanje nevtralnosti ali boljše rešeno kršitve nevtralnosti posameznih držav ne igra pri angleškem delovanju nobene vloge. Anglija je vedno rada delala razne poskuse s posameznimi večjimi in manjšimi narodi, ki morajo po mnemju Angležev služiti samo Angliji. Ker je podvid na Norveškem propadel, pripravlja sedaj Velika Britanija nov vihar.

4 zahteve Italije

Nepotrjena poročila o posredovanju Vatikana med Anglijo in Italijo

»Neue Zürcher Zeitung« poroča iz Rima naslednje poročilo:

Vatikansko mesto, 4. majnika. t. United Press: V tork zvečer so v vatikanskih krogih mnogo govorili o tem, da se je papež Pij XII. izrazil pripravljenega, da napravi poskus za zblizanje med Anglijo in Italijo. V vatikanskih krogih so mnenja, da so bili razgovori, ki jih je pretekli torek v Londonu imel zunanji minister lord Halifax z italijanskim poslanikom Bastianinijem, že prvi uspeh posredovanja svetega očeta. Prav tako govorijo v istih krogih, da je italijanska vlada izjavila, da ne bi nasprotovala zblizanju z Anglijo, pod pogojem, da Anglija upošteva štiri zahteve, ki so za Italijo bistvene važnosti. Te štiri zahteve so sledeče:

1. Anglija mora Italiji omogočiti, da dobi drug položaj na Sredozemskem morju.
2. Anglija mora Italiji dati trdna jamstva, da njeno gospodarsko poseganje na balkanski prostor ne bo v ničemer nasprotovalo italijanskim koristim.
3. Anglija mora priznati dejstvo italijansko-nemškega zavezništva in to, kar iz tega dejstva izhaja, da namreč Italija ne more stati ob strani, če bi zahodni velešili poskušali narodno socialistični režim v Nemčiji zrušiti, Nemčijo pa razkosati.

Amerika bo nadaljevala napore, da se omeji vojna Jugoslov. in grški poslanik pri Sumner Wellesu

Newyork, 4. maja. AA. Reuter: Dopisnik »Daily Newsa« v Washingtonu predvideva, da se bo Roosevelt z vsemi močmi trudil, da se vojna ne bi razširila na Sredozemsko morje. Dopisnik smatra, da se Rooseveltov nastop ne bo omejil samo na omejitve vojne, temveč da bo skušal pripraviti Italijo, Vatikan in druge nevtralne države do tega, da se skupno ugotovi, ali obstajajo izglei za pogajanja za sklenitev splošnega miru. Na koncu svojega poročila pravi dopisnik, da merodajni washingtonski krogi smatrajo, da bi bilo treba mirovno ofenzivo izvesti prej, predno se vsa evropska celina ne pogreze v vojno.

Sporazum med Nemčijo in Sovjeti o Svedski

London, 4. maja. b. Poluradno se poroča, da je bil v Moskvi dosežen sporazum med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo glede stališča nevtralnosti Svedske. Danes ob 13 je londonski radio ponovno izjavil novico o tem dogovoru med obema državama. Pogajanja so trajala 14 dni, in je končno prišlo do popolne soglasnosti. Istčasno poroča ruska agencija Tass, da so neresnična poročila, da je Sovjetska Rusija poslala Nemčiji noto, da bi vsako ogrožanje Svedske s strani Nemčije predstavljalo neprijateljski akt proti Sovjetski Rusiji.

Stockholm, 4. maja. b. Položaj Svedske je zelo težak, ker Nemčija sedaj nadzoruje vse izhode Svedske. Neposredne nevarnosti za Svedsko sicer ni, ker Nemčija ne more brez sporazuma s Sovjetsko Rusijo začeti proti Svedski nikakih vojaških nastopov. Rusija je proti Finski vodila ostro vojno

4. Anglija mora dati jamstva, da v bodoče italijanske pomorske trgovine v ničemer ne bo ovirala.

Prva in tretja točka odpirata skrajno hude rane, pravijo v rimskih krogih, posebno, ker je jasno, da ti dve točki vsebujeta vse ozemeljske težnje Italije po Tuniziji, Suedskem prekopu in Džibutiju. Posebno težavno pa bi bilo priti do sporazuma glede tretje točke. V političnih krogih se čudijo, da je Italija podpisala tako rekoč menico ne samo za obstoj Nemčije, marveč celo za obstoj narodnega socializma. Uničenje narodnega socializma pa je izrecno vojni cilj zahodnih velešil. Tretja in četrta točka pa ne predstavljata velikih ovir in obstoja upanje, da bi se na njuni podlagi morda le začela kakšna pogajanja med Italijo in Anglijo.

Nemško-jugoslovanska trgovska pogajanja

Berlin, 4. maja. b. Nemška gospodarska delegacija, kateri je na čelu državni tajnik Landsfrid, pride v Belgrad v tork zaradi gospodarskih pogajanj med našo državo in Nemčijo. Pričakuje se, da bodo pogajanja trajala dva do tri tedne.

Šef nemške turistične propagande odpotoval iz Belgrada

Belgrad, 4. majnika. t. Havas. Šef nemške turistične propagande Esser, ki je bil v Belgradu in se je pogajal tamkaj za sprejem večjega števila mladih nemških turistov, ki bi preživeli letne počitnice na Jadranu, je nenadno zbolel in se vrnil v Berlin.

Romunsko-turški politični in gospodarski posveti

Istanbul, 4. majnika. t. Havas. Skozi Istanbul je danes potovalo turško odposlanstvo na potu v Romunijo, da se tamkaj pogaja o gospodarskih in političnih vprašanjih. Odposlanstvo bo vodil turški veleposlanik v Bukarešti, ki se nahaja v Ankari in ki bo prišel za odposlanstvom še danes ali jutri. Z ozirom na najnovejši mednarodnopolitični položaj v Sredozemskem morju in na Balkanu menijo, da bodo romunsko-turška pogajanja imela daljnosežen pomen.

Aretacije v Romuniji

Bukarešta, 4. maja. b. Kakor se izve, je v Transilvaniji aretiranih 60 oseb, ki so osumljene, da so preteklo nedeljo vršile protidržavna dejanja. Te aretacije se spravljajo v zvezo z vladnimi ukrepi proti inozemcem.

Amerika bo nadaljevala napore, da se omeji vojna Jugoslov. in grški poslanik pri Sumner Wellesu

Washington, 4. maja. b. Kakor se službeno poroča, je jugoslovanski poslanik v Washingtonu g. Fotić obiskal včeraj Sumner Wellesa, kateremu je naglašal, da se po predvčerajšnjih in včerajšnjih razgovorih s predstavnikom Italije more sklepati, da Italija trenutno ne namerava spreminjati svojega zadržanja.

Washington, 4. maja. AA. Havas: Grški poslanik v Washingtonu Diman Topulos je obiskal Sumnerja Wellesa, s katerim se je razgovarjal o splošnem položaju na Sredozemskem morju, posebno pa o zbiranju italijanskih pomorskih sil v vodah Dodekaneza.

samo zaradi tega, da je dobila gotova pomorska oporišča. v primeru zasedbe Svedske s strani Nemčije bi pa postala vsa vojna Sovjetske Rusije proti Finski brez pomena.

Pariz, 4. maja. b. V Franciji, nedaleč od Burgoza, se je zrušil most v trenutku, ko je čez njega vozil vlak. 21 potnikov je mrtvih, 25 pa težje in lažje ranjenih.

Zemur, 4. maja. AA. Vremenska napoved za 5. maj: Ohladilo se bo. Prevalovalo bo mirno vreme v vsej kraljevini, le tu pa tam bo dež. Pričakovati je treba razvedritve v severozahodnih krajih. Veter bo imel spremenljivo smer.

Zagrebska vremenska napoved: Deževno.

Dogodki na Norveškem

Po odhodu zaveznikov se norveške čete hitro vdajajo Nemcem

Nemško vojno poročilo

Berlin, 4. majnika. t. Havas. Nemško vojno poročilo pravi:

Dne 3. majnika smo zahodno od Namsosa opazili angleško križarko, ki je plula dalje proti zahodu. Naši bombniki so križarko napadli in so jo bombe zadele v sredino med oba oklopna stolpa. Opazili so požar. Ko so se letala nekaj časa potem vrnila na isti prostor, niso nikjer več videla ladje, le posamezni drobci trupa so plavali na površini morja.

Nemške predstraže so pri Narviku odbile napad sovražnika.

Naše čete nadaljujejo čiščenje in pomirjenje po vseh predelih Norveške. Mesto Ruukan se je danes predalo našim četam. V odseku okrog Andalsnesa so naše čete ujele 127 častnikov in 2500 vojakov norveške armade.

V fjordu Solberg so bombe naših letal poškodovale nasprotno tovorno ladjo.

Poveljnik norveških čet na odseku Namsosa je izdal dnevno povelje, v katerem ugotavlja, da sta se zahodni velesili umaknili iz Namsosa ne da bi ga o tem obvestili. Ker so zaradi tega prišle norveške čete v velike težave, je poveljnik zahteval premirje.

Berlin, 4. maja. AA. DNB: Z merodajne strani sporočajo, da so bile v Sandjefordu zaplenjeni 2 angleški trgovski ladji in sicer »Salomon« (8000 ton) in »Salerno« (2500 ton).

Norvežani se vdajajo

London, 4. maja. AA. Reuter: Poveljnik norveških čet v pokrajini Trondelag je sporočil svoj namen, skleniti z Nemci krajevno premirje. Švedske radijske postaje, ki objavljajo to novico, omenjajo, da je položaj norveških čet v pokrajini Trondelag postal po odhodu zaveznikov nevzdržen in da bi nadaljevanje borbe pod takimi okoliščinami pomenilo, da Norvežani namenoma drivijo v propad, ne da bi to služilo kakšnemu koristnemu namenu. To naglašata tudi poveljnik omenjenih norveških čet.

Angleško vojno ministrstvo sporoča, da so brez kakršnekoli osnove vesti, da bi zavezniki ne bi bili obvestili glavnega poveljnika norveških čet,

O Marijinem češčenju

Nek duhovitež je nekoč zapisal o špansko-ameriškem filozofu Juriju Santayana, da ne veruje v Boga, pač pa v Mater božjo. V teh besedah je globok pomen. Kjer te vere ni, stopi na njeno mesto drugače češčenje žene kot zelo neprimerno nadomestilo. Kult Dežele matere in podobno češčenje je bilo v dobi kraljev in vitevov takšno nezadostno nadomestilo za češčenje Matere in Device Marije. Henrik Treitschke, poznani nemški nacionalist in pangermanist je za tak nadomestek skoval ne posebno dostojno besedo: ženski kult, ki se praktično družu z vlačugarstvom!

Marijino češčenje v katoliški Cerkvi je vedno bilo izvir najglobljeja in najmočnejšega duhovnega bogastva. Kjer pa je Marijino češčenje bilo opuščeno ali pregnano iz verskega občestva, tam je kmalu nastopilo splošno očitno duhovno uboštvo. Magnifikat ima v sebi tako čudežno moč in toliko skrivnostne sile, kakor je vse poveljevanje na posvetnem polju ne zmore. Magnifikat je spodbudil nešteto plemenitih duš do večjih in čistejših dejanj, kakor pa bojevitosti marseljeza. »Pozdravljena Kraljica« je klic, ki ima močnejši učinek, kakor pa vsaka patriotska pesem. Slehera ženskost, ki mora biti postavljena — posebno še v današnjih dneh — tudi v službo družabnega političnega življenja naroda, ostane zavarovana pred površno plehkostjo in nesebičnim izrabljanjem ter propadom edino le s pomočjo najbolj čistih in najbolj močnih nagibov, ki nam jih daje spoštovanje do nebeške Gospe. Že Götthe je poizkušal v svoji »Iphigeniji« nadomestiti moški svet z miroljubnim žensstvom. Spoznal pa je skoraj, da »prokleto humaniteto« ne pride nikamor in je zadnje rešitev človeškemu vprašanju našel ne v Iphigeniji, ampak v »Mater Gloriosa«.

Ženstvo je temelj sleherne družabne in politične kulture, toda ta temelj izgubi svojo veljavo, ako ne črpa svoje vrednosti v silah, ki leže onstran profanega sveta. Pravi element kulture ni to, kar je enostavno »ženskega«, ampak kar je »večno ženskega«, to je tisto, kar ravno prihaja od izraza v Marijinem češčenju. Nek sodobni kulturni filozofi je to misel izrazil na sledeč način: Hrepenenje moža po Evi pomenja naravo, hrepenenje moža po Mariji pa pomenja kulturo. Slehera kultura, slehera lepota in čistost odnosov ljudi med seboj in tudi napram družbi kot celoti, je nek način v zvezi s kultom večno ženskega, ki pa je dobil svoj največji in najčistejši izraz v Marijinem češčenju. Zaradi tega so globoko misleči protestanti vedno občutili kot nekakšno pomanjkanje in praznino v svoji veri, ki odreja spoštovanje in češčenje tisti ženi, ki je rodila Božjega Sina, medtem ko je sicer radodarna s priznanjem do vseh drugih človeških mater.

Poleg нравstvenih vrednot pa ima češčenje Matere božje tudi izredno bogato čustveno vrednoto, ki v sodobno mehanizirano in pustem času predstavljajo prave kulturne vrednote. Naše cerkvene Marijine pesmi so velika čustvena zakladnica resnične ljudske kulture. Kdor po napornem in nervoznem dnevnem delu zvečer obišče šmarnično pobožnost, najde sredi svojega življenjskega nemira ravno v teh pesmih izreden mir in tolažbo. Poleg naših božičnih pesmi so Marijine pesmi najbolj dragocen zaklad ljudskega čustvovanja in ljudske pobožnosti.

da bodo umaknili svoje čete iz pokrajine Trondhjem. Glavni poveljnik norveških čet se je s svojim štabom vkrcal skupno z angleškimi četami na ladje v noči med 1. in 2. majem.

Grang, 4. maja. b. Na nepretrjene govorice o skorajšnjih mirovnihi pogajanjih so se danes mnogi norveški vojaki že preoblekli v civilno obleko. Mnogi od njih so že snoti zapustili mesto in odpotovali domov. Čuje se, da je sklenjeno 72-urno premirje. Dejstvo, da večer na tem področju ni bilo nobenih nemških zračnih napadov, se smatra, da namerava Norveška skleniti z Nemčijo mir.

Angleška poročila o pustolovščini v Namsosu

London, 4. majnika. t. Reuter. Na merodajnih mestih izjavljajo, da so zavezniki mislili prvotno poslati 100.000 mož na Finsko, med njimi en bataljon smučarjev. Te čete takrat niso bile razpršene, toda zgodilo se je, da jih ni bilo mogoče pravočasno poklicati iz Francije, da bi prišle v pravem času na pomoč Norveški. Te čete so bile potem poslone nazaj v Francijo. Na istem mestu izjavljajo nadalje, da je ob priliki izkrcavanja francoskih čet v Namsosu nekaj francoske municije in orožja šlo v zrak. Izkrpane čete niso imele možnosti, da podvzamejo kakšne večje operativne nastope. Nadaljno izkrcavanje pa je bilo spričo nemškega napada, zvezano s težavami. Nemci so bili prvi na Norveškem in jim izkrcavanje ni delalo nobenih težav, medtem ko so imeli zavezniki težave. Kljub temu pa so zavezniki na vsak način hoteli podpreti Norvežane. Toda tudi pri tem jih je oviralo pomanjkanje letalstva.

Zaveznike čete so zapustile Namsos v petek zjutraj. Pristanišče v Namsosu je popolnoma uničeno od nemških bomb. Najhujši nemški napad na Namsos je bil preteklo soboto. Dve veliki angleški vojni ladji sta vozili novo mostovo, orožje in municijo, toda zaradi stanja, v katerem se je nahajalo pristanišče Namsos, sta morali ostati zunaj v fjordu. Francoske čete, ki so imele zasedeno okolico Namsosa in cesto do Gronga in Sonose, so bile spravljene nazaj v pristanišče s pomočjo avtomobilov. Vkricali so jih polagoma v majhnih skupinah na ribiške ladje, ki so jih prepeljale na vojne ladje. Ves četrtek je trajalo vkrčavanje na teh ribiških čolnih, ki so neprestano vozili med obalo in vojnimi ladjami. Nemška letala niso delala nobenih ovir pri vkrčavanju. Kot zadnja sta se se vkrčala poveljnik angleških čet general Carton de Wiart in poveljnik francoskih čet general Odet. S četami vred so se vkrčali tudi številni vojni dopisniki.

Zavezniki so danes bombardirali Narvik z morske in suhozemske strani. Obkoljevanje nemške posadke se je nadaljevalo.

Norvežani se srdito upirajo in je prišlo južno od Rörasa v osterdalski dolini do hudih borb, v katerih so Nemci imeli — po norveških poročilih — 100 mož izgube. Vendar pa ne obstoja noben dvom o tem, da se bodo morali končno Norvežani, ki se bore še v posameznih skupinah v osterdalski in gudbrandsdalski dolini, predati Nemcem.

Angleški bombniki so že tretjo zaporedno noč bombardirali letališče v Stavangeru in v Fornebu pri Oslu. Opazili so, da so bombe povzročile požare.

Odmev angleško-francoskega umika iz Norveške

London, 4. maja. AA. Reuter. Današnji listi posvečajo svoje uvodnike reakcij v posameznih nevtralnih državah z ozirom na umik zaveznikov iz Norveške. Listi ugotavljajo z zadovoljnostjo, da so komentariji v Zedinjenih državah ter večini nevtralnih držav, posebno v Španiji, prijateljski in ugodni. Listi naglašajo tudi ogorčenje švedskih listov.

»Daily Mail« zahteva, naj se nujno ustavijo ožji vojni kabinet.

»Daily Herald« napada Chamberlaina ter pravi, da je angleški vojaški neuspeh na južnem Norveškem lahko samo začasen. Toda več kot potrebno je, dati nevtralcem prepričevalne dokazila o naši samozavesti in to bolj, kot je to storil Chamberlain v četrtek.

»Times« pišejo o ostrih kritikah Švedskega tiska ter naglašajo, da nemški napadalec razpolaga z velikimi taktičnimi prednostmi. Navzlic temu so številne kritike, posebno pa v švedskem tisku, neumestne. Če so nevtraleci še tako prijateljsko razpoloženi napram Franciji in Angliji, pa navzlic temu ne dopuščajo, da bi napravili z zavzniki skupen načrt o sodelovanju, potem ni njihova kritika na mestu, ko trdijo, da zavezniška pomoč ni učinkovita. Glede trditve švedskih listov, ki pravijo, da se male nevtralne države odslej v primeru nevarnosti lahko zanesejo samo nase, pravijo »Times«: Prav zaradi tega, ker želijo vse male nevtralne države naslanjati se samo nase, dokler ni prepozno, je zaveznikom težko priti tem državam na pomoč, dasi so za to pripravljeni. Jasno je, da bi pomoč bila vedno bolj učinkovita, če bi bilo mogoče s predhodnimi poznanji doseči skupno pripravo. »Times« pravijo, da bi bil nemški uspeh na Norveškem skrajno neverjeten, če bi bila zveza skandinavskih držav ostala v polni veljavi. Če bi bila Švedska ostala zaveznica Norveške, bi njena letališča bila od začetka sovražnosti na razpolago zaveznikom. Ta letališča bi bila neprecenljive koristi za uspešen nastop zavezniških čet na Norveškem. Če bi bila ta letališča zaveznikom na razpolago, bi to pomenilo ravnanje s sil v zraku. Zavezniškim četam bi ostali prihranjeni napadi nemških bombnikov.

Demobilizacija v Franciji

Pariz, 4. majnika. Havas. Vlada je sklenila, da bo vojake letnikov 1912 in 1913, ki so bili poklicani pod orožje, poslala spet nazaj domov. Odpust se bo začel z dnem 11. majnika.

Od nedelje do nedelje

Notranji pregled

Dne 1. in 2. majnika so slovenski časniki obiskali Slovensko Krajino, kjer so bili deležni najlepšega sprejema. Bilo je prvokrat, da so slovenski časniki skupaj nastopili v tem lepem delu slovenske zemlje, kjer je doma dobro tedi zavedno slovensko ljudstvo in kjer so ohranjeni še številni dokazi stare slovenske pristnosti. Vsekakor je Slovenska Krajina s svojim slovenskim ljudstvom zaslužila največje pozornosti od strani vsega slovenskega naroda.

V Belgradu je bila ta teden odprta razstava madžarskih slikarjev. Razstavo je obiskal sam knez namestnik Pavle ter ji izkazal vso svojo pozornost. Madžarski listi so sporočili, da je bilo knezu namestniku Pavlu podeljeno najvišje madžarsko odlikovanje »za zasluge« na biserni ovratnici. Zadnje čase se vedno bolj kaže, kako se stiki med Madžarsko in Jugoslavijo vedno bolj poglobljajo, kar vsekakor dobro služi mirovnemu namenu.

V domači strankarski politiki je treba omeniti najprej občinske volitve na Hrvaškem, kjer bosta HSS in SDS složno nastopili. Predsednik vlade Dragiša Cvetković pa je oni dan, ko se je mudil v Zagrebu izdal poseben oklice na Srbe v banovini Hrvatski, kjer jih pozivlje, naj strnjeno nastopijo ter naj volijo v občinske zastope, ki jih bo Srbom na Hrvaškem on priporočil. Med tem pa SDS trdi, da je ona edina zastopnica Srbov na Hrvaškem. — Sicer pa je v notranji politiki še precej mirno. Glav-

Te dni je bila izdelana ter bo kmalu objavljena uredba, ki določa varčevanje z mesom in moko. V ta namen je vlada uvedla dva brezmesna dneva: V ponedeljek in petek mesarji ne bod smeli sekati mesa. V javnih obratih gostilnah in kuhinjah ta dva dneva ne bodo smeli gostom dati mesnih jedil. Poleg tega je z uredbo omejeno klanje živine. Prepovedano je poslej klati prešiče, ki so stari manj ko 6 mesecev, ter teleta, ki niso stara še po eno leto. Tudi glede mletja krušne pšenične moke bodo izdana nova določila, katerih se bo moral držati vsakdo, če ne, bo sedel do 30 dni v zaporu ali pa bo plačal do 50.000 dinarjev globe.

Spomenik kralja Aleksandra v Ljubljani bo končno postavljen v Zvezji, kakor je sklenil odbor, ki se s tem peča. Odbor se je udal razlogom mestne občine, ki je bila zoper to, da bi ta spomenik stal pod Tivolijem, kamor res ne spada.

Zunanji pregled

Pretekli teden stoji z vojaškega stališča v znamenju angleško-francoskega umika iz srednje in južne Norveške, torej v znamenju delne nemške zmage, z diplomatskega vidika pa v znamenju nove sredozemske napetosti ter prvega močnejšega vmešavanja Amerike v Evropi.

Vojaški položaj na Norveškem je opisal angleški ministrski predsednik Chamberlain v spodnjem domu silno odkritosrčno. Priznal je, da je Nemčija Anglijo na Norveškem prehitela, da jo je tudi sedaj po 3 tednih bojevanja prisilila, da izprazni bojišča na južnem in srednjem Norveškem. Nemci so na Norveškem imeli premoč na kopnem, premoč v topništvu, premoč v zraku. Kljub naporom angleške mornarice Nemcem ni bilo mogoče preprečiti dovažanja novih čet in novega orožja na Norveško. Nemško letalstvo, da je delovalo tako hudo, da Angličani niso hoteli riskirati, da bi izkrcavali nove čete. Za to je vojni svet sklenil, da se bo umaknil iz južne Norveške ter se ustalil samo na severnem delu dežele. Z umikom angleško-francoske vojske je seveda norveška armada prepuščena sama sebi. Norveško vojaštvo se ponekod še vedno bori, drugod pa je izvajalo posledice iz položaja in hitro odlaga orožje. Nemci zasedajo vse doline in bodo v prihodnjih dneh gospodarji vsega srednjega in južnega dela Norveške tja do Trondhjemja. Gospodariji tudi velikih letališč na norveški obali, od koder bodo mnogo lažje napadali angleško obalo, kot je bilo to mogoče do sedaj. Angleški ministrski predsednik je v razlaganju tega koraka pojasnil, da morajo zavezniki s svojimi četami varčevati, ker se lahko zgodi, da Nemčija, ki sedi v osrčju Evrope, nenadno napade na to ali na ono stran. Za to morajo imeti zavezniki svoje sile bolj zbrane, ne pa razpršene.

Toda tudi to pojasnilo v mnogih angleških listih ni moglo ugasniti nevolje, ki prihaja do izraza v vedno hujšem napadanju Chamberlaina od strani močne skupine poslancev, med katerimi se nahajajo Duff Cooper, Hore Belisha, Lloyd George in baje tudi kolonialni minister Eden. Posledice se bodo poznale tudi v Franciji, kjer je dobil Reynaud večino v parlamentu zaradi tega, ker je obljubil odločen nastop na Norveškem. Spricho umika zaveznikov pa bodo nekatere parlamentarne skupine, ki so za bolj odločno vojskovanje, zahtevale da tudi vlada, ki je soodgovorna za dogodke na Norveškem, sprejme nujne posledice za to.

V ospredju dogodkov je stala nova velika napetost v Sredozemskem morju, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike. Spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več, marveč, da naj plovejo okrog Afrike, ladje pa, ki tržijo po Sredozemskem morju, da naj v italijanskih pristaniščih ne pristajajo. Drugi ukrep je v svojem govoru objavil predsednik Chamberlain, ko je dejal, da je sedaj angleško brodogradnja, ki je izzvala posredovanje Zedinjenih držav Severne Amerike, spricho pisanja italijanskega tiska in mnogih izjav vodilnih italijanskih osebnosti je namreč Anglija — tako se glasi uradno poročilo izdano v Londonu — izvedla nekatere ukrepe na Sredozemskem morju. Med temi ukrepi je bila zapoved dana angleškim trgovskim ladjam, ki navadno plovejo skozi Sredozemsko morje v Indijo in na Daljni vzhod, da se te poti ne poslužujejo več,

Gospodarstvo

Proračuni okrajnih cestnih odborov

V »Službenem listu« naše banovine je izšel pravilnik o izvrševanju proračunov cestnih odborov v območju naše banovine, katerega je predpisal ban g. dr. Marko Natlačen.

Iz pravilnika je razvidno, da znašajo proračuni vseh cestnih odborov, katerih je v Sloveniji 24, v dohodkih 35.296.571 din, oz. ravno toliko v izdatkih. Pripominjamo, da so znašali dejanski izdatki oz. dohodki okrajnih cestnih odborov v letu 1938—1939 31.313.910 din. Prenosi na korist osebnih izdatkov po pravilniku niso dovoljeni. Novih namestitvev se sme izvršiti samo toliko, kolikor je

za to v proračunu ustanovljenih mest. Glede nabave in trošenja pisarniškega in drugega materiala, nadalje glede uporabljanja potrebščin in opreme velja pravilnik ministrstva financ iz leta 1932, ki je bil objavljen v »Službenem listu« z dne 15. junija 1932. Tiskovine, katere založe cestni odbori v lastnem področju, morajo predložiti banški upr. v pregled in predhodno odobritev. V zaključnem računu se morajo natančno pokazati in objasniti vsi viri in navedbo in predložitvi odobritvenega odloka. Načelnik kot nakazovalec in tajnik kot računodajnik sta odgovorna za pravilno izvrševanje odredb objavljenega pravilnika.

Nov tehnični ravnatelj TPD

Upravni svet TPD je te dni imenoval za glavn. tehničnega ravnatelja pri centrali v Ljubljani ravnatelja trbovelskega rudnika g. inž. Vitolda Biskupskega. — S tem pride v vodstvo največjega privatnega podjetja v državi mož širokega obzora, temeljit in odločen pri delu, prvorosten montanist in geolog. — Rodom iz Ukrajine je študiral na univerzi v Kijevu

in na montanistični visoki šoli v Leobnu. Med svetovno vojno je bil že v Trbovljah in imel vodstvo dnevnega kopa. Kot Slovan je imel tedaj velike nepravilnosti in bil pod strogim policijskim nadzorom. Te more je bilo konec z nastopajočo Jugoslavijo, ki je prinesla tudi industriji nov razmah. Javnost je bila opozorjena nanj, ko je bil ravnatelj v Zagorju. TPD je hotela tamonjski rudnik zapreti zaradi pomanjkanja premoga, zagorska dolina je bila obupana, a ravnatelj Biskupski je je iskal in vrtal proti vsemu pričakovanju naprej in res našel ogromne nove sklade premoga. Zagorje s svojimi rudarji je bilo rešeno. Iz hvaležnosti so ga imenovali za častnega občana. L. 1936 je prišel za ravnatelja v Trbovlje. Tedaj je bila v teku racionalizacija, ki jo je izvedel g. ravnatelj Biskupski do popolnosti. Ta sistem, ki ga je uvedla TPD zaradi krize, nalaga trdo delo vsem in čim višji je, večje in važnejše je njegovo delo. Vse je godrnjalo nad novim redom, a tisti, ki je pri tem najbolj garal, je bil g. ravnatelj sam, ki je šel po začetni poti naprej, spravil vse v tek in pritegnil s svojo močno osebnostjo vse osebe k harmoničnemu sodelovanju. Ni bil le predstojnik, ampak tudi učitelj, vzgojitelj in zglede zvestega in vztrajnega dela. To je bilo izrednega pomena za podjetje, a danes uvidevamo, da tudi za splošnost. Dasi je gosp. ravnatelj Biskupski vodil podjetje z močno roko, priznavajo vsi njegovo skrajno nepristranost in pravičnost, njegov smisel za državo in ljudske potrebe. Zadnja leta sem je predsednik Protituberkuloznega dispanzerja in Bratovske skladišnice, ki je na njegovo pobudo ustanovila lastno lekarno in gradi zanj novo poslopje in še poslopje za stanovanje zdravnikov in sester pri bolnišnici, kjer so zadnja leta tudi mnogo zboljšali in preuredili.

Gosp. ravnatelj inž. Biskupski je s svojim delom veliko storil v prid podjetja, a tudi v korist delavstva, bil je deležen že mnogih priznanj in odlikovanj; ko mu čestitam, želimo njemu in njegovi ljubimici družini na visokem odgovornem mestu sreče in uspehov, ki naj bi bili tudi v korist ljudstva, sredi katerega deluje.

Preselili smo se v SLAVIJO
iz Selenburgove ulice Tyrševa cesta 5
Filmi • Plošče • Aparati • Parfumerija
JOŠKO ŠMUC

Stanje naših kliringov

S koncem aprila je bilo stanje naših kliringov naslednje (v oklepajih razlika v primeri s stanjem dne 22. aprila 1940):

Aktivni kliringi: Nemčija 5.706.429 (—1 milij. 400.849) mark, protektorat 41.315.871 (1.208.887) kron, Italija 34.843.989 (3.073.010) din, Turčija 9.340.212 (20.185), Bolgarija 2.471.305 (21.479), Francija 13.247.262 (—243.246) frankov, francoske kolonije 4.208.538 (2.042.797) frankov in Španija 2.935.000 pezeta.

Pasivni kliringi: Madžarska 26.819.935 (—176.410) din, Rumunija 11.956.425 (18.800) din, Belgija 3.409.245 (236.128) kron.

Iz tega pregleda je razvidno, da so se najznatneje zmanjšala naša kliringska dobroimetja v Nemčiji, dočim so narasla v Italiji, protektoratu in francoskih kolonijah. V pasivnih kliringih ni znatnejših izprememb.

Po toči zvoniti je prepozno, ravnotako se po nakupu kesati!

Kolesa prvo vrsto kupite še po nizkih nepovišanih cenah v trgovini **Podobnik Franc, Rudnik 123 Ljubljana** (poleg gas. doma) Odorto ob nedeljah in praznikih od 7 do 2 ure pop.

Dovoljeno zvišanje cen

Kr. banska uprava je odobrila trgovcem z moko v Celju, zastopanim po združenju trgovcev v Celju, da smejo prodajati pšenično moko vojvodinske provenienice s prebitkom 21%, zaokroženim na 5 par pri 1 kg. na dnevno borzno ceno pšenične moke št. 0, kakor notira na novosadski produktni borzi, oziroma s prebitkom 19% ob enakih pogojih za moko slavonske provenienice in z znižanjem po 20 par pri 1 kg za moko št. 2, in po nadaljnjih 20 par za moko št. 5, oziroma 6, oziroma 7 na bazi označenih borznih cen za pšenično moko št. 0. Isti prebitek velja za ceno otrobov. — Trdki Ed. Suppanz, d. z o. z. Pristava, da sme prodajati pšenično moko vojvodinske provenienice s prebitkom 20%, zaokroženim na 5 par pri 1 kg. na dnevno borzno ceno pšenične moke št. 0, kakor notira na novosadski produktni borzi, oziroma s prebitkom 19% ob enakih pogojih za moko slavonske provenienice in z znižanjem po

20 par pri 1 kg za moko št. 2 in po nadaljnjih 20 par za moko št. 5, oziroma 6, oziroma 7, na bazi označenih borznih cen za pšenično moko št. 0. — Trdki Počivalnik Karel, Smarino ob Paki, da sme prodajati moko št. 2 po 375 din, št. 4 po 365 din, št. 5 po 355 din in št. 6 po 335 din za 100 kg. — Končno je banska uprava odobrila trdki Mariborska livarna in tvornica kovin v Mariboru, da sme prodajati lopate št. 6aa po 10 din, št. 6a, 7a, 7b in 7c po 9,50 din, št. 12 in 12a po 10,75, št. 13aa po 11,25 din, št. 20a, 20b, 20c, 20d, 20e, 20f, 25a, 25b, 25c in 25 d po 9,50 din pri prodaji na debelo.

Izvoz jaje

Kakor smo že poročali, je ljutomerski okraj glavni center za izvoz jajc. Iz tega okraja je bil v prvem tromesečju januar — marec t. l. izvožena v inozemstvo naslednja množina jajc:

V Švico 27 vagonov s težo 184.337 kg, v Nemčijo 7 vagonov in 7 paketa s skupno težo 45.893 kg, na Češko 4 vagoni s težo 81.770 kg in v Italijo 2 paketa s težo 5.360 kg.

Ves letošnji izvoz jajc v inozemstvo je znašal 38 vagonov in 4 paketa v skupni teži 317.360 kg v vrednosti 3.165.245 kg.

Krasen, nepozaben film materinske ljubezni - film, ki ga mora videti vsak Ljubljančan!
Ema Gramatica najslavitejša oderska in filmska umetnica
Jeanne Doré
v **TRISTAN BERNARDOVEM** oderskem komadu
Ob 10:30 dop. ter ob 15., 17., 19. in 21. uri
KINO UNION telefon 22-21

Bilance

Občinska hranilnica v Gornji Radgoni. Ta važen obmejni zavod je lani normalno posloval. Hranilne vloge so se znižale za ca 5%, ker so bile glavne panoge gospodarstva v tem obmejnem kraju zelo prizadete. Hranilnica izplačuje vloge do 10.000 din v celoti, večje po sporazumu in dejanski potrebi vlagateljev. Njene rezerve so narasle že na 132.100 din, dočim znaša pokojninski sklad hranilničnih nameštencev 113.345 din. Pripominjamo, da leta 1936 hranilnica sploh ni imela lastnih sredstev. Računski zaključek je že sestavljen v smislu vzornega pravilnika o poslovanju občinskih hranilnic.

Prekmurska banka, Murska Sobota. Novo poslovanje: bilančna vsota 1.42 (0.99) milij. din, glavica 1.25, bilančna vsota v skupnem poslovanju 16.75 (17.3), bruto donos brez prenosa 9.9 (0.855) milij. din, čisti dobiček brez prenosa 0.026 (0.08) milij. din.

Tovarna verig, Lesce pri Bledu. Glavnica 2.5, bilančna vsota 7.5 (8.03), bruto donos 5.66 (4.98), čisti dobiček brez prenosa 0.23 (0.184), s prenosom 0.255 (0.201) milij., dividenda 7 (6)%.

Jugoslovanska Standard — Vacuum Oil Company, d. d., Zegreb. Glavnica 175.0 bilančna vsota 355.85 (284.0), bruto donos 98.15 (61.6), čisti dobiček brez prenosa 24.1 (9.34) milij. din. Družba izkazuje zlasti povečanje gotovinskih rezerv in dolžnikov.

Varaždinska industrija svil, d. d. Varaždin. Glavnica 8.42 (5.0) bilančna vsota 47.8 (46.2), čisti dobiček 1.86 (1.2) milij. din.

Moster, tvornica lakov in barv, d. d., Zagreb. Glavnica 4.5, bilančna vsota 33.64 (33.2) čisti dobiček 0.6 (0.54) milij. din.

Ukod, tvornica vpojenjenega lesa in furnirja, d. d., Sušak. Glavnica 3.0, bilančna vsota 27.5 (26.84), bruto donos 4.7 (3.76), dobiček za 1939 0.3 (0.06) milij. din.

Uziška tvornica orožja in municije. Glavnica 6.0, bilančna vsota 64.44 (54.46), bruto donos 3.1 (3.06), čisti dobiček brez prenosa 0.77 (0.72) milij. din, dividenda zopet 4%.

Posesne izpremembe v Ljubljani in okolici

Zemljiška knjiga okrajnega sodišča je v preteklem mesecu zaznamovala 155 kupnih pogodb za celotno kupno vrednost 6.628.135 din. Res je velik naval predlogov za prenos lastniške pravice. Zanimivo je dejstvo, da so se interesi najbolj zanimali za razne stavbine in druge parcele, kupčije s hišami so nekoliko pojevalje. Že prve dneve maja zaznamuje zemljiška knjiga 18 kupnih pogodb za večje in manjše zneske. Navajamo tu le nekatere važnejše prenose.

Hranilnica in posojilnica za dobrunsko občino v Sostrem je prodala Antonu Zabjeku, posestniku iz Zg. Hrušice 19 zemljišče vl. št. 872 k. o. Slape, obstoječe iz hiše št. 136 v D. M. v Polju in 2 parcel, za 250.000 din.

Zidan Alojzij, posestnik v Šmartnem pri Litiji, je prodal Batagelju Antonu, inšp. v notr. ministrstvu v Belgradu in njegovi soprogi Mariji roj. Bakarčič, parc. št. 181/10 k. o. 697 kvadr. m (na parceli dčidana hiša brez štev.) za 110.000 din.

Družba sv. Vincencija Pavelskega za prostovoljno oskrbo siromakov in mladinsko varstvo v Ljubljani je prodala: Boženi Pogacnikovi, zasebni uradnici, in Liji Pogacnikovi, profesorici, obe stanujoči na Jegličevi cesti 9, parc. št. 302/27 k. o. Petersko predmestje I. del v izmeri 640 kvadr. m za 44.800 din; Sonji Kregarjevi, soprogi inž. arh., stanujoči na Sv. Petra c. 79a parc. št. 302/28 iste k. o. v izmeri 583 kvadr. m za 40.810 din, ter Franu Zrneću, nam. drž. žel., parc. 232/1 travnik k. o. Karlovske predmestje v izmeri 8716 kvadr. m za 58.000 din.

Inž. Vladimir Stare, industrijec, Ljubljana, Novi trg 6 in Šaša Staretova, veleposesnica v Mengšu, sta prodala Bredi Rusovi, zasebnici, Ljubljana,

Miklošičeva c. 6, in Minki Lenarčičevi, inž. soprogi in veleposesnici v Josipdolu, p. Ribnica na Poh., nepremičnino vl. št. 562 k. o. Kapucinsko predmestje (hiša in vrt) za 100.000 din.

Jančar Josip, mestni uslužbenec, Ljubljana-Kodeljevo, je prodal Vidi Sturmovi, zasebnici v Metliki, nepremičnino vl. št. 571 k. o. Štepanja vas (hiša št. 14 v Okiškega ulici) za 120.000 din.

Upokojitev glavnega ravnatelja Jugoslovanske banke v Zagrebu. Na seji upravnega odbora Jugoslovanske banke dne 3. maja letos, je bila sklenjena upokojitev glavnega ravnatelja Jugoslovanske banke v Zagrebu g. dr. Nikole Kostrenčiča, ki bo pa še nadalje ostal član upravnega sveta banke.

Prijava zalog kontroliranih predmetov. Poročali smo že, da je banovina Hrvatska razpisala obvezno prijavo zalog kontroliranih predmetov. Rok za prijavo teh zalog pa je sedaj podaljšan do 15. maja 1940.

Zvišanje prodajne cene bencinske mešanice. Minister financ je potrdil sklep odbora za kontroliranje cen bencinske mešanice, da se zviša cena bencinske mešanice za 0.35 din na 6.95, 7.15 in 7.25 din za liter. To povečanje je stopilo v veljavo dne 3. maja 1940. Poslednje zvišanje je bilo dne 28. februarja 1940.

Dve novi delniški družbi v Zagrebu. V trgovinski register v Zagrebu je bila vpisana delniška družba »Golub«, tvornica papirnatega blaga. Glavnica znaša 1 milij. din, upravni svet pa tvorijo: dr. Branko Pliverić, Stjepan Kenfelj, Ivan Konstrenčič, Srećko Kukoč, Pavel Breund, dr. Pavel Neuberger in Egon Bjelinski. Nadalje je vpisana v trgovinski register Mapa, tvornica listnih skatelj in map. Glavnica znaša 1 milij. din. Člani upravnega sveta so: Franjo Latković, Artur Manč, dr. Smiljan Klaič, Pavel Freund, Egon Bjelinski, dr. Pavel Neuberger in Ivan Herimann. Obe podjetji sta ustanovitvi zagrebske tvornice papirja in Prve hrvatske štedionice.

Vpisa v trgovinski register. V trgovinski register sta bili vpisani trdki: Pibrove in drug. trgovina z mešanim blagom v Celju, družabnika: Pibrove Rudolf in Senker Karl, Travnica gora, družba z o. m. zavezo, obratovanje gorskega letovišča Travnica gora v vasi Ravni dol št. 6, p. Sodražica, glavnica 20.000 din, poslovođa dr. Lavrenčič Ivan, odvetnik na Vrhniki.

Poljoprivredno d. d. v Zagrebu sklicuje obč. zbor delničarjev za 10. maj, predlagana likvidacija družbe.

Likvidacija. Strojlina, lesna in kemična industrija d. d. Polzela sklicuje za 28. maj 1940 ob 11 v prostorih Javnih skladišč v Ljubljani občni zbor delničarjev, kateremu bo predlagana likvidacija.

Vpis v zadrzni register: Kreditna zadruga mestnih uslužbencev v Ljubljani, zadr. z o. m. jamstvom, predsednik Langus Jože, in Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Bukovcih pri Ptuj, zadr. z o. m. jamstvom, prvi član upravnega odbora Bežjak Jožef.

Borze

Dne 4. maja 1940.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 8.243 milij. din v primeri z 8.306, 11.716 in 8.786 milij. din v prejšnjih tednih.

Curih. Belgrad 10.—, Pariz 7.795, London 15.52, Newyork 446, Bruselj 75.95, Milan 22.50, Madrid 45, Amsterdam 236.775, Berlin 178.75, Stockholm 106, Buenos Aires 102, vse ostalo nespremenjeno.

Živinski sejmi

Mariborski sejem 30. aprila. Prignanih je bilo 7 konj, 7 bikov, 70 volov, 317 krav in 26 telet, skupaj 427 komadov. Cene so bile: (vse za kg žive teže) debeli voli od 7—8 din, poldebili voli od 5.25—6.75, plemenski voli 5.25—7, bikli za klanje 4.75—5.75, glavne krave debele 4.75—6.50, plemenske krave 4.50—5.50, krave za klobasarije 3.25 do 4.25, molžne krave 4.50—6.25, breje krave 4.25 do 5.25, mlada živina 5.50—7.25, teleta 5.75—7 din. Prodanih je bilo 279 komadov.

Mariborski svinjski sejem 3. maja. Pripeljanih je bilo 156 svinj. Cene so bile naslednje: 5—6 tednov stari komad 130—155 din, 7—9 tednov stari 140—160, 3—4 mesece 240—285, 5—7 mesecev 380—450, 8—10 mesecev 485—600, 1 leto 850—900; 1 kg žive teže 8—10, 1 kg mrtve teže 12—15 din. Prodanih je bilo 105 kvinj.

Cene živine in kmetijskih pridelkov

V okraju Slov. gradec dne 24. aprila t. l. Voli I. vrste 6.50—7 din, II. vrste 5—6 din, III. vrste 4—4.50 din, telice I. vrste 6 din, II. vrste 5 din, III. vrste 4 din, krave I. vrste 5 din, II. vrste 4 din, III. vrste 3 din, teleta I. vrste 7 din, II. vrste 6 din, prašiči pršutarji 8—11 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste 14 din, II. vrste 12 din, svinjina 16—17 din, svinjska mast 22 din, čisti med 20 din, neoprana volna 25 din, oprana volna 30 din, goveje surove kože 12—14 din za 1 kg. — Pšenica 2.50 din, ječmen 2 din, rž 2 din, oves 2 din, koruza 2.25 din, fižol 6—8 din, slama 0.50 din, suhe češplje 7 din, pšenična 4.50 din,

KINO SLOGA tel. 27-30

Murra!

Sina sem dobil!

Predstave danes ob 10:30 (matineja) ter ob 15., 17., 19. in 21. uri

Po športnem svetu

Kakor piše pariški »L'Auto« bo francoska biciklistična ekipa nastopila na letošnjem tekmovanju v Italiji. Dirko Italijani imenujejo »Giro d'Italia«.

Mož, ki je 70 krat nastopil v drž. nogometni reprezentanci. Enaintrideset let je šele star desni branilec zürškega kluba »Grasshoppers« Severino Minelli, a je že 70 krat oblekel državni dres. 7. februarja t. l. je spet bilo, ko je Minelliju zablestel na prsih državni znak svobodne švicarske države. V tej igri so v odlični igri Švicarji izsilili na italijanskih tleh neodločen rezultat z reprezentanco Italije.

Morda bo čitatelje zanimalo, kateri igralci posameznih držav so tudi že velikokrat imeli oblečen državni dres in zastopali državo na zelenih poljih. Samo nekaj najvažnejših takih mož:

Belgija: Voarhoof 59, Češka: Planička 77, Anglija: Compton 25, Italija: Caligaris 59, Jugoslavija: Marjanovič 56, Nemčija: Lehner 51, Rumunija: Bodola 47, Španija: Zamora 45, Švica: Minelli 70, Urugvaj: Romano 77. Nastopati tolikokrat kot izbranec vse države res ni nemala čast.

Olimpijada za leto 1940 je definitivno odpovedana, ker je Finska vrnila mandat za izvedbo olimpijskemu odboru. Vojni zapletljivi so dokončno onemogočili letošnjo olimpijado. Sploh je bilo s to 12. olimpijado vse narobe. Najprej je bila izvedba poverjena Japonci, ki pa jo je prav tako odpovedala zaradi vojne s Kitajsko. In sedaj je imela Finska prav takšne razloge. Tako vse kaže, da se bo sledeča olimpijada vršila šele leta 1944, ako bo šlo tedaj vse po sreči. Bodoča olimpijada je poverjena Angleški, zimski del pa bo izveden v Cortini d'Ampezzo.

S Sullivanovo trofejo, ki je najvišje športno odlikovanje v Zedinjenih državah, je bil privratar odlikovan tudi veslač. To je Joe Burk, študent peensilvanske univerze, ki je eden najboljših veslačev v skifu v letih 1938 in 1939. Do sedaj so to trofejo največkrat dobivali seveda lahkoatleti.

Tapetništvo HABJAN, Igriška ulica 10

Vam napravi ali popravi staro za malo denarja

To zimo se je prirediteljem smučarskega tekmovalstva v Zagrebu Hašku primeril malo verjeten, ali bolje rečeno skoraj neverjeten primer. Ko so tekmovalci zapustili start v Maksimiru in so vozili po markirani poti, so jih na lepem zaustavili logarji s puškami v rokah. Malo preveč so pogledali v kozarce in so bili dobre volje. Po prerekanju so se morali seveda tekmovalci ukloniti sili in so se vrnili tja, od koder so prišli. Bile so pač muhe logarjev, ki ne razumejo športnega življenja. Pa so dejali, da jih bodo drugo leto pustili in jih ne bodo ovirali.

Angleška prvakinja v tenisu in ena izmed najboljših na svetu, lepa Kay Stammers, se je poročila s podporočnikom Monziesom.

Valentino Taroni, italijanski reprezentativni igralec v tenisu, je odprl v Milanu svojo obrt. V Milanu bo Taroni igral v klubu »Tennis Milano«.

Zahvala

Vsem, ki ste od blizu in daleč prihiteli, da ste se poslovili od našega nepozabnega očeta in soproga

Franca Mohoriča

upravnika carinarnice na Jesenicah

ter ga počastili s krasnim cvetjem, se najprisrčneje zahvalujemo. Ob tako naglem in bridkem udarcu smo našli uteho v Vašem sočustvovanju.

Jesenice, dne 5. maja 1940.

Zalujoča soproga Marija s hčerkičama.

Danes bo odprt razširjeni Šlajmarjev dom

Zasebni nameščenci so si postavili sanatorij za 100 postelj — Za 12 milijonov dinarjev smo v Ljubljani dobili najbolj sodoben sanatorij

Ljubljana, 4. maja.

V nedeljo bo z lepo slovesnostjo odprt razširjeni Šlajmarjev dom, ki ga je zgradilo Trgovsko bolniško podporno društvo. V letih 1931 in 1932 je TBPd prezidalo nekdanjo Šlajmarjevo vilo v sanatorij, ki je bil v oktobru l. 1932 tudi že odprt. Tedanji sanatorij je imel prostora za okrog 30 postelj in kmalu se je izkazalo, da je za številne člane TBPd sanatorij premajhen. Zato je kmalu dozorela misel povečati dom in res je agilna uprava že leta 1938 začela z gradbenimi deli za razširitev sanatorija. Prvotni sanatorij naj bi dobil prizidek mnogo večji od sanatorija samega in v zadnjih letih je graditev uspešno napredovala. Že konec leta 1939 so bila glavna gradbena dela ustavljena in v letošnjem letu je bila še urejena oprema novega prizidka, ki je veljal okrog 7 milijonov din. Te dni so bili povabljeni ljubljanski časniki, naj si ogledajo Šlajmarjev dom, kjer so jim šef-zdravnik g. dr. Lojze Kramarič, predsednik TBPd g. Erle Gombač in soprojektant inž. D. Serajnik razkazali dom in njegovo notranjo ureditev.

Operacijska soba v porodniškem oddelku

Je bil ves čas v obratu tudi med prezidavo in med priključevanjem in prenavljanjem starega doma na novi prizidek. Zato so se bolniki med prenavljanjem starega doma morali preseliti v novi dom, le drugo nadstropje je ostalo nezasedeno in bo začelo sprejemati prve bolnice prihodnji teden. Porodniški oddelki imajo 12 bolniških sob s skupno 22 posteljami. Posebni prostori so rezervirani za hišno babico, za dojenčke pa je lepa dnevna soba, v kateri bodo malčki stalno pod nadzorstvom. Najbolj zanimivo je vsekakor, da bo ta drobni viden za razne obiskovalce le skozi stekleno steno, kar je nujno potrebno, če se hoče obvarovati nežna življenja pred boleznimi, ki bi jih kaj lahko zanesli v otroško sobo starejši obdobjalci.

V porodniškem oddelku bo stalno dežurni zdravnik, ki ima tudi svoje določene prostore. Bolniške sobe so vse urejene enako in imajo po dve ali po eno posteljo. Sobe z eno posteljo veljajo za prvi razred, z dvema posteljama pa za drugi razred, sicer pa ni videti druge pomembnejše razlike. Važno je le to, da so vse sobe opremljene nad vse okusno in slikane v svetlo modri barvi, ki še najbolj vpliva na bolnice. Vsaka bolniška soba ima seveda moderne umivalnike s toplo in mrzlo vodo, vsteno vgrajene omare in priključke za telefon, za radio, za zdravljenje z visoko frekventnimi električnimi toki, za luč itd. Vsaka bolniška postelja ima tudi svoj zvonec in ko bolnik pozvoni, zagori istočasno nad vrati bolniške sobe, kjer bolnik leži, električna luč, ki tako kaže sestri, kje jo kličejo.

Slovesna blagoslovitev novega opata v Rajhenburgu

Kakor je »Slovenec« poročal 11. aprila t. l., so si izvolili rajhenburški menihi po odstopitvi gosp. Placida Epalle za opata enega izmed svojih, Slovence g. Pija Novaka.

Z odpuščanjem bivšega g. opata smo za dalje časa osiroteli. Toda Vsemogočni v svoji neskončni usmiljenosti ni pustil zapuščenih ovčic brez pastirja. Dal nam je drugega očeta kot svojega namestnika, g. opata Pija. Že samo ime »Pius« nam je jasen porok, kar hoče on v resnici biti nam in med nami. Ker je človek slaboten, se zato novi g. opat tem bolj zaveda za tako odgovornosti polno mesto prepotrebne in popolnega zaupanja v božjo in Marijino pomoč, saj si je izbral za geslo: Omnia possum in eo qui me confortat. Vse premorem v njem, ki mi daje moč.

G. opat Pij Novak je bil rojen 2. oktobra 1899 v Kozjem. Sin številne družine, 13 otrok, je že v rani mladosti razumel voljo Gospodovo. Pridno je zahajal vsak dan v kozjansko farno cerkev in ministriral pri sv. maši. Ko so 21. januarja 1912 po dolgem presledku očetje trapiisti zopet odprli svojo samostansko šolo, je bil mali deček Mihec Novak eden prvih gojencev. Po s prav dobrim uspehom končanih študijah se je za vedno poslovil od sveta ter stopil v novicac.

Med svetovno vojno je bilo 35 članov samostanske družine pod orožjem. Kljub pomanjkanju delovnih moči je bilo treba živeti. In padel je več del naporega dela na male gojence. Seveda je bil med njimi tudi naš današnji slavljencec. Ni se ustrašil trpljenja, ampak z zgledno vztrajnostjo se je poprijel vsakega dela.

Po noviciatu se je frater Pij zavezal z redovnimi zaobljubami, po bogoslovnih študijah je bil leta 1925 posvečen v mašnika. Pri prvi sv. daritvi v Kozjem mu je pridigoval sedanji prevzvišeni

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

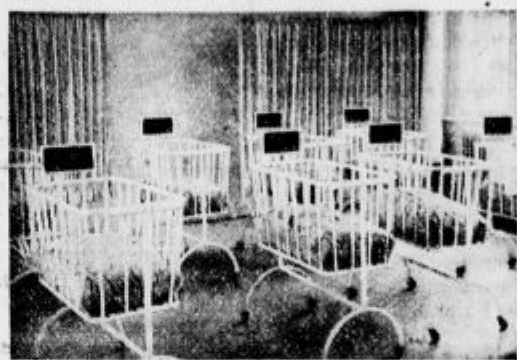
Če nad vse važno vprašanje zanima vse, ki boleajo na astmi, zatartju, na pljučih, zastarelem kašlju, casuzenju, dolgotrajni hripavosti in hripi, pa doslej niso našli zdravila. Vsi taki bolniki dobe od nas popolnoma brezplačno knjigo s slikami, izpod peresa gospoda dr. med. Guttmanna. Treba je pisati samo dopisnico (frankirano z Din 2-) s točnim naslovom na:

PUHLMANN & Co., BERLIN 619, Müggelstrasse 25-25-a

Oglas teč. od ministrstva socijalne politike. »anitenio oddeleku« št. 2416 od 12. XII. 1933.

Posebna pažnja je bila posvečena higieni prostora. Vse je urejeno tako, da se nabira kar najmanj prahu in da se da vse čistiti. Prav zaradi tega imajo sobe v porodniškem oddelku namesto parketov linolej. Porodniški oddelki imajo dalje tudi sodobno opremljeno operacijsko dvorano za porodnice, tako da je popolnoma samostojen in neodvisen od ostalega obrata.

Vsa ureditev doma, ki ima okrog 100 postelj, sama kaže, da je bila izpeljana po temeljitem in dolgotrajnem študiju, pri katerem so sodelovali tako zdravniki, kakor tudi uprava in projektanta. Prav gotovo gre vsem tem, posebno pa predsedniku Gombaču, šefzdravniku dr. Kamariču in projektantom inž. Omahnu in inž. Serajniku največja zasluga, da je bila povečava Šlajmarjevega doma tako dovršeno izpeljana. Načrt ni pozabil niti najmanjših malenkosti in je dom tudi na zunan nad vse lično urejen. Ob glavnem vходу pa je v kamnito steno viden lep relief, delo akademskega kiparja Goršeta. Relief simbolično kaže nalogo doma: bolnika dviga usmiljenka, nad njo pa je personificirano zdravje. Prepričani smo, da bodo z domom zadovoljni vsi člani, ki se bodo vanj zatekli po zdravlje. Hkrati pa upamo, da dom ne bo ostal dolgo časa edina najbolj sodobna zdravstvena institucija pri nas in da se bo TBPd posrečila zamisel ureditve podobnega doma tudi v Mariboru.

Pogled v sobo za dojenčke v porodniškem oddelku Šlajmarjevega doma

† Angelca Majaronova

V petek so v Borovnici pokopali gospo Majaronovo. Bila je bolna samo nekaj dni, toda huda bolezen je povzročila, da je njeno srce opešalo. Našo vas je vest o njeni smrti globoko pretresla, tembolj, ker je prišla tako nenadoma in ker je bila blaga pokojnica tako zelo priljubljena. Vez, ki nas je z njo tako tesno povezala, je bila njena neizmerna srčna dobrota. Bila je vedno vesela in živahna, njene roke so bile vedno pripravljene pomagati in njen pogovor je vsakemu znal dati dušne tolažbe in novega poguma. Posamezniki, kmetje in delavci, občinski reveži in tuji, vsi so po pr besedah občutili njeno dobro srce. Zdi se, kakor da se je to dobrotno srce izdalo za druge v nešteti dobrotah in darovih in si tako samo odvezlo moč, da iz ljubezni do drugih ni našlo več zadostne sile za lastno bitje. Njena zadnja pot na domače pokopališče je bila prava pot poveljane ljubezni do bližnjega. Iz vseh sosednjih vasi so se zbrali pogrebci in iz Ljubljane jih je prišlo za cel vlak. Lepi venc, šopki z najsočnejšimi pomladanskimi rožami so ob obeh straneh krasili pot do pokopališča. Zalostno donenje domačih zvonov, v katere je vilita tudi velika podpora pokojnice, pretresujoče petje pevskega zbora, tolažbo vlivaljoče molitve cerkvenih obredov in orgelska spremljava, ki je cerkev napolnila z zvoki ganljivega in presunljivega Gallusovega koral »Glej, kako umira pravnik«, je nepregledno množico pogrebcev pretresla do dna duše. Ko so padale na krsto še mlade gospe, matere štirih hčera, ki so se stisnile ob skrušenege očeta g. Joška Majarona, prve zemeljske grude, ni bilo oko vsakega samo orošeno, marveč je bridko ihtenje vsega žalnega sprevoda pokazalo, koliko nesreče in žalosti je občutilo vsako srce ob trenutku, ko se je na ukaz Najvišjega moralo posloviti od velike naše dobrotnice. Tam pri Njem je poplačana njena ljubezen; pri nas ji je ohranjen neizbris in hvaležen spomin; v naši domači zemlji pa naj ji je dan mir in počitek.

Druga banovinska skupščina MJRZ

Slovenska mladina, organizirana v mladinski JRZ, se pripravlja na svoje velike dneve, ki bodo 15. in 16. junija t. l. v Ljubljani, ko bo druga banovinska skupščina MJRZ za Slovenijo. To bo ena izmed največjih in najvažnejših slovenskih političnih prireditvev v letošnjem poletju.

Na predvečer skupščine 15. junija bo seja širšega banovinskega odbora MJRZ. Drugega dne, to je 16. junija, se bodo udeleženci zbrali na Stadionu, odkoder bodo v urejenem in mogočnem sprevodu odkorakali v veliko unionsko dvorano, kjer bo veliko politično zborovanje slovenske mladine. Ob tej priliki bo tudi občni zbor banovinskega odbora MJRZ.

Opozarjamo na izredno važnost te prireditve, ki bo pokazala moč in enotnost naše mladinske politične organizacije, ki stoji kot en mož za svojim voditeljem dr. Antonom Korošcem.

Vse krajevne in okrajne odbore MJRZ prosimo, da kot predpripravo na skupščino v teku meseca maja izvedejo redne vsakoletne občne zbornice. O obnem zboru in ostalem delovanju krajevne edince MJRZ nam pošljite redna poročila. Dalje nam čimprej sporočite, koliko članov se bo iz vaše občine udeležilo skupščine v Ljubljani.

Letošnja banovinska skupščina MJRZ ne bo samo zbor delegatov, ki jih bodo na skupščini poslale posamezne krajevne edince MJRZ, ampak hoče biti manifestacija vse zavedne slovenske mladine, ki odločno in nepremagljivo stoji na severni straži Jugoslavije. Ta mladina bo dne 16. junija mogočno spregovorila! Banovinski odbor MJRZ.

pozdravila samostansko družino z novim opatom na čelu. Nato se je podal sprevod med špajrirjem smrekovih mlajev v krasno prenovljeno in mično okrašeno samostansko kapelo, kjer je g. škof poddelil svoj pastirski blagoslov.

Drugi dan, v nedeljo, je med pontifikalno sv. mašo izvršil prevzvišeni g. dr. Ivan Tomažič velepomembni obred blagoslovitve novega opata ter mu izročil vse opatovske insignije kot znak njegove visoke časti in oblasti, ob navzočnosti prevzvišenega g. dr. Josipa Ujčiča, nadškofa belgrajskega, g. kanonika dr. Mirta, opata iz Banje Luke g. Bonaventure, opata iz Stične g. dr. Avgušтина Kostelca, opata Adalberta pl. Neipperg. Zagrebško nadškofijo sta zastopala gospoda dr. Dragutin Hren in Stefan Mikulček. Prisostvovali so tudi razni cerkveni in svetni dostojanstveniki, obilo število vernikov ter samostanska družina.

Tako se je končala ta domača slovesnost, ki bo ostala v spominu vsem, ki so se je udeležili.

Zaključek vseh slovesnosti je pa bil v četrtek, 2. maja, ko je novi g. opat opravil svojo prvo pontifikalno sv. mašo ob asistenci samostanske družine.

Dal Bog gospodu opatu svojo pomoč v obilni meri, da bi pripeljal vse svoje sinove do končnega človekovega cilja v nebeško kraljestvo.

Ker je gospod opat bil pred izvolitvijo samostanski prior, je ostalo to mesto prazno. Imenoval je torej novega priorja in to je dosedanji tajnik gospod p. Janez Kolednik, rojen dne 10. junija leta 1911 v Mariboru, ki pa bo z novo službo še za naprej opravljal tajniške posle.

Sodobna ureditev

Priznati je treba, da je ves dom urejen nad vse lično in da skuša v vsaj svoji ureditvi čimbolj zabrisati neprijeten vtis, ki ga je deležen vsakdo, ki pride v kakršnokoli bolnišnico. Posebno posrečeno je izveden v domu promet. Na razpolago so tri dvigala, eno za prevažanje bolnikov, drugo za prevoz jedil, tretje pa za razpošiljanje čistega perila. Stopnišča so postavljena tako, da leže v sredi zgradbe in da se iz njih organsko razliva promet v oba trakta, ki se naslanjata na glavno stopnišče. Posebno posrečena je organizacija posameznih obratov v kletnih prostorih. Tam je kuhinja z vsemi postranskimi prostori zaključena enota. Prav tako pralnica in prostori za fizikalno terapijo.

Interni in kirurški oddelki

V pritličju so na desni poleg upravnih prostorov tri sodobne operacijske dvorane, na levo pa je v novem prizidku interni oddelki, v katerem je dobil svoje prostore tudi otolaringolo. Oprema oddelka je prvovrstna, saj ima številne ordinacijske prostore in laboratorije in poseben oddelki za kardiograf. V prvem nadstropju je kirurški oddelki, ki ima veliko teraso, ki bo prijetno služila bolnikom. Ni treba posebej povdarjati, da ima vsak oddelki vse najrazličnejše pritlikline, kakor čajne kuhinje, dnevne sobe, kopalnice itd.

Porodnišnica

V drugem nadstropju pa je prav gotovo najvažnejši oddelki doma, namreč porodnišnica. Dom

K Magoličevi jubilejni razstavi,

ki bo odprta danes ob 11 dopoldne v Jakopičevem paviljonu

Štefko Magolič: Išca pred Mokarjem

LJUBLJANA

Deški pevski in tamburaški zbor »Amruševo« v Ljubljani

V nizu hrvatsko-slovenskih kulturnih prireditelj bo gotovo svojevrsten prihod mladih pevcev deškega zbora »Amruševo«, gojencev vzgajališča »Amruševo« v Klinču Selima, ki stoji pod upravo mesta Zagreba. V tem internatu se vzgajajo otroci siromašnih staršev od 3 do 14 let ter so večinoma doma iz Zagreba. V zavodu jih je okrog 150, kjer dovrše ljudsko šolo, pomagajo v gospodarstvu in se pripravljajo za življenje. S 14 leti pridejo gojenci v zagrebški mestni vajevalni dom ali pa jih vodstvo izroči staršem v nadaljno skrb. V času počitnice pa prihajajo v ta zavod slabotni otroci iz Zagreba, in sicer se menjajo: 100 dečkov in za njimi 100 deklet, da tu na svežem zraku in zabavi preživijo počitnice in se okrepe za nadaljnje učenje. Amruševo je 25 km oddaljeno od Zagreba v bližini Okičke gore v smeri proti Karlovcu. Posestvo je poklonil mestni občini pokojni dr. Milan Amruš, zagrebški župan. Pevski in tamburaški zbor je v tem zavodu še 10 let ter ga sedaj vodi Pavao Stefanac. Deški zbor pride v Ljubljano v nedeljo ter bo priredil dva koncerta: v ponedeljek, dne 6. maja, ob petih popoldne za dijaštvo in šolsko mladino sploh, ob pol devetih pa za širše občinstvo v dvorani hotela »Union«; v nedeljo, dne 5. maja, v št. Vidu, v terek pa v Celju.

Na ta večer deškega petja vabimo vse, posebno pa starše ter vzgojitelje. Poleg ljubezni, ki jo gojimo do umetnosti mladine, naj nas tudi tu vodi zavest poglobitve vseh vezi, ki vežejo Slovence s Hrvati. Dečki bodo zapeli med drugimi hrvatskimi pesmi (med njimi hrvaško kmečko himno, ki jo je v zaporu v Mitrovici zložil in uglasbil dr. Maček) tudi slovensko himno »Naprej zastava slave« ter »N'mav čez izaroc«. — Dobrodošli!

Za birmo! Nudi va v veliki izbiri in po starih cenah najfinije orig. švic. ure. Na zalogi vsaki čas: »Glashütte«, »Schaffhausen«, »Omega«, »Doxa«, »Election« itd. Velika izbira zlatih verižic, obeskov, zapestnic, uhanov in dragih kamnov. — Zlato, srebro in drage kamne kupujeva po najvišjih cenah.

BRATA LOGAR, Ljubljana
Pred škofoj 15. — Telefon 44-32.

I Otvoritev razstave Srečka Magoliča bo danes ob 11 popoldne v Jakopičevem paviljonu gotovo zbrala vse prijatelje in častilce vedno saljivega jubilara, da mu izkažejo priznanje za njegovo delo na umetniškem polju in s tem podpro tudi mestne reveže, saj je jubilar odstopil svo vstopnino in petino izkupička za prodane slike ljubljanskim revežem. Razstavo, ki je na njej 120 nadvse priklupnih slik iz Ljubljane in njene okolice, z Gorenjskega in Dolenjskega ter tudi z Jadrana, odpre ljubljanski župan dr. Juro Adlešič ter vabimo za lepoto Ljubljane in Slovenije vnete prijatelje slik k udeležbi, ogledu in izbiri slik.

I Halol Halol! Ne pozabimo, da se tudi danes popoldan vrli kolo sreče na Kongresnem trgu, kjer priredijo naši poštarji zelo bogato tombolo. Ob treh popoldan ve na Kongresni trg. Za borih 5 din se lahko popeljete domov v avtom ali s kakim kolesom Ne zamudite prilike, sedaj je še čas.

I Stolna prosveta priredi binkoštni ponedeljek 13. maja za svoje člane in prijatelje poldnevni izlet v Škofjo Loko. Odhod iz Ljubljane z gorenjskim vlakom ob 13.30. V primeru neugodnega vremena se preloži izlet na nedeljo dne 19. maja.

Kino Kodeljevo tel. 41-64
Danes ob 1/3, 1/6, in 1/9. uri poslednji senzacionalni vefilim o romantičnih avanturah v afriški džungli

Trader Horn
Rasputin
HARY BAUR v sinajni vlogi tirana carske Rusije.

I Zaključek razstave akad. slikarja F. Godca v Galeriji Obersnel. Danes zaključni akad. slikar Fr. Godce razstavo svojih del. Razvešljivo je dejstvo, da je razstavo do sedaj obiskalo nad 6000 ljudi. Godce razstavlja olja in tempere. Vstop v razstavne prostore je brezplačen.

I Krajevna protituberkulozna liga v Ljubljani ima svoj redni letni občinski zbor dne 6. maja t. l. ob 18 v mestni posvetovalnici (poslopje magistrata na Mestnem trgu, I. nadstr.). Vabljeni so vsi člani in občinstvo, ki se zanima za protituberkulozno gibanje.

I Uspelo filmsko predavanje. Društvo Bela Krajina in Društvo prijateljev Slovenjskih goric je priredilo v petek zvečer v veliki dvorani

Trgovskega doma filmsko predavanje. Uvodno predavanje o kulturno-političnem pomenu narodnih festivalov je imel vodja folklornega inštituta Glasbene Matice g. France Marolt. Zatem pa je pokazal akademski slikar g. Božidar Jakac barvni film, ki ga je posnel na lanskem festivalu narodnih plesov in navad v Mariboru. Občinstvo je napolnilo veliko dvorano do zadnjega kotička in je bilo nad filmom, o katerem smo podrobneje že poročali, tako navdušeno, da je g. Jakac pokazal še nekaj drugih filmov, ki jih je posnel v zadnjem času. Film s festivala bo g. Jakac pokazal prihodnjo sredo tudi v Črnomlju in Metliki.

Za birmo
nudi veliko izbiro vsakovrstnih švicarskih ur in zlatnine
ALOJZ FUCHS, Ljubljana
Židovska ulica 3

I Šempetrsko prosvetno društvo moški odsek priredi v terek, 7. t. m. ekskurzijo v tobačno tovarno. Sestanek se pred tobačno tovarno ob pol 3 popoldne. Vljudno vabljeni k obilni udeležbi. — Odbor.

Zobozdravnik
Dr. Josip Tavčar
od 12. do 19. t. m. ne ordinira
Nebotičnik Telefon 33-93

I II. drž. real. gimnazija na Poljanah v Ljubljani priredi jutri (v ponedeljek) 6. maja ob 8 zvečer o gimnazijski telovadnici glasbeno akademijo, namenjeno predvsem za starše in sorodnike gojenk. Vstopnine ni.

I Redni nabor za mesto Ljubljano bo od 15. do 21. maja 1940 v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu št. 21. K naboru morajo priti vsi mladeniči, ki so rojeni leta 1920 in vsi oni rojstnih letnikov 1913 do 1919, ki doslej sploh še niso bili pri naboru ali pa so bili oglašeni za začasno nesposobne. Pregledani bodo tudi vsi začasno nesposobni obvezniki rojstnega letnika 1909 in vsi sposobni obvezniki (dosluženi vojak), ki so postali nesposobni za nadaljnjo vojaško službo. Kdor izmed prizadetih ne bi dobil poziva za nabor, naj se zgasi v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I.

I Naknadna zaprirega vojaških obveznikov bo v petek, dne 24. maja 1940 točno ob 11 v dvorani Mestnega doma. Kdor izmed v Ljubljani

Guverner po gledališkem komadu »ZASTAVA« Willy Birgel
v režiji slavnega »TURŽANSKEGA« Brigitte Horney
Predstave ob 10-30, 15., 17., 19. in 21. uri
KINO MATICA tel. 21-24

Krško
V soboto je bil na tuk. mešč. šoli občni zbor Zajednice doma in šole ter roditeljski sestanek. Za predsednika je bil izvoljen g. Rumpret Ivo, tiskar nar. v Krškem. O domači in šolski vzgoji mladine je imel lepo predavanje učitelj mešč. šole g. Košorok Jože, ki je vzporejal šole in domačo vzgojo ter njuno preporetčno sodelovanje. Končno je dal še g. ravnatelj Vutkovič primerna pojasnila k pojavom na mešč. šoli, obenem je pa ugotovil, da prav onih staršev, katerim so taki sestanki namenjeni, ni zraven. Ugotavljamo torej, da v Krškem starši niso toliko »napredni«, da bi se vsaj ob koncu šol. leta potrudili do šole, kjer bi kaj koristnega zvedeli in kjer jih čaka vse učitelstvo, da jim da potrebna pojasnila glede uspeha in vedenja njihovih otrok. Vsa čast pa tistim redkim, ki so prišli.

Cerknica
V nedeljo, 28. aprila, je bil v Cerknici roditeljski sestanek, katerega se je udeležilo okrog 80 mater. Sestanek je otvoril šolski upravitelj gosp. Skubic. Predavanje je imel učitelj g. Perharič. Govoril je o vzgoji otrok doma in v šoli. Predvsem je poudarjal nujnost zveze šole in domače hiše. Dejal je, da morajo etarši šolo smatrati kot nekaj, kar pripada družini. Roditeljski sestanki se prireajo zato, da se na teh pogovorih, svetujemo in pomagamo. Med učitelstvom in etarši ne sme biti prepada in nesporazuma, kajti vsi imajo različne posele, a isti cilj — moralno vzgajanje otrok. Po predavanju je spregovoril tudi g. župnik Strajhar, ki je predvsem poudaril pomen verske vzgoje v teh razburkanih časih. Po njegovem govoru so se etarši pri učitelstvu, ki se je sestanka udeležilo, zanimali za uspeh in vedenje svojih otrok. — Marijin vrtec v Cerknici priredi danes ob 3 popoldne v Prosvetni dvorani materinsko proslavo. Na sporedu so: deklamacije, rajanje, govor in igrice v štirih dejanjih: Pavelčkova piščalka. Vsi vljudno vabljeni, posebno matere.

ljani bivajočih obveznikov doslej še ni prisegel Nj. Vel. kralju Petru II. naj se najkasneje do 15. maja t. l. zgasi v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-I, soba št. 2.

I V tečaj za izdelovanje kožnatih rokavie se sprejema vsak dan od 10—12 dop. in od 3—5 pop. Hotel Metropol.

I Dr. Božena Merljak, internistka, do preklica ne ordinira.

I Pregled uniforme in vojne opreme rez. častnikov bo dne 16., 17., 18., 20., 21. in 24. maja 1940 vsakokrat ob 16. uri v dvorani Mestnega doma — Krekov trg št. 2-I. Vsi v Ljubljani bivajoči rez. častniki in voj. uradniki se morajo udeležiti pregleda bodisi v civilni ali vojaški obleki ter se morajo osebno javiti predsedniku naborne komisije. Pregledana bo uniforma, ki so jo dobili rez. častniki od države, in pa vojna oprema, ki si jo morajo nabaviti sami po spisku, ki so ga prejeli. Rez. pešadijski častniki, ki imajo državno uniformo, pridejo k pregledu dne 16. maja t. l., a vsi častniki drugih strok, ki imajo državno uniformo, pa dne 17. maja t. l. Poleg uniforme morajo prinesiti k pregledu tudi vojno opremo, ki so si jo nabavili na svoje stroške. Rez. častniki in voj. uradniki, ki nimajo državne uniforme, morajo prinesiti k pregledu le vojno opremo, ki so si jo dolžni nabaviti sami. Zanje bo pregled v naslednjem abecednem redu (po začetnici rodbinskega imena): A—H dne 18. maja, J—M dne 20. maja, N—R dne 21. maja, S—Z dne 24. maja 1940. Vsak rez. častnik, naj pri pregledu odda na osminki pole papirja napisano svoje ime, voj. čin in stanovanje ter izjavo, da li ima predpisano vojno opremo ali ne in kakaj ne.

Naznanilo
Slaščičarna Petriček
vljudno naznanja, da je odprla svojo podružnico na Tyrševi cesti poleg »Putnika« in prosil c. občinstvo za blagohotno naklonjenost.

I Rezervni oficirji, ki niso še prejeli kovčega, sporočamo, da ga bodo vsi v najkrajšem času prejeli. Kdor bi ga nujno rabil, naj sporoči. To obvestilo velja le za one tovariše, ki so kovčeg že plačali. Nepreklicno do 8. maja sprejemamo še nova naročila, cena kovčega 25 din višja. Ti kovčegi bodo gotovi do 30. maja t. l. Upoštevati se bo le v naprej plačana naročila. Torbe so naročnikom na razpolago v društveni sobi med uradnimi urami vsak ponedeljek, sredo in petek razen praznikov. Tudi ta naročila se po 8. maju ne bodo več sprejemala. Uprava pododpora rez. oficirjev v Ljubljani.

Škofja Loka
I Praprave za veliko tombolo Kat. prosvetnega društva, ki se bo vršila v nedeljo 2. junija t. l., so v polnem teku. Nekateri glavni dobitki so že kupljeni in bodo v kratkem razstavljeni. To bo vzdrnilo še tiste, ki še niso kupili tablice v prodaji, ko bodo videli, da so dobili tako posrečeno izbrani in take vrednosti, da za 3 din nikdar več ne bo zadel kaj takega. Veliki letaki so že tudi nalepljeni po vseh večjih krajih Gorenjske in zgovorno vabijo vse občinstvo na dan 2. junija v Škofjo Loko. Pri nakupu tablice pa pazite na društveni žig s sliko sv. Jožefa.

V terek popoldne smo ob izredno veliki udeležbi pokopali gospo Tončko Košir, r. Juvan, vdovo po trgovcu in posestniku. Poleg drugih odličnikov se je pogreba udeležil tudi ljubljanski župan dr. Adlešič. Ker je bila rajna gospa zavedna članica Kat. prosv. društva, jo je društvo sprejelo k večnemu počitku z zastavo in številnim zastopstvom, pevci pa so ji zapeli ganljivi žalostinki. Rajni gospej, ki je bila vseskozi vzor katoliške matere, naj bo Vsemogočni plačnik, preostalih pa izražamo iskreno sožalje.

Na binkoštno nedeljo bo v župni cerkvi prvo sv. obhajilo za deško ljudsko šolo in gorsko. Mestne gospe pripravljajo nedolžni mladini lepo presenečenje. Na praznik sv. Trojice pa bo v Brodeh prvo sv. obhajilo za ljudsko šolo Gaberk. Ker je tu nekaj revnih otrok, zbira Vincencijeva konferenca obkolo in razna darila.

FO je priredil izredno lep poslovljni večer fantom, ki odhajajo k vojakom na odslužitev roka.

Novo mesto
Koncert pevskega zbora. Pod vodstvom organista g. Markelja Antona je na vnebohod pevske zbor kapiteljske cerkve priredil lepo uspeli koncert. Kako radi Novomeščani obiskujejo kulturne prireditve, je tudi to pot pokazala zelo dobro za sedena dvorana Prosvetnega doma. Koncertu so prisostvovali tudi predstavniki našega javnega življenja, med drugimi okrajni glavar Vidmar, mestni župan dr. Polenšek, grmiski ravnatelj ing. Absec, drž. pravdnik dr. Prijatelj, starešina okr. sod. Šavelj, ravnatelj gimn. in mešč. šole gg. Dolenc in Zargaj, nadzornika ljudske šole gg. Skebe in Zukovec, poslanec Vebke, vsi s soprogami. Nadalje gg. kanoniki, oo. frančiškani, zastopniki uradov in organizacij in še mnogi drugi. Pevski zbor, mešani kakor moški je pokazal velik napredek od predlanskega koncerta in to v vsakem pogledu. Glasovno lepo ubran je pazil zlasti na dinamično podajanje, ki se mu je kljub nekaterim zelo težkim pesnim dobro posrečilo. Požrtvovalni pevci so položili v koncert veliko skritega dela in skrbne priprave, zato so želi zaslužno priznanje. V vrsti bogatega sporeda je bilo nekaj posebnega odlično in umetniško popolno igranje pomnoženega orkestra Prosv. društva pod vodstvom g. Sproca. Mogočna »Romantična uvertura« je bila deležna spontanega in navdušenega odobravanja. Dasi ni zadnja točka programa spadala strogo v okvir umetniškega večera, smo za zabavo in prijeten oddih prav radi poslušali igralsko in pevsko odlično prednašano spevoigro Srce in denar, ki je zaključila koncertni večer. G. pevovodju in pevčev čestitamo in želimo, naj z veseljem nadaljuje svoje delo in se še naprej spopolnjujejo na polju pevske kulture.

Kranj
Krajevni odbor za zaščito pred napadi iz zraka v Kranju priredi v eredo, dne 8. maja t. l., ob 20 v gimnazijski telovadnici predavanje o zaščiti pred napadi iz zraka. Prebivalstvo se vabi, da se predavanja v čim večjem številu udeležijo. Za člane oddelkov pasivne zaščite je udeležba strogo obvezna.

VAŠA BRITVICA

SENSIT
0.06 mm
GOLD

DEPOT COSMOCHEMIA
ZAGREB-SMIČIKLASOVA23

Zagorje ob Savi
Izjava. V četrtek, 2. maja t. l., zjutraj ob 4. je zgorelo ostrejšje hleva gostilničarju Borišku v Toplicah. Tukajšnja gasilska četa je takoj stopila v akcijo in posrečilo se ji je požar omejiti, čeprav je tu strnjeno naselje in v ozadju mnogo gospodarskih poslopj. Gasilci smo imeli težkočo z dovajanjem vode, ker je bil vodovod zaprt zaradi pomanjkanja vode. Preden so bili vsi nedostatki odstranjeni, smo gasili z vodo iz rudniških cev. Tako je bilo storjeno vse, kar je bilo v danih možnostih mogoče, in požar je bil lokaliziran in pogašen. Pri požaru smo bili navzoči samo zagorski gasilci. Brezvestneži pa obrekujejo gasilsko četo v Zagorju, češ, da je slabo vršila svojo dolžnost in se žaljivo izražajo o njej. Opozorjamo vse te obrekovalce, da bomo v bodoče po zakonu postopali proti njim. Naša četa je v tehničnem preporodu, ker je zadnja leta pristopilo mnogo novih članov. Vabimo pa vse nezadovoljneže, da pristopijo v četo kot aktivni gasilci, da nam bodo dajali pametne nasvete, ker šele potem bodo upravičeni kritizirati. Ne verjamemo pa, da bodo to storili, ker naše delo je brezplačno. Na ta način se ne podpira delo humanitarne organizacije, ampak se vzame veselje še onim idealistom, ki imajo vsaj še malo smisla za skupno stvar. To nebi smelo biti predmet oštarijskih debat in obrekovanj. — Na pomoč! — Prostovoljna gasilska četa Zagorje ob Savi.

Pred 300 leti
so pripisovali z Rogaško slatino dosežena zdravljenja neki tajinstveni sili.

Danes
je ta zdravilna moč znanstveno ugotovljena. Je to blagor narave trpečemu človestvu.

Pa tudi za zdrave
je Rogaška slatina neprecenljiva za ohranitev zdravja. — Tudi Vam bo Vaš organizem poplačal z večjo odpornostjo, če namesto druge, pijete
ROGAŠKO SLATINO

Hrastnik
Materinska proslava. Katoliška mladina v Hrastniku je priredila v nedeljo, dne 28. aprila, v dvorani kina Union — Logar — materinsko proslavo. Vso proslavo je nastudiral novi organist g. Dominik Gnus, ki je tudi glasbene točke sam skomponiral. Zal pa je nekaj dni pred proslavo moral oditi na orožne vaje. Proslava je izvrstno izpadla. Na programu so bile zborne deklamacije, petje mladinskega zbora, govor o materi. Prisrčen je bil prizorček »Kadar mamica praznuje svoj god«. V odmoru so nastopili prvi telovadci Fantovskega oddeska in mladci ter Dekliški krožek: članice, mladenke in gojenke. Priznati moramo, da so nas vsi telovadci in telovadkinje presenetili. V igrici »V boj za mamico« so izvrstno nastopile smrtno vile. Dečki s konjički so nas spravili v dobro voljo. Nad vse ljubeč pa je bil sklepni prizorček, v katerem so nastopili vsi naši otroci. S šopki v rokah so s primerno deklamacijo izrekli svojim mamicam hvaležnost, nazadnje pa so vsak svoji mamici pripel šopek. Nad vse lepo in ganljivo je bilo gledati mamice z več otroci; saj so dobile toliko šopkov, kolikor otrok imajo. Vsak šopek je bil ponos matere.

Meningitis. Na tej bolezni je zbolela šolarka Marica Klenovšek, hčerka rudarja in dobra članica katoliških društev. Zdravnik dr. Arnek jo je dal prepeljati v celjsko bolnišnico. Po 14 dneh je prišla domov in doma se je z vso skrbnostjo zavezal zanj zdravnik dr. Arnek. Njegova zasluga je, da je dekle tako dobro okrevalo.

Hoče

Dekliški krožek priredi v nedeljo, dne 5. maja ob 3 popoldne in ob pol osem zvečer v Slovačkovem domu Materinsko proslavo s peštrm epredom. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene, vsi iskreno vabljeni. Bož živi!

Botri in botrce kupite

birmska darila

kakor: krasne mol'tve-nike, ročne vence, trakove mirtine venčke in šopke, ročne torbice itd. le v trgovini

H. Ničman, Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2
kjer vam nudijo največjo izbiro in najnižje cene

Takole dovažajo Nemci svoje okrepite na Norveško: pogled v notranjost velikega transportnega letala, ki vozi nemško pehoto na norveška bojišča

Vedeljsko branje

Zgodba se začne s strelom

...in sicer s topovskim. Nič več ne vem, kdo ga je izstrelil in tudi ne, proti komu. A bilo je v poslednjih dneh decembra l. 1900, in bili smo na Kitajskem. V tistih davnih dneh sem bil mornariški častnik in sem služboval na francoski torpedovki. Bilo nas je desetero ali dvajseto, tako različnih ladij s še bolj različnimi zastavami. Sploh — mednarodno brodovje, ki so ga Evropa, Amerika in Japonska mobilizirali proti boksarjem. Saj se še spominjate boksarjev? Boksarji so bili: za svojo osebo brčkone dostojni ljudje, a žal so si vtepli v glavo, da bodo pobili vse inozemce in si razdelili njih lastnino.

Moja torpedovka in jaz sva se torej zasedla pred Takoujem, če se prav spominjam, in naše sosede — oklopnice, križarke in druge torpedovke — so prav tako vrgle sidro v morje in čakale nedaleč od nas. Paziti smo morali, saj so nas na to še posebej opozorili, da imajo boksarji tudi svoje torpedovke in plavajoče mine. Topovski strel, ki se je sredi miru meglenega večera nenadoma oglašal, ni nikogar ranil. A naše straže niso napovedale nobenega sovražnika in tudi nobenega cilja. Pač smo opazili kitajsko barko, a to smo vsi poznali: To je bila barka pralca Vanga in pralec Vang je že od zdavnaj pral perilo za vso posadko. Samo pijanci in norci bi metali smodnik na to preprosto barko.

Pa se je to vendarle zgodilo. Brez dvoma je prvi topovski strel zbudil pri ljubiteljih streljanja veselje do ognja. Čez hip nato, ko je prišla barka mimo ruske ladje, ki je njena posadka prošlo noč jako dolgo in jako glasno prepevala, je ducat granat pozdravilo barko. Granate pa so padale tja, kamor jih je usoda zanašala. Barke ni nobena zadela, a ta je hitro menjavala smer in iskala zavetja. Naša torpedovka je bila slučajno v bližini. Zatorej

Pri tem sem se spomnil, kako se je Li Kouli izrazil o Rusih. Spoznal sem, da sta sodbi obeh vsebovali nekaj resnice. Kitajci brez dvoma ne razumejo dobro Rusov, Rusi pa prav zares jako slabo razumejo Kitajce.

Splošno sem hotel Borskemu marsikaj odgovoriti, a ker sem sprevidel, da se ni moči o tem pričkat, sem molčal.

Ko me je Fedor Borski zvlekel še v ameriški bar, kjer sem moral popiti nebroj silcev, se je vrnil na svojo ladjo.

Tedaj sem opazil, da se ni Borski nikoli ločil od neke vrste ordonanca. Opazoval sem tega človeka. To je bil velikanski dolgin, ki mi je bil kaj zoprni. Ne rečem, da bi bil grd ali neumen. Poteze so bile precej enakomerne, dasi povsem azijske. Toda izraz nekakšne prekriti zahrbtnosti je bil kakor prihranjen na obrazu.

Kasneje sem imel še dva, do trikrat priliko videti Borskega v Nagasakiju, Portarturju in Fakouu. In zmeraj sem videl poleg njega njegovega slugo. Vedel sem, da je bil ta človek muzik, ki je bil rojen na posestvih svojega gosposdarja. Ime mu je bilo Bovlov. Borski je ravnal z njim ko z živaljo. To se pravi, z nebrzdano surovostjo, ki je bilo v njej pa tudi nekaj očetovske dobrohotnosti.

Zgodba pa se je končala takole.

To je bilo lani. Osem in dvajset let je preteklo in nikoli si ne bi bil mislil, da bom še kdaj videl enega od omenjenih treh: Borskega, Bovlova ali Kitajca Li Kouija. Saj so v poslednjem četrt stoletju toliko ljudi pobili v Rusiji in Kitajski. Jaz nisem bil nič več mornariški častnik. Sprehajal sem se tu in tam po svetu, nekaj v zabavo in nekaj zaradi svojih poslov. Malokdaj sem naletel na kakega znanca in sem izgubil izpred oči skoraj vse, kar je

da smo zmeraj prestali petdeset ali sto let anarhije, preden smo prešli od ene dinastije k drugi. In tudi zato, ker Kitajci prav nič ne vedo, da je na svetu Evropa in da je Amerika in si zato domišljajo, da imajo časa na pretek, da si med seboj — kot nekoč — uredijo svoje majhne zadeve. A kar je bilo nekoč mogoče in celo lahko, je zdaj kar nemogoče.

Moj nekdanji pralec iz Takouja se je zares navedil. V duhu sem videl pred seboj malo barbo, polno opranega perila, in petnajstletnega fantiča, ki je tako brezbrizno sprejel ruske granate. Li Kouli me je pogledal in je uganil moje misli.

»Ah!« je dejal, »takrat me ni bilo dosti, a vse moje življenje je bilo pred menoj. In zato je bil tisti čas lep. Saj se še spominjate tiste ruske ladje, ki se je prav blizu vaše zasedla in je mislila, da sem bil morskopar?« — No, tu v Sanghaju biva zdaj več pomorščakov in častnikov s tiste ladje. Prvi so seveda boljše, drugi pa so služabniki prvih. Kaj ne, saj boste šli brčkone nazaj v mesto? Odpodite svoj avto in počastite me s tem, da se usedete v mojega! Jaz vam bom odpeljal nazaj v vaš hotel, in če hočete, vam bom spetoma predstavil dva vaša nekdanja prijatelja, ki ste ju brez dvoma že povsem pozabili, a ki ju boste navzlic temu še spoznali. Saj se od prejšnjega stoletja sem nista preveč spremenila...

Ves navdušen sem sprejel povabilo. Avto Li Kouija je bil razkošen in najmodernejša vrste, pripravljen kot spalni voz. Najprej sva se vozila po ravni okolici Sanghaja, nato po neskončnih dohodnih cestah in slednjič skozi vrvež mednarodne koncesije. Seveda ni Li Kouli nič več prebival v kitajskem delu mesta!

Pred vhomom razkošne, vendar čudne, kričeče natičkane hiše, se je avto ustavil in sofer je odprl vrata.

»Kaj?« sem dejal. »Vi stanujete tukaj?« Li Kouli, ki je bil zdaj bolj Kitajec kot sploh kdaj, se je nasmehnil.

»O, ne!« je rekel. »Prav mislite, da to ne bi bila hiša zame. Saj to prav za prav ni niti hiša v pravem pomenu besede. Tu sva v tajnem zastopstvu tretje internacionale. A ta skrivnost je slabo prikrita. Bil sem tako predzren, da sem vas pripeljal semkaj, ker bova ob tej uri dobila tu imenitnega komisarja Bovlova, mogočnika azijske Rusije. Sicer je surov človek, ki je treba v rokavicah govoriti z njim. Vsaj, kar se mene tiče. Jaz imam veliko kupčij s Sovjeti. Vendar pa komisar Bovlov ni zahteval. Toda zvit je, jako nezaupljiv in jako domišljav. Zatorej so prilike, da se je moči z njim sporazumeti.«

Li Kouli je šel naprej v jako zveržene prostore zastopstva in mahoma sva obstala pred nekakšnim orjakom, čigar obraz mi je vzbudil davni, neznanški stud v duši.

»Predstavim vam,« je dejal Li Kouli, »svojega odličnega prijatelja, gospoda Bovlova, ljudskega komisarja v Sanghaju. Gospod Bovlov je leta 1900 služboval na oklopnici ruskega brodovja za Vzhodno Azijo.«

Ljudski komisar je iztegnil svojo velikan-sko roko in je zaživžgal:

»Borski!«

Tedaj sem zagledal, kako so se odprla vrata in je stopilo neko betežno človeško bitje, ki je pri hoji vlekel nogo za seboj in se je mrgodil kot kak živčno bolan človek. Vendar sem ga koj spoznal. To je bil moj nekdanji prijatelj Fedor Aleksandrovič Borski, bivši ladijski poročnik Nj. Vel. carja, zdaj pa sluga pri boljševidu Bovlovu, svojem bivšem slugi.

Tudi Borski me je na prvi pogled spoznal. Ni zardel. Nasmehnil se je, me pozdrvil in mi hotel seči v roko. A Bovlov je stopil med naju in zabrandal:

»Bedak, baraba, svinja! Takoj po wiskij!«

TEHNIKA

Ohranjanje živil

Razvoj tehnike posega vedno bolj v vse pango človeškega udejstvovanja. Čeprav se marsikdo pritožuje, da bi bilo mnogo lepše živeti, če ne bi bil prisiljen k hitremu tempu današnjih dni, moramo vendar priznati, da pomeni tehnični napredek ne samo za premožne, ampak tudi za siromašne sloje pot v lepšo bodočnost.

Kadar govorimo o napredku tehnike in o njenih dobrih in slabih vplivih na življenje posameznikov, se ponavadi le preveč enostransko oziramo na razvoj in izpopolnitev posameznih praktičnih predmetov, ki nam jih dajejo tovarne v uporabo. Zlasti se mali narodi radi pritožujejo, da jih tok življenja, ki si išče potov zunaj v velikem svetu, po krivici pušča ob strani. V kolikor je ta očitek opravičen, lahko rečemo, da nosimo največ krivde za to sami, ker čakamo, da nam bodo razmere vsilile novosti, od katerih pričakujemo koristne, ne pa da bi si jih osvajali sami, nasprotno pa so si narodi, ki so znali pomen tehnike pravilno oceniti, v kratki dobi priborili veljavo v svetu. Tudi njim pri borbi za prva mesta v začetku niso pomagali znanstveni inštituti in ogromni zavodi za raziskave, ampak v veliko večji meri organizirano delo, ki so ga ustvarjali posamezniki vsak za se, saj tovarne ne pomenijo samo kupe strojev, ampak žive organizme, ki so jim stroji samo orodje.

Kadar je narod v vojni, tedaj mora napeti vse sile, če hoče zmagati v boju z nasprotnikom. Zato se v vojnem času pokaže tehnika v čisto drugačni luči. V vojnem času se šele pokaže pomen, ki ga ima v tehniki, kakor tudi v vseh ostalih panogah današnjega življenja, pomen organiziranega dela. Zato so izkušnje, dobljene v vojnah, čestokrat odločilne za tehnični razvoj naslednjih desetletij.

Statistike, ki so jih zbrali Američani, kažejo, da propade dnevno ogromen odstotek živil v primeri s hrano, ki jo porabimo. Temu je vzrok dejstvo, da je večina živil sama po sebi take narave, da jih ni mogoče ohraniti dolgo časa. V krajih, kjer je živeža dovolj na razpolago, in kjer je živež poceni, ljudje tega niti ne občutijo. Toliko bolj važno pa je to za industrijske pokrajine, ki so na-

ŠMARNICE

Šmarnice, to so majske pobožnosti kot poseben izraz Marijinega čiščenja, so se začele v Italiji in jih je leta 1815 odobrila apostolska Stolica. Kmalu so se razširile tudi po Franciji. Leta 1837 je na Dunaju izšel spis patra

Petra Becka: »Marijin mesec«, ki je vabil vernike, naj se udeležujejo šmarnic. Spomladi l. 1839 je v Regensburgu izšla slična knjiga v nemškem prevodu, a izvirnik je spisal škof Le Tourneur iz Verduna. Leta 1842 in 1843 so v Augsburgu in Aachenu izšli spisi enake vsebine. Ti spisi so pospeševali razširjenje šmarnic na Nemškem in pri nas. Sredi 19. stoletja so začeli obhajati šmarnice tudi po drugih evropskih in izvenevropskih državah.

Govoril je po francosko, bržčas zato, da bi mi dokazal, da zna tudi v mojem jeziku psovati.

»Na povelje, vaša milost,« je odvrnil Borski napol zafrkljivo, napol suženjsko.

Se zmeraj se je smehljaj in me gledal. Zares, smehljaj se je in prav nič ni bil v zadregi.

»Brž!« je kriknil Bovlov. »Pri živem telesu ti bom kožo odrli, ti stari azijski polže!«

»O!« je rekel Borski, »jaz prav dobro vem, da ste vi že drugim kožo odirali!«

In zroč drug drugemu v obraz, sta se začela oba grohotati.

Jaz se nisem smejal. Nasprotno, obrnil sem se k Li Kouiju in dejal:

»Gospod Li Kouli, ali bi šla, prosim, stran odtod?«

»Takoj,« je rekel Kitajec, »razumem.«

Svojo dolgo, mršavo roko mi je položil na ramo in dejal:

»Veste, vas je to zalelo, a onih 'veh ni zadelo nič. Res je, da je Bovlov mnogo ljudi mučil, a Borskega ne bo mučil. Raj sem vam bil že nekoč dejal, kakšni da so Rusi. Mi smo malo manj neumni... In to je vse...«

Kdo ve! Kitajec Li Kouli ima nemara prav. Jaz pa nimam prav, ker tega ne razumem.

(Francosko: Claude Farrere.)

Pastirček spomladi

je barka prihitela k nam, bila je poklicana, odgovorila je in pristala. To je šlo tem laže, ker nam je morala izročiti perilo. Rus, mogoče je spoznal svojo zmotu, ni streljal več in je poslal nekaj znakov po mednarodnem kodeksu in je s tem pojasnil svojo zmotu.

Ko je barka pristala, je možki z barke splezal k nam na ladjo. Zagledal sem majhnega, neznanega Kitajca, ki mu je bilo največ petnajst let in je bil oblečen v modro bombazasto obleko. Okrog ustnic mu je begal tisti zagonetni in nemara večni smehljaj Kitajcev.

Kitajec je ponižno pozdravil. Pogledal sem fantiča, rekoč:

»Kako ti je ime?«

»Li Kouli.«

»Ali te pošilja gospod Vang?«

»Hi.«

»Ali si prinesel perilo nazaj?«

»Hi.«

»Ali boš vzel drugo perilo s seboj?«

»Hi.«

Komaj je preteklo dvajset minut, ko je mladi Li Kouli že oddal perilo, vzel drugega in spet zlezal na svojo barko.

Vprašal sem ga:

»In kam zdaj?«

»Jaz peljam, da rusko perilo vzeti.«

Malce osuplo sem ga pogledal, vendar se ni šalil.

»Na rusko ladjo greš? Saj so vendar pravkar streljali nate!«

Li Kouli je skomignil z rameni.

»O,« je mirno povzel. »Rusi so jako neumni, a nekateri so, ki niso hudobni.«

Odšel je in nič več ga nisem videl, to se pravi, jako dolgo ga nisem videl.

A čez štirinajst dni nato, ko se je morala moja torpedovka ustaviti v Nagasakiju, sem dobil pri Jezakiju — pri trgovcu z želatino in izrezljanimi slonokoščeni predmeti, svojega starega ladijskega tovariša, Fedorja Aleksandroviča Borskega, ki je bil takrat ladijski poročnik v službi carja.

Tedaj sem se spomnil, da je bil prijatelj Borski prav takrat na ladji, ki je v Takouju pomotoma streljala na barko Kitajca Li Kouija.

»Ali se še spominjate tistega slavnega večera, dragi moj, ko sem mislil, da je bil tisti revež boksarji pirat in sem dal nanj streljati?« je vprašal Borski.

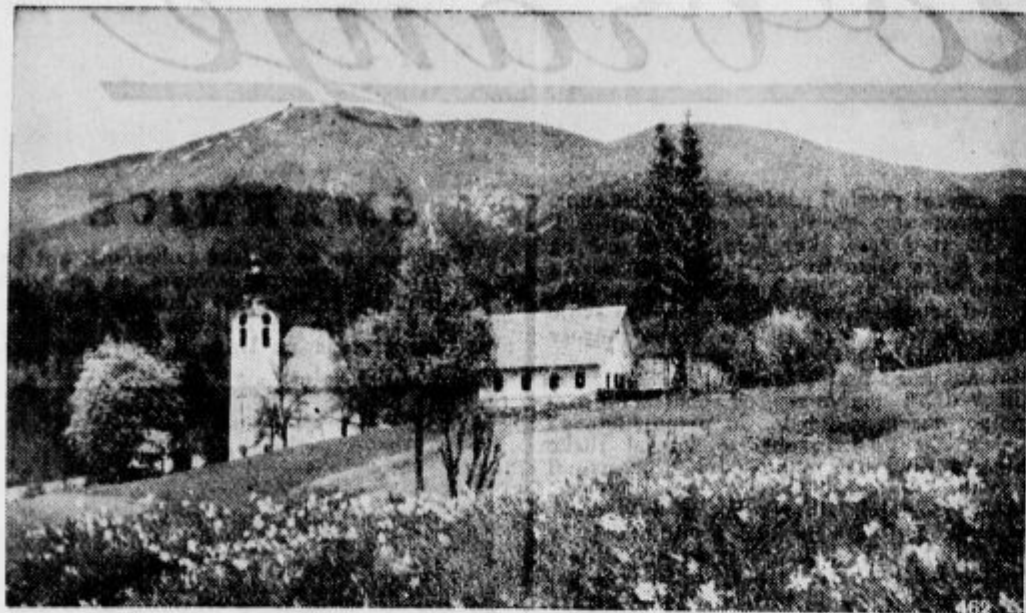
»Vem, to je bila barka pralca Vanga...«

Borski je razburjeno nadaljeval:

»Ali veste? Tisti mladi Kitajec, ki sem dal nanj streljati... No! Pa je vendarle prišel k nam na ladjo po perilo. Veste, dragi moj, Kitajci so jako neumni, toda boječi pa niso.«

Slovenija, dežela zdravilišč, letovišč in turisticke

8 potj na Golico: Sv. Križ nad Jesenicami

Slovenija ali Dravska banovina predstavlja prehodno ozemlje med vzhodnimi Alpami in med Panonskim nižavjem na eni ter med severnim predelom Jadranskega morja na drugi strani, je torej raznovrstno izoblikovana dežela, ki v svojih geomorfoloških sestavinah in svojem profilu združuje in očituje vse mikavno pester značilnosti cele Evrope.

Dih ljubke miline objema sončne, vinorodne Slovenske gorice med Muro in Dravo, se dviga južno od Drave po strmih vinogradih Haloz in se potem od Sotli v lepih vinogradih na Bizeljskem spušta do širne ravnine pri Brezjah ob Savi, sega pa tudi do trsonosnih hribov na sončni strani celjske kotline in izveneva onstran Save v smejočih se gorah na kraških tleh Dolenjskega in Bele Krajine. K mirnemu, zamišljenemu potovanju in uživanju vabijo te vinorodne pokrajine, domovina slovečega vina in vesele pesmi, kjer nešete bele cerkvice in tisoč in tisoč visokih topolov gleda v širni svet in klopotec ob dozorevanju sladkega grozdja in ob trgatvi noč in dan prepeva svojevrstne napeve.

Skoro vsa znana slovenska zdravilišča ležijo, kakor v mehko zibelko položena, v teh ljubkih vinorodnih predelih Slovenije, zlasti Rogaška Slatina, Dobrna in Slatina Radenci, pa tudi Cateške, Smarješke in Dolenjske Toplice; v bližini Laškega in Rimskega Toplica pa so še ohranjeni zadnji ostanki starih vinogradov. Kakor pa si niti mineralne vode niti toplice niso enake, temveč različne po temperaturi in svojih zdravilnih snoveh, tako da je le treba v vsakem primeru obrniti se zaradi zdravljenja za svet na zdravnika, ima tudi vsako izmed teh zdravilišč in kopališč svoje posebno pokrajinsko lice s svojevrstnimi potezami. Če v okolici Rogaške Slatine in Slatine Radencev prevladujejo vinogradi, pri Laškem in Rimskega Toplicah pa lepo izoblikovane, pošumljene gore ob gorski sveži Savinji, združuje okolica Dobre oboje v ubrani harmoniji. Dobrna in tudi Slatina Radenci so za tu- in inozemstvo najslavnejša zdravilišča in kopališča Jugoslavije, in to enako po svojih zdravilnih uspehih, kakor tudi po svojih sodobnih napravah, pa naj se te nanašajo na notranjo ureditev ali pa na zunanje lice zdravilišča in okolice. Velika prednost za goste zdravilišč in kopališč svoje posebno pokrajinsko lice s svojevrstnimi potezami. Če v okolici Rogaške Slatine in Slatine Radencev prevladujejo vinogradi, pri Laškem in Rimskega Toplicah pa lepo izoblikovane, pošumljene gore ob gorski sveži Savinji, združuje okolica Dobre oboje v ubrani harmoniji. Dobrna in tudi Slatina Radenci so za tu- in inozemstvo najslavnejša zdravilišča in kopališča Jugoslavije, in to enako po svojih zdravilnih uspehih, kakor tudi po svojih sodobnih napravah, pa naj se te nanašajo na notranjo ureditev ali pa na zunanje lice zdravilišča in okolice. Velika prednost za goste zdravilišč in kopališč svoje posebno pokrajinsko lice s svojevrstnimi potezami.

Nizko gričevje in hribovje vinorodnih pokrajin prehaja proti zapadu in severozapadu polagoma v sredogorje, ki je povsod do znatne višine naseljeno, v višjih legah pa okrašeno z lepimi gozdovi iglavcev in listovcev, pa naj spada to sredogorje k voljnim kristalinskim Centralnim Alpam, kakor Pohorje, znano po svojih planinskih hotelih in domovih, znano po svoji avtomobilski cesti in kot idealno smučišče, ali pa k strnim južnogorjskim Alpam in Dinaridom. Rodovitne in sončne

zeleno podolžne doline Save in Savinje, Drave in Dravinje s čednimi vasi, trgi in mesti, s samimi priljubljenimi letovišči, kakor so zlasti Mozirje, Nazarje, Gornji grad, Ljubno, Luče in Solčava ob gornji Savinji prepletajo to pogozdeno sredogorje ter vabijo v njihova podeželska letovišča, rečna kopališča in na izlete v planine, kjer so povsod planinske kočice in domovi urejeni tudi za daljša bivanja i pozimi i poleti. To sredogorje je proti vzhodu ponekod, kakor vzhodno Pohorje, še okrašeno z vinogradi, ki dajejo svetovnoznana vina, proti zapadu in severu pa se že dviga v visokogorje ter tvori tako prehod iz ljubke miline nižavja k orjaškim oblikam velegorja.

Mesta in trgi, pa tudi vasi v tem zelenem predgorju in sredogorju imajo čedne gostinske obrate in svoja rečna kopališča. Srednjeveški gradovi, de-

Na Gorjancih

loma še ohranjeni, kakor Bizeljsko, Podčetrtek, Lemberg ob Dobnici ali Blejski na sivi skalni steni tik na jezerom, deloma v razvalinah, kakor gornje Celje, Konjice, Dobrna, Laško, Vuzenica, Fram in mnogo drugih, potem mlajše, čedne graščine in slavne božjepotne cerkve, često na čudovito lepo razglednih vrhovih in gorah, ovijajo vedno menjajočo se pokrajinsko sliko v tem sredogorju z žarom srednjeveške romantike ter nudijo tudi s svoje strani letoviščarju marsikateri poseben užitek. Kakor manjši tujkoprometni kraji ob Savi in Savinji, na Gorenjskem, ob Dravi in Dravinji, ob Pohorju, bodo še prav posebno slikovita mesta Radovljica in Kranj ob Savi, Novo mesto ob Krki, Celje in Laško ob spodnji Savinji, Kamnik v predgorju Savinskih Alp, Gornji grad ob Dreti, Slovenjgradec ob Mislinji, Maribor in Ptuj ob Dravi, v prvi vrsti pa »bela Ljubljana« s svojim sivim, a ponosnim Gradom zadovoljila gosta in letoviščarja. Če se Maribor ponaša s svojim sijajnim kopališčem na Mariborskem otoku, s svojimi Slovenskimi goricami in s svojim Pohorjem, če se Celje lahko sklicuje na osvežujoče rečne kopeli v bistri Savinji in skupno s Ptujem in Ljubljano na slavno preteklost, pa je Ljubljana z vsem, kar

ima in nudi, prava in srečna sinteza vsega onega, s čemur se morajo ostala slovenska mesta prikupiti gostu. Duhovno, materialno in politično žarišče Slovenije je obenem tudi pravi pokrajinski biser Slovenije in središče njenega tujkega prometa. To mesto s prikupljivim srednjeevropskim oboležjem pa ima nekaj, česar nobeno drugo slovensko mesto nima, to je čaroben pogled z Grada na gorske velikane Julijskih Alp, Karavank in Savinskih Alp spomladi, pogled, ki objema v svoji slikli ljubko milino cvetoče zelene pomladi z zasneženo, ledeno zimo še mrtvega velegorja.

V očarljivi veličini divje lepote, veličanstva in kosmične sile kipe nad zelenim nižavjem, hribovjem in predgorjem proti azurnemu nebesnemu svodu Julijske Alpe s Triglavom, najlepšo in najvišjo goro Jugoslavije ob meji treh držav, dvojnazibelka one reke Save, ki kakor dragocen trak ljubezni s svojim tokom drži Slovence, Hrvatse in Srbe. Umetniško lepo izoblikovane Savinjske Alpe s ponosno piramido Ojstrice so kot druge skupine postavljene na drugo stran. Silne gorske velikane obeh skupin pa veže dolgi skalnati orjaški zid Karavank, preko katerih peljejo ceste in steze v starodavni Korotan. Triglavsko pogorje čuva v svojem objemu prelesno visokogorske dolinice in sodelinice, obvodje Save Dolinke in Save Bohinjske, Krmo, Kot, Pišenco, Planico, prisluskuje bučanju in šumenju razbesnelih voda in slapov Peričnika, Vintgarja in mlade Savice, pa gleda tiho, sanjavo idilo Blejskega in Bohinjskega jezera ter kliče z neodoljivo šilo v kraljestvo Zlatoroga hribov, letoviščarja, smelega lovca, pesnika in slikarja. Iz tega prekrasnega gorskega sveta je pred sto leti največji genij Slovencev Prešeren v svojem »Krstu pri Savici« izpregovoril pomembne besede:

»Največ sveta otrokom sliči Slave!
Tja bomo našli pot, kjer nje sinovi
si prosto voljo vero in postave,
Ak pa naklonijo nam smrt bogovi,
manj strašna noč je v črne zemlje krili,
kot so pod svetlim solncem sužnji dnovi.«

Nemci Baumbach, An. Grün in Kugy, Angleži Churchill in Humplay David so peli slavo Triglavu in njegovemu kraljestvu. V klimatskih zdraviliščih in letoviščih ob Bohinjskem jezeru in v Bohinjskem kotu, ob Savi Dolinki in Mojstrani, v Mariborju, v Kranjski gori, Podkorenu in v Ratečah, posebno in v prvi vrsti pa na kraljevskem Bledu, ki družijo svoj blesk modernega kopališča, letovišča in zdravilišča s čarom idilnega gorskega jezera z otokom, cerkvico in sivim gradom, čaka duševno in telesno pomlajenje in prerojenje vsakogar, ki ga pride tjakaj iskat v katerem koli letnem času.

Dolg venec čednih vasi, ki so več ali manj vse tudi letovišča, krasi zeleno, pogozdeno vzhodno sivi Karavank od zapada do vzhoda, vmes pa ležijo kakor šopki izbranih cvetlic mesta Jesenice, Radovljica, Kranj, Trzin in Kamnik. Nad Kamnikom stoji v klasični lepoti gorska skupina Kamniških ali Savinjskih Alp, za Triglavskim pogorjem drugi planinski in visokogorski raj Slovenije, raj za hribovce, za smučarja, za letoviščarja in izletnika. Z južne strani se jim bliža s avtom skozi Kamnik do slikovite Kamniške Bistrice ali skozi mesto Kranj v visokogorski kot in tujkoprometni kraj Jezersko, od vzhoda pa ob Savinji navzgor. Ob gornji Savinji pelje avtocesta od Ljubnega skozi jarko in jaruge, skozi tesnice in soteske, ki jih pozivlja razen vasi Luč in Solčave edinoletno žuborenje gorskega potoka. Potem pa se odpre prav v osrčju Savinjskih Alp dolga ravna zelena dolina, krog in krog obdana od blelih gorskih velikanih, zibelka Savinje, Logarska dolina, resnično biser v alpskem svetu Jugoslavije in tudi vse Evrope. Letoviščar, ki ljubi in potrebuje mir, višinsko sonce in višinski zrak, diš cvetlic in vonj gozdov, bo vse to v Logarski dolini našel. Visoke gore, ki stojijo v somerni razvrstitvi in krog in krog doline, romantični Robanov kot in Matkov kot pa vabijo hribovce. Ljubka milina in visokogorska veličina, ki sta z vsemi prehodi in odtenki svojstvena poteza v obrazu Slovenije, sta tudi bistvo vseh čarobnih vtisov, ki jih ustvarja Logarska dolina, biser Slovenije.

Dr. Fr. Mišic.

ŽOLČNI KAMENČKI

Znani SALVAT CAJ proti žolčnim kamnom, ki so bolečina in bolečina žolčnega mehurja se dobiva pri glavnem zastopniku: A. Poteka Sv. Ivana, Zagreb, Kapitol 17.

Prospecte o zdravljenju pošiljamo zastonj.

O. r. s. br. 27870-1234. Ra. 3487.

Na božji lavi

»Sonce, pridi!« s tem klicem se je na smrt bolan pelleten deček dvignil iznad ležišča proti oknu in se zagledal v mlado jutro. — »Sonce, pridi!« kliče danes človeška družba, ki se kakor v smrt obsojena karavana brez upa in poguma vleče skozi puščavo življenja. »Sonce, pridi!« Kdor je veren, bo ta klic spremenil in naslovil na živega osebnega Boga: »Pridi, sveti Duh, Tolažnik!« O njem pravi Kristus: »Kadar pa pride Tolažnik, ki ga vam bom jaz postal od Očeta, Duh resnice...«

Višji in pomembnejši ko vsi duhovi s svojim znanjem in dognanjem, je Duh resnice. Brez njega ni v duši luči, ni tolažbe. Ni luči: odkod smo in kam gremo. Ni tolažbe: kako in kdaj se pomiri naše srce. O vsem tem nas more poučiti le Duh resnice. Luč resnice je za človeštvo najdragocenejši zaklad; tolažba milosti božje je za človeka edina prava moč in prostost. Pa kje deluje Duh resnice? V Cerkvi.

Kristus je ustanovil svojo Cerkev, da bi v njej in po njej ohranil človeštvu zaklad božje resnice in milosti. Kakor sta bili v Kristusovem zemeljskem življenju združeni božja in človeška narava, tako je nekaj podobnega tudi v Cerkvi. Nevernim Judom se je zdel Kristus ubog človek, ki je žalostno končal. Verni učenci pa se je poln strahu, spoštovanja in ljubezni poklonili pred njim: »Moj Gospod in moj Bog!«

Tako je tudi Cerkev nazven organizacija ljudi; kje bolj, kje manj pomanjkljivi in slabotni ljudi. Svetniki v njej so redek sad. Toda duša svete Cerkve je delo in varstvo svetega Duha. Kakor Duh resnice ostane pri Cerkvi do konca dni. Poročilo za to nam je Kristusova obljuba. Sv. Duh varuje in obvaruje Cerkev pred slehernim zmotom. Nič od tega, kar nam je Kristus prinesel, ne more biti v Cerkvi popačeno, ponarejeno ali izgubljeno. Duh resnice je namreč njen nevidni učitelj in voditelj.

Veselim se tega iz vsega srca. Nam ni treba več klicati »Sonce, pridi!«, marveč moremo že v soncu svojega odrešenja zaupno klicati: »Pridi, sveti Duh, Tolažnik!« Ti, ki vodiš in vladaš Cerkev, pridi z močjo in tolažbo svoje resnice in milosti tudi v naše srce in ostani v njem!

Kurenčkova Neška ma tud beseda

misel narediti. Kar za mojmu hrbtom je tu narodu. Mogoče je pa tud, de sta bla z Gustnam zmenena. Gusti je tud bl zahrbtn člouk. Zmeri čist neki drugaz guvari, koker misl. Vidla sem ga pa tud unkat, ke je pumagu gospude Pepete tiče futrat gor pud Tibuli. En mišmaš sta že mogla met med saba.

Veste, jest sem šla un dan enkat pu kusil, ke je prou burja pihala, gor pu tistmu drevured, ke ni več drevos, gor preke Radeckituvem grade, de b se mal prelufala. Tu je pa prehedu zame, ceu dan u kuhen čepet, ke u kuhen ni nekol ta prauza lufta. Večkat se morem sama se smilt, ke se drugmu na smilem. Pu kusil, ke enkat dedca udpraum, mam pa čas, de se mal sprehodem.

Mejčken naprej ud Jakupičuga paviljona pa srečam ena moja prijateljca, ke je glih taka reuca, koker sem jest. Nen dedec tudi ni mende nč bulš, koker je moj. Kroka glih tku rad, koker moj mož. Nasut pride pa tud večkat dam, koker m je praula prijateljca.

»Neška, kam ja pa ti mahaš u te burji? Sej te bo še udnesla, če na boš merkala,« me

je uguvarila. »Jest kumi čakam, de b pršla dam. Sej b na šla ven u takem uremen, pa m je moj mož zadenč pravu, de maja u temla Jakupičuvem paviljone tud jabuka naprudi. Ke mam jest strašen rada jabučen štrudel, sem pa stupila sem gor, de b jih keplja. Pa sa mende že use predal, al kal. Zdej en drug tle not neki štima. Če bo tud ta jabuka predaju, pa na vem. Sej m glih ni nč žou, de sem tiste jabuka zamedila. Ke sem tamla gepuda Pepeta prašala, če b na mogla nč več jabuka dubit, m je pa reku, de nisa več naprudi. Ke sem ga prašala, če sa bli kej bl pucen, koker sa na plac, se m je začen pa tku režat, de sem se že bala, de bo voču. Mene je sevede tu jezil, de se m reži, ke sem ga sam prašala, če sa bli bl pucen, koker na plac, namest de b m udguvuru na moj prašajne, sem mu jih pa puvdala take, de jih je mou zadost. Gospud Pepe s pa še glihe ni sturu s tega, kar naprej se je režu. Ke se je enkat naveliču režat, m je pa puvedu, de sa bli jabuka tku strašen dragi, de b jih prou gviščen na keplja.

»Pu čim sa pa bli, ke praute, de sa bli strašen dragi?«

»Sej jih je blu sam eneh pet al šest. Lepi sa bli, če prou sa bli že mal nagnit. Kuštal sa pa tud jabuka z miza ured, ke sa na ne ležal, šterdesettužnat dinarju,« m je puvedu in se začeu naprej režat.

Ke sem sprevidla, de se z mene jorca dela, sem ga pa pestila in sem šla. K sreč sem tlela nate natelela, de me je mal jeza menila. »Kam sa pa prouzprou namenena, Neška? Mal pejd mene spremit, de na bom kar sama caplala pu mest. Se bova saj kej pumenile, ke se že tku doug nisa vidle.«

»Na grem še nazaj u mest. Mal grem še tlela gor preke Roženke, ke tku lepu sapna pih, de se člouk kar pufriša, če gre mal naukul. Kar zdrava ustan, Pepca, pa toja muža tud puzdrau,« sem rekla in se tla puslavit,

»Oh, mejčken še pučak, sej se t nekamer na medi. Kar kela u kot se stisenev, ke tukila preveč sapa uleče, pa bova mal pukramlale.«

»Al se ti tku sapa bujiš?« sem se začudila. »Lepu te prosem, sapa je ja edin se zastojn, ke ja mama. Zatu ja tud jest uberajtam. Kej družga s tku na morem prvot, ke je use tku dragu. Sej še ni doug tega, ke sem slišala, de sa se cigarete pudražile, tubak pa glih tku. S tega s jest glih dost na strim, ke na kadim. Se clu dober se m je zdel, zdej saj moj mož na bo več tku kadiu, koker kašen Turk. Tkula upoudne pr kusil kar ni mogu prčakat, de b snedu. Kar misd kusilam je začeu kadit in men ke pud nus tist smrdilj dim pihat, de m je prec ves apetit frderbu. Tist upoudne, ke je pršou dam, sem mu prec začela kurenččk strgat, koker je še naša navada, če kermu kej taga prvotma, ke vema, de mu na bo prou. Mož me je en čas gledu, ke sem mu puvdala, zakuma mu kurenččk stržem, verjeu m pa le ni. »Neška, tebe je eden nafarbu,« m je reku, pržgaur cigareta in udšou pu sojeh poteh. Ke jest tudi nistem prou verjela, de se je tku pudražel, sem pa skučila hiter u ena trafika in prašala trafikanta, če sa se res cigarete tku pudražile.

»Sevede je res,« m je trafikant udguvuru. »Z nam trafikantom ja tku delaja, koker svi na z mehram. Ze zdej sma kumi tulk zasležil, de sma mel za frustek in za večerja, kusil pa tku nisma nekol, ke nam ni tulk nesel. Kar kone nas bo. Jest sem tou že testament naredit, pa nistem vedu, kermu b soje dougove zapustu.«

»Za scagaš vam pa res še ni. Kua bote jamral?« sem ga jest začela tulažet. »Zdej bote ja lohka še več zasležil, ke mate pruceute ud tistga, kar skupte. Kene, de je du zdej eden pukadu za deset dinarju cigaret na Jan, ste vi pr tem zasležil sam petdeset par. Zdej bo mogu pa dat za tiste cigarete dvanajst dinarju, no in vi bote zasležil že mal več. Velik vam s tem na bo glih pumagan pr te dragin, neki bo pa le. Le nekar na scagite. Use se bo še na bulš ubrnil za trafikante,«

»Gespa, sej ste že zadost stari, de b lohka mal bl pameten guvurel,« me je nahrulu. »Al tega na pumislete, de boja zdej dedci velik mu kadil, koker sa du zdej? Sej mende veste, de gnarja nubeden na pubira pu cest. Prou velik je pa tud takeh, de se boja raz uivadel kadit, koker de b cigarete tku dragu plačval.«

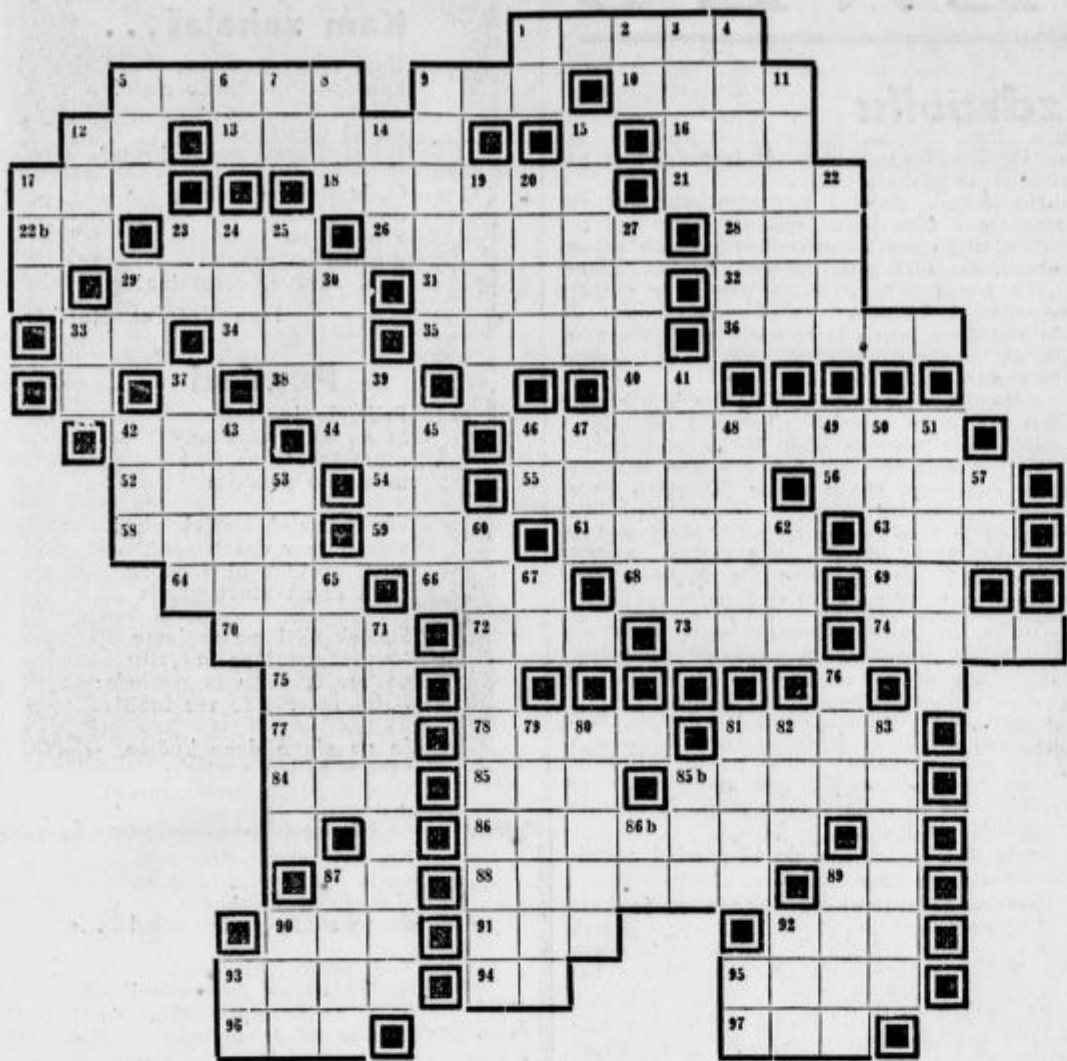
»Tu pa na bo držal,« sem mu jest uguvarjala. »S kadiuem je ja glih tku, koker s pijancem. Tu pa mende veste, de se pijanc šele tekat spreubne, keder se u jama zvrne. Kadiuci boja ud zdej zanaprej glih tku kadil, koker sa du zdej. Navada je ja železna sraica, tu ve tubačen monopol glih tku dober, koker jest. Zatu je pa tud cigarete kar brez skrobi pudražu. Le putlažte se. Če bo mou kdu zavle tega škoda, ke sa se cigarete pudražile, ja bo mou mesten pugreber zavod, ke na bo mou več tulk pugreba, koker jih je mou du zdej. Če b mela jest kasa trafika, b se že znala pumagat. Ceu dan b kadila ta nardraži cigarete kar ena za druga. Tubačen monopol b m mogu pol tulk ene provizije izplačvat, de b s jest s tistmu garjam začela lohka take palače zidat, koker jih zidaja v Belgradu. Ke b tubačen monopol nazadne sprevidu, de nam je on sam s pudražituja cigaret pumagu spet na noge, b začeu pa kmal cigarete spet pucen predajat, ke naš napredek b ga prec u uči zbudu. Kar ubugite me, pa naredite tku, koker sem vam jest nasvetilava, pa bote kmal spet na kojn.«

»Hvala lepa za vaš puduk, gespa. Sej bo mende res še ta narbulš, če bom začeu še sam kadit,« se m je trafikant zahvalu in s hiter ena »šumadija«, ke je ta nardraži, not u nafa uteknou. Drgač trafikante tku ni pusebne sile. Kene, puzim lepu na gorkem u trafik sedi, puljet je pa tud zmeri lepu u senc. Sam ženske sma reuce, ke morma ceu soj ženlejne, nej bo mraz al pa uručina, garat ket kašna čiška mula.

K. N.

Zahtevajte povsod naš list!

Križanka

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. Naslovna oseba filma z Errolom Flynnom v glavni vlogi, 5. Kmet, po katerem se imenuje znana dolina v Savinjskih alpah, 9. Čebelnica celica, 10. Bivši angleški zunanji minister, sedaj major v vojski, 12. Osebnostni zaimsek, 13. Pokrajina v stari Grčiji, 16. Kratko moško krstno ime, 17. Znamenje na igralni karti, bodljaj, 18. Vrsta bojnega noža, 21. Skrivno združenje, prostor v dvorani, 22. Bistri glavo, 23. Del telesa (4. sklon množ.), 26. Tujka, ki pomeni odločitev, izbero, 28. Gostija, ženitovanje, 29. Od spati 2. oseba množ., 31. Vrsta psov, zvit šop las, 32. Ljudski izraz tuje izvora, pomeni soparo, vročina, 33. Veznik, pogost pri starejših pesnikih, 34. Predlog, 35. Grški junak izpred Troje, 36. Zadnje bivališče, 38. Raj po verovanju starih Slovanov, 40. Vprašalnica, kot jo izgovarja preprosto ljudstvo, 42. Kratka oblika našega Janeza, 44. Kuhinjski prašek, »ki čisti vse«, 46. Sorazmernost, skladnost, 52. Mudi se mu, teče, 54. Besedica, s katero pokaramo, 55. Jemlje slovo od tega sveta, 56. Obok nad nami, tudi gora v Palestini, na kateri je umrl Mojzes, 58. Odtisek, odtisnjene posledice gibanja, 59. Sitna, nevarna žuželka, 61. Tuja beseda za naš Zbogom, 63. Zelenik, 64. Moralni človek, 66. Tuje skrajšno žensko krstno ime, 68. Angleško pristanišče in oporišče v Rdečem morju, 69. Šesta in prednja stoječa črka v abecedi, 70. Kraj ob Donavi pod Fruško goro, 72. Enota mehaničnega dela, 73. Domače žensko ime, 74. Mednarodna označba za stran neba, 75. Kratko žensko ime, 77. Človeška sposobnost za dojemanje življenja, 78. Velik, dragocen zob eksotične živali, 81. Kožna tvorba, tudi državna listina, 84. Stevnik, 85. Južna francoska reka, 85b. Gonilna priprava, tudi hitro prevozno sredstvo, 86. Omalovaževanje, pikrost, 87. Ožiralni zaimsek, 88. Dojemati napisane stvari, 89. Ruska reka, tudi predlog, 90. Amerikansko žganje, 91. Stevnik, 92. Ve, pozna, si je na jasnem, 93. Moderno orožje, past, 94. Besedica, s katero nudimo, kemijska označba za prvine, 95. Notranjska reka, predhodnica Ljubljane, 96. Kratko žensko ime (od Elizabeta), 97. Šahovski izraz, kapitulacija.

Navpično: 1. V morje segajoč del kopnine, 2. Kemijska označba za prvine, 3. Namišljeno božanstvo, nedosegljivost, 4. Ni tič ne miš, Strausova opera, 5. Geometrijska ploskovna — narisana tvorba, 6. Oblika osebnega zaimka, 7. Vzklík začudenja ali ganotja, 8. Gornjedalmatinski otok, 9. Mlado drevo, stebelce, ki ga vsadimo, 11. Majhna noga (pomajševalnica), 12. Zraven, poleg, 14. Kemična prvine, desinfekcijsko sredstvo, 15. Jurčičovo delo, dramatisirana ljudska povest, 17.

Druga beseda za upor, punt, 19. Tropična rastlina, ki cvete vsakih sto let, 20. Križeva drama, 22. Iz riža pridelano žganje, 23. Nada, 24. Hitler tek, vrsta jeze, 25. Ciklična spojina, 27. Grška kraljica, ki je postavila svojemu soprogu mavzolej, ki velja za enega izmed sedmih čudov sveta, 29. Kratica za športni klub, 30. Svetopisemska oseba, Jakobov brat, 33. Enojka na igralni karti, 37. Drag, mnogo nošena tkanina (2. sklon), 39. Zlahčna stvar, ki jo je pa treba zmerno uživati, 41. Mesto v severovzhodni Španiji, 42. Jezusov monogram, 43. Rešiti, odvzeti, 45. Prehodno sredstvo, 46. Sol, v ljubljanskem narečju, 47. Poseduje, vsebuje, 48. Zaupen, skrivnosten, 49. Veznik, 50. Država na Arabskem polotoku, 51. Mencingerjeva povest, 53. Ljubek, prijeten, romantičen, 57. Vzklík, 60. Prikazujoč, predstavljajoč božanstva, nerealne stvari, 62. Osebnostni zaimsek, 65. Pseudonim »Slovenčevag«, Kotličkovega strička, 67. Ploskovna enota, 71. Zgodovinsko žensko krstno ime (Medicejska, Velika itd.), 76. Nesreča, hudobnost, 79. Stara grška pesnica, 80. Zaokroženost, oddelek, celota, 81. Barka, 82. Majhna lesena stavba, 83. Prebivalec nekega zemeljskega polotoka, 85b. Napadna vera, ideja, 86b. Označba za kemijsko prvine kot pri 94. vodor., 87. Najobludenejša država na svetu, 89. Stenski opaž, zidna prevleka, 90. Krstno ime bivšega voditelja španske ljudske str., 92. Hrvatska reka, 93. Skrajšana oblika drugega ali četrtega sklona zaimka jaz, 95. Pamet, razum.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 2. Dom, 4. Belin, 6. Lek, 7. Nič, 9. Pesa, 10. Alah, 12. Ris, 14. Sak, 16. Bo, 17. Sunek, 21. Ar, 23. Mig, 24. Lepotec, 26. Len, 28. Veronal, 30. Selivec, 32. Oreš, 33. Sem, 35. Rana, 36. Vikar, 38. Jod, 39. Laž, 41. Lado, 42. Ezav, 44. Laval, 45. Šabac, 47. Luža, 49. Asir, 51. Beg, 52. Uteha, 56. Nak, 58. Riž, 59. Kupovalec, 63. Ban, 65. Veramon, 67. Letalec, 69. Okolica, 72. Sliniti, 74. Lojev, 75. Kodak, 76. Avenija.

Navpično: 1. Bol, 2. Deka, 3. Mina, 4. Bes, 5. Nil, 6. Les, 8. Cas, 9. Pi, 11. Ha, 12. Rogoz, 13. Snopek, 15. Kalin, 16. Biro, 17. Sel, 18. Up, 19. Et, 20. Kes, 22. Reva, 23. Me, 24. Lak, 25. Cer, 27. Ne, 29. Nem, 31. Lan, 33. Sidol, 34. Maleš, 36. Voda, 37. Raza, 38. Java, 40. Zaba, 41. Laž, 43. Vas, 44. Lug, 46. Cin, 47. Ležak, 48. Leva, 50. Rabat, 51. Biro, 52. Up, 53. To, 54. Ha, 55. Al, 57. Kali, 58. Re, 59. Kolo, 60. Unija, 61. Elida, 62. Cena, 64. Ne, 66. Mol, 68. Tik, 70. Cev, 71. Ave, 72. Ski, 73. Loj.

Domači vrt

Pomladanske cvetlice dvoletnice

Prijatelj narave in vrta nobene stvari tako težko ne čaka kakor prvega spomladanskega zelenja in prvega cvetja. Razveselimo se že skromne vijolice ali pohlevnega zvončka, ljubke trobentice in raznih drugih znanih bližajoč se pomladi. Kako težko šele pričakujemo prve cvetoče hijacinte, narcise, prvega tulipana in drugih takih spomladnih krasot! Pa o teh miljenkah danes ne mislimo govoriti, ker bi bilo to brez praktičnega pomena. Vse te rastline je treba saditi že jeseni, ako hočemo imeti cvetoče aprila in maja meseca.

Imamo pa še druge spomladni cvetoče vrtn krasotice, ki tudi že zdaj cveto, ki jih je treba pa tudi že kmalu zdaj, ali vsaj čez poletje sejati, da bodo cvetele prihodnjo pomlad. Z njimi izpolnimo vrzel od rane pomladi tja do poletja, ko začno cvesti poletne cvetlice. So to tako imenovane dvoletnice, ker potrebujejo za svoj razvoj dve leti. Sejemo jih, kakor že rečeno, čez poletje; do jeseni se razvijajo v košate grmiče, ki pa navadno še ne cveto. Čez zimo ostanejo zunaj in na pomlad se hitro razvijajo dalje, se razvevajo in njihovo cvetje traja potem navadno tja v maj ali celo do junija. Vse so jako trde rastline, ker brez škode prenesejo našo zimo, zlasti če so pod snegom. Ko proti poletju ocveto, jih popolnimo in zavržemo. Na njih mesto pa posadimo že zadnjič opisane poletne cvetlice.

Posebno znana in priljubljena dvoletnica je mačeha ali sirotica (viola tricolor maxima — največja tribarvna vijolica), ki se goji danes menda po vsem svetu v nešteti sortah, s cvetjem najrazličnejših oblik, velikosti in v vseh barvah od temnočrne do snežnobe in v premenljivih pisanih sortah. Severjev cenik navaja okoli 60 raznih sort v več vrstah. Mačeha so kaj vztrajne cvetke, ki neumorno razvijajo vedno novo cvetje tja v poletje. Šele potem, ko pritisne hujša vročina in suša, se nekako razležejo in izgube svojo spomladno lepoto. Takrat je konec njihove slave. Navadno jih popolnimo in vržemo na kompost. Ko bi jih preživele še eno zimo. Seveda pa izgube ves svoj prvotni značaj in svojo lepoto. Mačeha učinkujejo le v večjih skupinah ali pa kot nizki obrobek okoli cvetličnih gredic in po rabatah. Nasaditi jih moramo na gosto, da pokrijejo zemljo in da je potem, ko se popolnoma razvevajo, tako rekoč cvet pri cvetu. Najbolji učinek dosežemo, ako sadimo v eno skupino samo po eno barvo.

Mačeha sejemo navadno julija meseca nad senčno gredico. Dokler ne vzkale, mora biti setev pokrita z vejami, da je popolnoma zavarovana pred sončnimi žarki in pa vedno mora biti zadostno vlažna. Takoj mlade rastline pikiramo (presadimo na približno 3—4 cm razdaljo). Pozneje jih presadimo po možnosti še enkrat, da se do jeseni razrastejo v tršate grme z bujnimi listi. Tu in tam se proti zimi prikaže tudi že kak cvet. Najbolje pridejo takoj spomladi do veljave, ako jih že jeseni presadimo na stalno mesto, kjer bodo cvetele. Presajamo jih pa lahko tudi zarana spomladi, marca ali aprila meseca, z grudo. Primejo se zelo rade, ne da bi kaj zvenele.

Ocvetlele mačeha obrodijo sicer precej semen, toda nabirati ga je zelo težko, ker se semenske pušice, takoj ko dozorejo in jih obsepi sonce, razpočijo na tri dele in se seme otrese. Kdor hoče nabirati seme, mora vsako jutro pregledati vse rastline in potrgati zrele semenske glave, preden se odpro. Zrele se poznajo po tem, da imajo rujavo barvo in tudi semenska zrnca so porjavela, dočim so nezrela zelena. Seme od mačeh je razmeroma drago, vprav zaradi tega, ker je nabiranje zelo zamudno.

Druga jako lepa dvoletnica je vrtna marjetica (bellis perennis), ima pa to hibo, da cvete razmeroma kratko dobo. Krasne so velikocvetne marjetice s polnimi cveti (gigantea). Tudi ta dvoletnica se goji v mnogih cvrsteh

Zlogovnica

Sestavi iz zlogov: bud, gla, in, ja, ja, ju, la, len, li, li, ma, me, nar, o, o, ro, si, va, vik, ze, besede sledečega pomena:

- lepa vodna žival,
- uspešno reklamno sredstvo,
- pristanišče na sev. Norveškem
- šekspirjeva tragedija,
- vrtno sočivje.

Rešitev nedeljske zlogovnice

a) Bogomili, b) kladivo, c) posojilo, d) propaganda, e) Zvonimir Rogoz.

z različno oblikovanim cvetjem v raznih barvah. Uporablja se prav tako za večje skupine: v domačem vrtu pa navadno za obrobek po rabatah in družbi z mačehami. Sejemo jo junija, julija, kmalu pikiramo in potem presajamo jeseni na stalno mesto. Zima ji nič ne škoduje, če je količjak pokrita s snegom.

Tretja zelo pogosta dvoletnica je potočnica (myosotis alpestris). Žal da cvete le malo časa in je ocvela brez vsake lepote veljave in jo je treba ocveto takoj odstraniti in nadomestiti s kako primerno poletno cvečico.

K dvoletnicam prištevamo dalje zlato šeboj ali fajgelj (cheiranthus incanus) lepo duhteča cvečica, ki jo moramo sejati že maja meseca. Ko že precej odraste, jo presadimo na grede, kjer se razvija dalje. Čez zimo jo je treba nekoliko zavarovati z listjem, ki ga denemo med rastline. Razcvete se rano spomladi. Ponekod goje šeboj tudi v lončkih.

Znane in hvaležne dvoletnice so še turški nagelj (dianthus barbatus), rožasti zlez (malva rosen), razne zvončnice (campanula) i. dr. Tudi navadni vrtni nagelj lahko prištevamo v to skupino. Vse te sejejo maja ni junija. Kdor hoče imeti drugo leto ob temle času vrt v cvetju, naj se sedaj kmalu pobriga za seme in setev naštetih cvetlic.

Lah

V medklubskem tekmovanju za prvenstvo Slovenske šahovske zveze so bili v semifinalu že doseženi prvi rezultati. V Mariboru sta odigrala zadnjo nedeljo prvo tekmo Celjski š. k. in š. k. »Vidmar«. S. k. »Vidmar«, ki je novinec v tem tekmovanju, se je v prvi tekmi dobro uveljavil in dosegel neodločen rezultat. Po rezultatu na prvih deskah je pa smatrali, da je Celjski š. k. le močnejši. V Ljubljani sta se v zadnjem tednu spoprijeli moštvi Centralnega in Ljubljanskega šahovskega kluba. Favorit Ljubljanski šahovski klub je pokazal v tej tekmi veliko premoč v turnirski rutini in je pričakovali, da bo zmagal z veliko razliko. Tekma je bila prekinjena pri rezultatu 3 in pol: pol in ima LSK tudi v neodigranih partijah mnogo boljše izgleda. LSK si je vstop v finale že zagotovil.

Na Holandskem so takoj, ko se je vrnil dr. Euwe kot zmagovalac iz Budimpešte, priredili turnir med domačimi mojstri. Euwe je v prvem kolu kot črni spet igral takot kot S. Szabojem, čeprav je bil v Budimpešti že v veliki nevarnosti. S svojo otvoritvijo je imel tudi topot uspeha.

Mabbendram — dr. Euwe.

1. e2—e4, e7—c5 2. Sg1—f3, Sb8—c6 3. Lf1—b5, a7—a6 4. Lb5—a4, Sg8—f6 5. 0—0, d7—d6 (tu je najobčnejše Lf8—e7. Dr. Euwe je dal časa uporabljati tu od dr. Tarrascha priporočeno potezo Lf6×e4, sedaj pa poskuša s to potezo, ki tudi vodi do ostre igre). 6. Tf1—e1, Lc8—d7 7. c2—c3, Lf8—e7 8. d2—d4, 0—0 9. Sb1—d2, e5×d4 (če ne bi črni mogel po tež odstopitvi prednosti v središču zamenjati belega lovca, bi bil beli napad seveda nevzdržen in ves sistem ovržen). 10. c3×d4, Sc6—b4 11. La4×d7, Dd8×d7 12. Sd2—f1, d6—d5 13. Sf3—e5, Dd7—e6 (proti Szaboju je igral Euwe Dd7—e8, pride po končno do iste pozicije). 14. a2—a3, Sb4—c6 15. Se5×c6, De6×c6 16. e4—e5, Sf6—e4 17. f2—f3 (boljše je Sf1—e3, kot je igral Szabo. Partija dobi sedaj popolnoma drug značaj in se za črnega razvije ugodnejše). Se4—g5 18. f3—f4, Sg5—e6 (grozi Se6×f4, česar pa beli ne brani, ampak takoj napade). 19. f4—f5, Se6×d4 20. f5—f6, Le7—c5 (na g×f6 bi sledilo Lc1—h6 in beli bi dobil kvaliteto). 21. Kg1—h1, Sd4—e6 22. Sf1—g3 (za kmata ima beli napad, ki ga pa Euwe hladnokrvno odbije). Tf8—c8 (nič ni seveda Lc5—f2 zaradi Sg3—f5 z grožnjo Se7+). 23. Sg3—f5, Lc5—f8 (to dopušča močan napad. Po g7—g6, Sf5—h6+ Rg8—f8, b2—b4 je po obramba tudi zelo težka). 24. Te1—e3 (to je slabo, pač pa bi beli z direktnim napadom f×g7, Dd1—g4 itd. obdržal dobre izgleda). G7—g6 25. Te3—h3 (ponudi žrtve figure, ki je pa črni seveda ne sprejme). Se6—c5! (protinapadati) 26. Lc1—f4, Sc5—e4 (konj je spet na tem važnem polju). 27. Dd3—e1, Dc6—c2 28. Sf5—h6+, Lf8×h6 29. Th3×h6, Dc2—f2 (izsili menjavo dam). 30. De1—c1, Df2—c5 31. Lf4—e3, Dc5×c1+ in beli se je vdal, ker nadaljine izgube kmetov ne more več braniti.

Prispevajte za osrednji prosvetni
»Slovenski dom« v Ljubljani!

Novo! PRISTNA LJUTOMERSKA VINA
naročate le pri
VINARSKI ZADRUGI V LJUTOMERU

„ALPEKO“- PLOŠČE

„TERRAZZO“

„MOZAIK“

„KERAMIT“

„MAJOLIKA“

izdelane pod visokim pritiskom v raznih barvah, skrajno higi-
enične, moderne kombinacije, primerne za tlakovanja ter notranjo
in zunanjo oblogo cerkev, bolnic, mlekarn, mesnic, stopnišč, vež,
kuhinj itd. kot nadomestilo za keramične in klinker plošče ter
vse druge proizvode iz umetnega kamna in marmorja izdeluje:

„ALPEKO“ tovarna umet-
nega kamna Ljubljana, Tyrševa c. 48

PAZITE NA NAŠO TVORNIŠKO ZNAMKO: A. P.

Birmanska darila

ure, verižice, obeski itd., dobite najceneje pri
ŽEJN RASTISLAV, prej škopek,
urur, Ljubljana, Mestni trg št. 20.

Cene nizke.

Solidna postrežba.

IZOLACIJE

proti vlagi in toploti, ploščice za
štedilnike in obloge, mavec, šam-
ot in ves ostali

gradbeni material
dobite pri

„MATERIAL“
trgovina s stavbenim materialom
lastnik MIRO VOVK

LJUBLJANA, Tyrševa c. 36 b
Telefon 27-16 Brzjo, „MATERIAL“

Ljudska posojilnica

v Celju

registrirana zadruga
z neomajeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%
na trimesečno odpoved pa po 5%

*

Izplačuje točno vse vloge — stare in nove!
Dovoljuje posojila in trgovske kredite

HISA
POSREDOVANJE
POSREDOVANJE
POSREDOVANJE

Priložnostne pro-
daje, upravljanje in
nadzorovanje hiš
prevzema

IMOBILIJA
BEOGRAD

Knez Mihačeva 17
Telefon 26-167 in 28-260

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

MLADI SLOVENEČ

MLADA NJIVA

Kokun:

Pevski zbor

Veste, kje je ptičja šola?
Na drevesu kraj vasi.
Tam vsak dan učitelj petja,
strogi gospod Kos, uči

mlade kose, ki jim grla
niso še dovolj ubrana,
da bi mogli brez nadzorstva
peti v mraku in zarana.

»En, dva, en, dva,« gospod Kos jim
takt z nožico drobno daje
in se klanja, da drevo se
kakor ob viharju maje...

Ko učenci bodo gladko
pesmic vseh se naučili —
prišli bodo k nam v Ljubljano
in koncert nam priredili.

Arabska pravljica

Tam, kjer se danes razprostira mesto Jeruzalem, je bilo v davnih časih razorano polje. Dva brata sta imela svoje njive prav na tistem kraju, kjer so pozneje zidali judovski templji.

Prvi brat je bil oženjen in je imel mnogo otrok. Drugi je bil samec. Brata sta po smrti svoje matere obdelovala svoje polje skupaj. Ob žetvi sta snope razdelila na dvoje enakih delov. Neke noči je bratu, ki je živel sam zase, šinila v glavo pametna misel. Takole je zamrmoral:

»Moj brat ima ženo in otroke, da jih hrani. Jaz sem sam in zato ni prav, da je moj del enak njegovemu. Vzel bom s svojega kupa nekaj snopov in jih prenesel k njegovemu delu. Brat tega niti opazil ne bo in me ne bo zavrnil.«

Brat, ki je bil sam, je šel na polje in je storil, kar je rekel.

Tisto noč pa tudi njegov brat ni mogel spati. Rekel je svoji ženi:

»Moj brat je mlad in sam. Siromaka ne more nihče zamenjati pri njegovem delu. Nihče ga ne tolaži, ko pride truden od dela domov. Ni prav, da je naš delež enak njegovemu. Vstaniva, žena, odnesiva na skrivaj nekaj snopov k njegovemu delu. Prav gotovo tega ne bo opazil in naju ne bo mogel zavrniti.«

Tudi onadva sta storila, kar sta nameravala. Druga dne sta oba brata prišla zgodaj zjutraj pogledat na polje. Silno sta se začudila, da sta videla, da sta oba kupa enaka. Noben si ni mogel razložiti tega čudeža.

Neke noči sta oba sklenila, da gresta stražit na polje, da bi videla, kdo jima odnaša snope. Tako sta se srečala na njivi, ko sta nosila vsak svoj kup pod pazduho.

Bogu je bila ta nesebična dobrota obeh bratov tako všeč, da je svojemu izvoljenemu ljudstvu ukazal, naj mu zgradi na tem mestu veličasten tempelj.

In tako je nastal prekrasni Salomonov tempelj v Jeruzalemu.

Kokun:

Sonce

Tiho, tiho za gorami
sonce se iz spanja drami,
z zlate posteljice skoči,
izza gore se potочи.

Rosne bilke zadržijo,
v sončnih žarkih zablestijo
in studenček ves srebrni
vije se čez drn in strn.

Skozi okno žarke siplje
tam, kjer srček mlad utriplje:
srček naše drobne Metke
z ličkom drobnim kakor cvetke.

V mraku spet za goro vtone,
s sabo vzame milijone
žarkov zlatih in srebrnih:
vse izgine v sencah črnih.

Sonca ni več sredi leh,
sonca ni nikjer — v očeh
naše Metke le dva zala
žarka sta še zdaj ostala.

Cas

Učitelj: »Če rečem: Konj je vlek — to je pretekli čas. Če rečem: Tvoj oče ima denar — kateri čas je to?«

Francec: »To je okoli prvega v mesecu!«

Ko je Bog ustvaril svet...

Ko je Bog ustvaril svet, je pobarval tudi ptice. Barv je imel brez števila in delo mu je šlo hitro izpod rok.

Pozabil pa je na neko ptico, ki je skromno stala ob strani. Ker ni imel več barv, je obrisal ob njeno perje čopiče. Ta ptica je bila lišček. Mar veste, zakaj ima osel dolga ušesa? Ko je Bog osla izgnal s prvima človekoma iz raja, je osel pozabil, kako mu je bila ime. Trikrat se je vrnil, da bi ga slišal. Pri tem je tako napenjal in iztezal ušesa, da so se mu preveč raztegnila.

Ob stvarjenju sveta je bila kaznovana tudi čebela. Zakaj? Če se je približal kdo satovju, da bi pokušal med, ga je pčila.

Bog jo je poklical k sebi in ji rekel:

»Dovolil sem ti, da pridobivaš najslajše od vsega, kar je ustvarjeno, ti pa si sebična in vsakogar pičiš. Nikomur ne dovoliš, da bi pokušal to, kar sem ti dal. Če boš še koga pčila, boš morala umreti.«

In res! Kadar čebela koga piči, mora umreti.

Torej Gospod je ob stvarjenju sveta barval ptice in vsaki je dal svoje ime. Neki sivi ptici je dal ime taščica.

Ptička se je žudila, zakaj ji je Bog dal tako lepo ime. Imenovati bi jo moral prav za prav sivka.

Dolgo je letala po novo ustvarjenem svetu, nazadnje pa se je ojunčila in zletela k Bogu. Mislija je, da ji bo Bog rekel:

»Oh, saj res! Pozabil sem ti pobarvati prsa z rdečo barvo. Pridi, da ti popravim storjeno krivico!«

V resnici pa se je Bog nasmešnil in rekel:

Zgodba o zdravilu

Andrejkova sestra Ančka je bila bolna. Vsak dan jo je obiskal stric zdravnik in jo pretipal in pregledal od vseh strani. Vmes pa je z majhnim klavirjem trkal po njej, kakor da bi hotel zbuditi v njej skrivnostnega neznanca, ki trdno spi. Od časa do časa mu je morala Ančka pokazati tudi jezik in reči: »Aaaa!« Kakor je hudo, če je človek bolan, se Ančka kar ni preveč pritoževala. Čemu tudi? Bolečine v prsih so bile zelo, zelo majhne, jedi, ki jih je dobivala kot priboljšek od matere, pa tako dobre, da jo je Andrejček kar zavidal in si na tihem želel, da bi zbolel še on. Celó zdravila, katere je prijazen stric zdravnik predpisal mali bolnici proti kašlju, so bila tako sladka, da bi jih bila Ančka rada pila od jutra do večera. Pa tega žal ni smela, ker ji je zdravnik dovolil samo tri žličke na dan.

Nekega popoldneva se je Andrejček spet nepopazeno prikradel v sobo k bolni sestri, čeprav mu je mama to strogo prepovedala. Za njim pa je smuknil v izbo tudi kuža Muki, zelo srčkana in zabavna živalca. Sarila sta po sobi sem in tja in se prekucovala kakor za stavo. Ančka je kar pozabila, da je bolna, tako jo je ta nenapovedana bratčeva in Mukijeva cirkuška predstava zabavala. Andrejček je vzel s police velik časopis, ga lepo zvil v kepo, da je bil podoben žogi, in ga vrgel po sobi. Muki je bliskovito planil za papirnato kroglo in jo še med tekom ujel. Potem se je začel z njo igrati. Trkljal jo je po sobi toliko časa, da jo je razcefral na drobne kosce. Med tem uničevalnim delom je tako zadovoljno renčal in bevska, da sta se Ančka in Andrejček smejala na vse grlo.

Kar nenadoma pa je Muki sedel na zadnje noge in začel na vso moč kihati in kašljati. Kaj se je zgodilo? Košček papirja mu je zašel v goltanec. Na vse pretege se je ubogi Muki trudil, da bi nepovabljenega gosta izkašljal na beli dan. Papirček pa mu je čedalje globlje šilil v goltanec.

Ančka in Andrejček sta se Mukijevemu brezuspešnemu prizadevanju še nekaj časa smejala, potem pa je Andrejčka kar na lepem zaskrbelo:

»Joj, imene, kaj pa če se zadusi?«

»Veš kaj?« je predlagala sestra. »Muki je dobil oslovski kašelj, daj mu nekaj kapljic moje zdravila!«

Ančkin nasvet se je zdel Andrejčku kar pameten. Brez odloga je sedel s steklenico na tla, vzel Mukija v naročje in mu začel vlivati sladko tekočino v gobček. Muki se je sprva z vsemi štirimi branil, potem je začel debelo požirati. S slad-

kimi kapljicami pa je nazadnje le požrl tudi papirček in se globoko oddahnil.

Ko je čutil, da je v njegovem grlu spet vse v redu, je v hipu postal spet stari, poredni neugnanec. Steklenica v Andrejkovih rokah se mu je nenadoma zdela lepa, imenitna igračka. Zgrabil jo je z zobmi in se skokoma pognal iz naročja presenečenega Andrejčka. Pa je nesreča hotela, da se je steklenica zmuznila iz njegovega gobčka in padla na tla. Reski žvenk! je reklo — in zdravilo se je razlilo po linoleju...

Andrejček se je prestrašil, da mu je kar sapa zastala. Ančka pa je zajokala, obupno zajokala:

»Joj, moja zdravila, moja sladka zdravila!«

Mali grešnik je nekaj časa zmeden opazoval razbito steklenico, potem pa se je splazil bliže, poduhal tekočino in jo začel slastno lizati. Andrejček ga je zaman odganjal proč. Muki je lizal toliko časa, da je polizal zadnjo kaplico. Andrejček je slednjič izgubil potrpljenje. Prijel je Mukija okoli vratu in ga vrgel iz sobe.

Ančka je jokala čedalje huje za svojo sladko, dobro vodico in se takoj spet spomnila, da je bolna. Strašno je spet začela kašljati. V sobo je prihitela mama. Ko je zagledala razbito steklenico, se je razjezila in strogo prepovedala Andrejčku, da bi še kdaj privedel Mukija v bolniško sobo. Jokajoči Ančki pa je obljubila, da ji bo dobri zdravnik zapisal novo steklenico zdravil. Potem je vzel v roko metlo in očistila sobo črepin in papirja.

Andrejček je šel ven, da bi poiskal porednega Mukija. Pa ga ni našel.

»Gotovo se sramuje, grdn, in se je kam skril,« si je mislil. To je Muki zmerom storil, kadar se je čutil krivega. To pot pa so bila vsa znana Mukijeva skrivališča prazna. Šele čez nekaj ur je Andrejček zaslišal sumljivo cviljenje v kleti. Splazil se je tja in zagledal Mukija, ki je kakor kupček nesreče sedel na premogu in žalostno gledal predse. Gotovo ga je bolel želodec. Andrejček ga je dvignil, ga odnesel na njegovo ležišče in ga toplo odel.

»To imaš zdaj od tega, ker si polizal Ančkina zdravila, vidiš!« ga je narahlo karal, Muki pa je kakor skesan grešnik gledal vanj, migal z repkom in lizal po roki.

Drugo jutro pa so bile želodčne bolečine pozabljene in Muki je bil spet star, neugnani Muki, kateremu se je moral smejati vsak.

Kanaček in prostost

Ves ljubi božji dan je kanaček skakal s palice na palico, gor in dol, sem in tja. Včasih je poskočil na vrhno polico in na ves glas zažogolel, da bi sam sebi krajšal čas. Zdajci je spet švignil navzdol, naravnost pred majhno jezero, ki se je širilo v kotu njegove kletke v globoki stekleni votlini. Pomočil je glavo v vodo in jo tako vneto stresal, da so kapljice frčale na vse strani. Navešal se je te igre in ker je bil lačen, je šel pogledat v svojo shrambo, kako je kaj z zalogo zrnja. Hvala Bogu, dovolj ga je še bilo! Ko je bil trebusček lepo okrogel, je spet skakal s palice na palico.

Pusto in enolično je bilo njegovo življenje. Kar je pomnil, še ni prestopil praga svoje hišice. Ko bi vsaj hišica bila tolikšna, da bi se lahko pošteno naletal! Tako pa ima peroti in ne ve, kam bi z njimi. Komaj se dobro obrne, že zadene ob železno omrežje svoje kletke.

Kako vse drugače mora biti v njegovi domovini! Mati mu je včasih pripovedovala o njej in bilo mu je, kakor da bi slišal lepo pravljico. Tam se košatijo bujno zeleni pragozdovi, tu vidi samo železno omrežje. Tam letajo v mavričnih barvah lesketajoči se ptice, tu je sam s svojo tuko in žalostjo. Tam žrgolijo njegovi bratje vsevprek, tu prepeva sam sebi žalostne pesmi o neutešenem hrepenenju po svobodi. Tam sije sonce, sije toplo, žareče sonce, tu je zmerom dež in njegova kletka je ozka, tako ozka, da s peroti zadeva ob njo...

Kanaček je žalostno povešal glavo in z vsem srcem zahrepenel po zlatem soncu in zelenih gozdovih svoje domovine.

Nenadoma ga je v njegovih tihih mislih zmotil glasen ropot. Kanaček je dvignil glavo in se hudo prestrašil. Njegovi kletki se je bližala ogromna temna krogla, nešteto krat večja od njega samega. Krogla je bila ena sama grda brazgotina, razpokana in umazana, na vrhnji plati pa poraščena z umazano sivo dlako.

Skozi mrežo je rinil debel kos mesa. Kanaček se je plašno stisnil v kot kletke. Brazgotina je

nabrala svoje razpokane gube v nežen smehlaj — vsaj njej se je najbrž zdelo tako. Kanačku pa se je zdela v svojem smehu še bolj ostudna in grda.

Kanaček je dobro poznal brazgotino. Bila je teta Liza, njegova gospodinja, ki mu je vsak dan nosila zrnja, sladkorkov in vode. Nikoli mu še ni storila nič zalega, kanaček pa se je je vendar bal. Nikoli se je ni mogel privaditi. Kako bi se tudi mogel droben kanaček privaditi takšne grde, okrogle brazgotine?

Kanaček je vedel, kaj se bo zdaj zgodilo. Čakal je. In res: sredi brazgotine se je zdajci odprla široka, temna votlina, iz katere so zadonel čudni glasovi. Hoteli so biti podobni glasovom kanačka, pa je bilo le grdo in grozno hrešanje.

Joj, kako je bilo kanačku vse to zoprno! Brazgotina je zahtevala, naj ji odgovori s svojo pesmijo. Mar je Bog kanačku ustvaril grlo za take grde pošasti? Ali naj ji zapoje svojo najlepšo pesem domotožja in hrepenenja? Saj je ne bi razumela. Če bi ga razumela, bi ga pri priti izpustila iz njegove tesne kletke, da bi lahko odletel svoji domovini v naročje. Nekoč je poskusil — pa se je brazgotina še bolj široko smehljala in tako nesramno buljila vanj, da mu je v hipu zamrl glas. Brazgotina ostane ostudna spaka vse živne dni in ne bo kanačka nikoli razumela!

Kanaček se je tako razjezil, da ni hotel na hrešanje brazgotine odgovarjati. Druge dneve je

Mladiči so izlegovali vratove, toda starka jih je tako dobro zakrila s svojimi perotnicami, da niso videli prav ničesar.

Slišal se je udarec kladiva, divji krik množice in obupen jok. Taščica je z grozo gledala, kaj se godi. Ptičke imajo majhno in nežno srce, tudi taščica je ganilo trpljenje ljudi, razpetih na križu. Posebno eden se ji je smilil...

Vzdihnila je:

»Moj Bog! Mar ni zadosti, da so jih razpeli na križ? Zdaj so še enemu izmed njih zabili trnjevo krono na glavo! Zakaj nisem takoj močna kakor moj brat orel? Z močnim kljunom bi izruvala žeblice iz njegovih rok in nog ter krvavo krono iz glave. Z enim samim zamahom svojih kril bi razgnala njegove mučitelje... Res sem slabotna in majhna, pa kljub temu poletim tja, da olajšam gorje in bolečine onemu, ki ima trnjevo krono na glavi!«

Taščica je res zletela tja, toda ni se upala približati človeku. Začela je obkroževati njegovo glavo. Krogi so bili zmerom manjši in ožji. Nazadnje se je ohrabrila in sedla. Odršeniku na glavo, s trnjem kronano. S kljunčkom je hkrati izvlekla velik trn, ki se je zelo globoko zaril v glavo Križanega.

Ta hip je iz rane pritekla kaplja krvi in pordečila perje taščice na prsih.

Ko se je ptička vrnila nazaj v gnezdo, so mladčiči zažogoleli na ves glas:

»Mati, pogled, evetni listi niso bolj rdeči, kakor je perje na tvojih prsih.«

»To je kaplja krvi s čela onega nesrečnega,« je odgovorila starka. »Izgnila bo, ko se okopljem v potoku.«

Ptička je zletela k potoku. Toda glejte čudo! Čeprav se je še tako spirala v potoku, rdeče barve ni mogla izprati s svojih prs.

Ko so mladiji dorasli, so bile tudi njihova prsa rdeča. In tako je ostalo še danes.

Kam zahajaš...

Kam zahajaš, sonce,
kam pošiljaš žarke zlate?
Ali na Koroško,
ali na Goriško,
tja med naše rodne brate?

O, le sij jim, sonce,
da v svetlobi vsa dolina
z njimi bo vzdrhtela,
z njimi bo zapela:
Bodi zdrava, domovina!

Ivan Kešpret, Maribor.

Pomlad

Priletela je sinica
in na okno šla je,
rahlo trkala na šipo
in veselo pela je:

»Striček sivi, striček stari,
vigred je v deželi spe,
pusti gorki svoj zapeček,
pridi se na sonce gret!«

Striček sliši, ne verjame,
še prezgodaj se mu zdi;
pa gre k oknu in pogleda:
»Glej no, res že vse brsti!«

In na glavo dene kučmo,
vzame palico s klopi:
»He, he, ljubi moj zapeček,
nisi gorek samo ti!«

No, saj tega nočem reči,
da te zdaj več nimam rad.

Le sinica je zapela,
da je zunaj spet pomlad...

Tudi svojo ljubo pipo
striček vzame še s seboj —
da bi on pozabil nanjo,
tega se nikar ne boji!

Ivan Vrhovnik, Šoštanj.

tiho žgolel, da bi jo potolažil in da bi mu dala mir. Niso bile to njegove pesmi o daljni domovini, o zlatem soncu, o sinjem morju, o bujnem zelenju — kaj še! Posnemal je hrešanje brazgotine in se ji rogal. Pa kaj, ko je bilo njegovo žgolenje še vendar lepše od njenega hrešanja.

Brazgotina se je smehljala in hreščala. Na vsak način je hotela kanačka pripraviti do tega, da bi ji odgovarjal. Kanaček pa je bil jezen in je molčal. Tedaj se je brazgotina razjezila in bila je strašna. Iz njenih velikih oči so začeli švigati jezni bliski in iz njene votline je zadonel strahovit grom.

Kanaček še nikoli ni videl svoje gospodinje tako jezne. V strahu, kaj se bo zgodilo, se je tresel ko šiba na vodi. Tedaj je gospodinja odšla.

V jezi je pozabila zapreti vrata kletke. Kanaček ni mogel verjeti svojim očem: tudi njemu se je nasmešnila sreča! Prost bo, poletel bo v svojo daljno domovino!

Počakal je še nekaj časa, da je okoli njega vse utihnilo. Potem pa: smuk! Ze je bil na oknu.

Zunaj je sijalo zlato sonce in gozd se je bahato košatil v svojem zelenju. Kanaček je zažogolel od veselja. Svojemu Stvarniku je zapel najlepšo pesem, ki jo je znal.

Tedaj — o groza! — se je za njegovim hrbotom oglasil grom. Kanaček je v budem strahu razpel peroti in sfrčal — naravnost na tla.

Revež je v svojem jetištju pozabil letati. Še dobro, da si ni vseh udov polomil. Malo je počakal, nato pa je poskusil znova. Ni šlo in ni šlo. Nekaj metrov daleč je zletel in moral se je spet spustiti na tla.

»Eh,« si je mislil, »počasi se daleč pride. Ne odneham pa ne! Enkrat se bo že posrečilo.«

In je frčal od kamna do kamna, od plota do plota, od hiše do hiše... Zmerom daljši so bili njegovi poleti. Ze se je bližal gozdu.

Ko je počival na spodnjem hlodu nekega kozolca, je zagledal pred seboj črno pošast. Ni bila tako velika kakor brazgotina tete Lize, zato pa je imela sredi črne krogle, ki je bila pritrjena na sprednjem koncu njenega kačjega telesa, dvoje hudobnih, zelenih oči. Ptiček je plašno vztrepetal in skušal zleteti na bližnje drevo. A peroti so bile še premalo utrjene in so sredi poleta odpovedale. Padel je na tla in si zlomil levo perotnico. Umakniti se ni bilo več mogoče.

Črna pošast se je bližala počasi in previdno. Kanaček je medel od strahu. Videl je, kako se pripravljala k naskoku. Zvila je hrbet, se vzpela na noge in švignila po zraku.

Kanaček je bil prepričan, da mu je odbila zadnja ura. Zaprl je oči in čakal, kdaj se mu bodo ostri kremplji zasadili v vrat...

Nič takega se ni zgodilo. Namesto v ostrih krempljih — se je znašel v topli posteljici.

Odprl je oči in zagledal pred seboj teto Lizo. Ležal je v njenih toplih rokah. Hvalačeno jo je pogledal in ko se je oglašil grom iz mrčne votline, ji je zapel najlepšo pesem o svoji prelepi domovini, čeprav je vedel, da je ne bo razumela.

Cez polje pa je bežala črna pošast — mačka, ki jo je teta Liza nagnala s krepelcem.

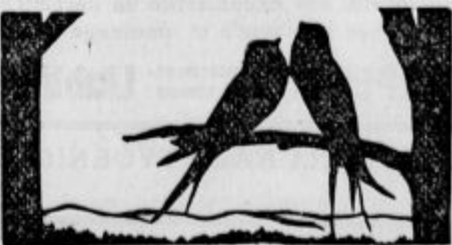
Premeleni Andrejček

Mati: »Za božjo voljo, Marjeta, kaj pa je z Andrejčkom? Ze dve uri ga nisem videla.«

Kuharica: »Ne bojte se, gospa, nič hudega se mu ni zgodilo. Navihane se je zaprl v shrambo in me ne pusti noter. Pravi, da bo toliko časa ostal v njej ter lizal smetano in marmelado, dokler ne bo tako bolan, da ga ne boste mogli našeskat!«

Prirodopis

Učitelj: »Katera žival je človeku najbližja?«
Učenec: »Stenica!«

Kdor z obleko varčuje

So ljudje, ki se jim za malo zdi, da bi pazili na svoje stvari. Nekakšna velikopoteznost za slikovitost in romantiko jih razganja, da svoje obleke kar bo sobah trosijo okoli. Z nekakšno podivjano nepotrebnostjo vržejo s sebe svojo »kožo« in jo pustijo, kamor odpade z njih. Naj si hlače še tako želijo, da bi jih kdo lepo pravilno obesil, kar obsojene so, da »pretolčejo« svoj čas na stolu, na postelji ali

Naramnice niso za preskušnje moči

tudi na tleh. Ni čudno, da so potem gube vse kaj drugega kakor »na britev«. In hlače, ki sicer tako lepo pristojajo, so take kakor cev železne peči. Medtem ko jopič obupano poveša roke, se telovnik skuša zamašiti postavljati in ždi neopaženo kje v kotu. Ovratnice krasijo tla kakor ovijalke. Nič niso boljše, če stopamo nanje. Kar se pa nogavice tiče, pa si je ena izbrala prostor pod posteljo za prenočišče, druga pa dremilje zadaj za nočno omarico.

Zjutraj se začne veliki lov na obleko. Kakor razkačeni bog maščevanja divjaš po stanovanju, da s težavo zbereš razkropljene ovčice skupaj. Trpki in srbiti samogovori spremljajo to ljubko tihožitje: spodnjih hlač ni moči najti, ker tičijo v vrhnjih hlačah; copate so na zagoneten način izgubile; nogavice so skrivaj pobegnile; trdi ovrtnik ječi pod železnim pepelnikom; telovnik se je pa nemara sploh spremenil v nič... Z veliko izgubo časa in živcev se slikoviti zakonski mož odpravi v pisarno. »Nikoli več nereda!« si prisega spotoma.

Niso le ljudje taki, da izgubijo zaupanje vase, če slabo ravnamo z njimi. Tudi oblačila so takšna. Če jih brezbrizno zavržemo, izgubimo

Sola za snaženje čevljev

bijo samozavest in zaidejo na kriva pota. Hlače, ki se v njih iz lugodnosti uležemo na posteljo, se spremenijo v zmaličeno bitje iz blaga. Dno hlače, ki zamaš kopri po toploti blazine na stolu, izvrši samomor in se oguli. Ovratnice pozabijo na lepo vedenje in se spremenijo v motove. Celo najpotrebnije klobuk bo zameril, če se zmeraj ušedeš nanj. Jopiču se od žalosti zaradi slabega ravnanja skrijejo vsi šivi. Rokava se skrajšata in od same brčkosti dobita grde gube. Namesto da bi prah izginil, se z velikim tekem kaže v tkivo. Na jopičevem ovrtniku nastanejo mastni madeži, ki zamaš koprijo po smrti. Med otoki mastnih madežev

je le težko spoznati prvotno barvo blaga. Ubogemu jopiču ni usojeno, da bi bil po svojem prepričanju »zveličan«.

Celo najlepša obleka, ki jo naredi najboljši krojač, izgubi ravnotežje in brezbrizno zmagava s podložnimi rameni, če tako slabo ravnaš z njo. Zatorej je treba zmeraj pomisliti, da so obleke naše prijateljice. Prav malo energije je treba za to, da lepo ravnaš z nogavicami. Tem bolj boš pa potem vesel, če bo kak modni strokovnjak rekel o tvoji, štiri leta stari obleki, da je pravkar nova.

Več potrpljenja pri slačenju, gospe in gospodje! Nekateri mečejo obleko s sebe, kakor bi jim na živem telesu gorela. Vlečejo jopico, kakor bi vlekli za vrv pri zvoncu za alarm. Srajco si kar trgajo čez glavo — in tako dalje.

Ženske so povprečno mnogo bolj skrbne kot moški. Navadno se z isto skrbnostjo slačijo kakor pospravljajo kako pisalno mizo. Medtem ko si vneto prizadevajo, da bi svojemu romantično-podivjanemu možu dajale dober zgled, spravljajo svoje stvarce s tako redoljubnostjo, kakor bi krasile kako izložbo. Mimo tega imajo poseben čut, da odkrivajo madeže. Večina žensk je kar bolešno vnetih za madeže. S sokoljim očesom odkrijejo najmanjšo senco kake nove tvorbe lis in peg. Pa je prav tako, saj so moški večidel taki, kakor je namizni prt po končani večerji. Namesto da bi razgrnili prt po sebi — nekateri se ga kar bojijo — uporabljajo svoj telovnik kot lovač za kapljice.

A tudi med ženskami je nekaj takih, ki so izven reda. Nekateri so naravnost ponosne na to, da so v kuhinji oblečene kakor v sa-

Ali je bolje tako? Ali pa rajši predpasnik?

lonu. Umestno se jim zdi, da cvro jajca v najlepši obleki. In da drgnejo podnice v svilenih čevljčkih. Strah jih je predpasnika, češ da bi ne bile preveč kuhinjske na pogled! Rajši se umažejo z mastjo, kakor da bi si opasale predpasnik. Pa vendarle predpasnik ne varuje samo obleke, marveč vpliva tudi domače, družinsko in je nekakšen ličen simbol domačnosti in kuharske vneme.

Še besedo o negi čevljev! Čevlji naj bodo zmeraj lični, prožni, namazani in morajo imeti zares »sajajno« življenje. Čevlji, ki jih ne negujemo, postanejo žrtev prahu in razpokajo.

Pa še nekaj: kopita! Kopita so »hrbenica« čevljev. Čevlji brez kopita izgubijo svojo »držo«. Usnje dobi razpoke in gube in postane kakor šlapa. Zatorej ne smemo »stopati« na čevlje! Kopita so zato na svetu, da so čevlji »vzgojeni« in so lepega vedenja.

Nauk je pa tale: Če svoje stvari negujemo in varujemo; če jih zdaj pa zdaj skrtlačimo, iztepemo, izprašimo in odstranimo madeže; če jih likamo in večkrat prezračimo, zdržijo desetkrat delj časa kot sicer — in prihranimo si čas in — denar.

POZOR!
Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto polvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

DARMOL

Toplota in škodljivci živil

Kaj malo dobrega moremo povedati o zimni, posebnosti če je tako huda, kot je bila letošnja. Vendar se pozimi živila, če so primerno spravljena, bolje ohranijo kot v toplih dneh, dasi smo veseli, da je že vendar minila zima. V gorkih dneh je treba paziti, da ničesar ne »splesni«, se ne skisa ali segnje. Najboljše orožje zoper te nevarnosti pa so snaga, svež zrak in ohlajenje.

V shrambi je treba vse dobro osnažiti. Police poribajmo in preplešajmo z oljnato barvo. Stene pobelimo in zastrimo okno z modro tančico tako, da more zrak noter, ne pa muhe. Živila moramo strčiti iz škričelijev v lončene ali steklene posode.

Za ohlajenje nimamo zmeraj hladilnika in ledu na razpolago. Zatorej vzemimo domača sredstva, in sicer predvsem salmijakov prašek. Če ga raztopimo v vodi in postavimo v raztopino posode z živili, se živilo jako ohladi. Še bolj preprosto pa je, če lonce in steklenice ovijemo s prtičem, ki je bil namočen v slani vodi. Seveda je treba ovoj vsako uro obnove. Če je shramba obrnjena proti soncu, dajmo na okno v vodo namočeno flanelo, fro-tirko in slično debelo blago in ga večkrat na dan zmočimo.

Vsak dan je treba izprazniti posodo za smeti in odpadke. Zoper muhe obesimo papir, ki se nanj muhe lovijo.

Sveže meso moramo takoj uporabiti ali ga vsaj okuhati. Prej ga je treba ohladiti, preden posodo z okuhanim mesom pokrijemo. Kruha in klobas ne smemo pustiti nepokrite, oboje naj pa leži na strani, kjer je odrezano.

KUHA

Teležji možgani

Možgane daš za nekaj ur v vodo in vodo večkrat premenjaš. Nato jih pristaviš v mrzli vodi in osoliš, priliješ žlico jesiha, priliješ lovorjev list in žbice. Ko zavre, odstaviš in pustiš 20 min., nato potegneš kožico z možgan.

Nato pripraviš omako iz presnega masla, moke, vode in smetane ter pustiš možgane nekaj časa v njej. — Možgane moreš pa tudi opraziti na presnem maslu (z moko ali brez nje), pokapljaš jih s citronovim sokom, potreseš s sirom in opečeš na hudem ognju.

Citrona zoper bolečine v glavi

To je staro zdravilo, ki zares odpravi glavobol. Citrono razrežeš na rezine, jih položiš na ruto in si jo trdno prevežeš okrog čela. Bolečine bodo kmalu prenehale.

Zdaj so dnevi prvega svetega obhajila. Starši, pazite, da bo ta dan doma najlepši praznik za vaše otroke!

Štorklja in mačka

Štorklja je mimogrede iztaknila miško in jo je slastno požrla. Mačka, ki je že več ur zaman čepela pri luknji, pa je to vsa nevoščljiva opazila.

»Kaj bi rekli, če bi ena naših začela žabe loviti?« je zavpila štorklja. »Ostanite, prosim, rajši pri svojem poslu, razumete?«

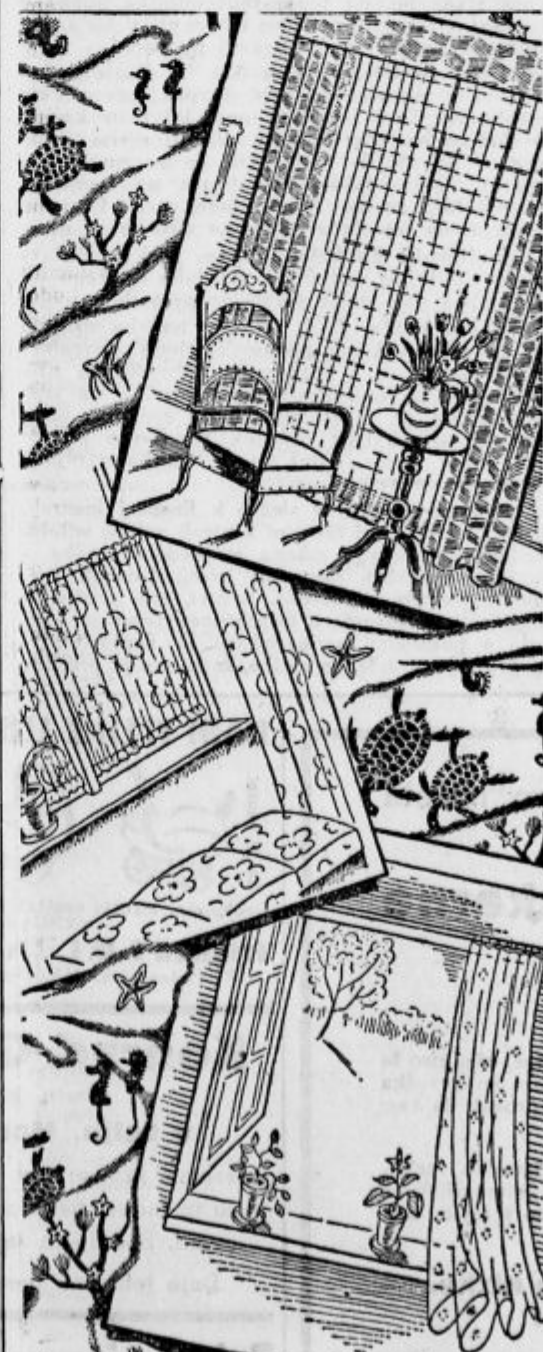
Začudena se je štorklja ozrla vanjo, rekoč: »Prosim, če so vam žabe všeč — kar vzemite si jih. Saj jih je zadostilo!«

»Hvala,« je rekla mačka jezno. »Za žabe mi ni bilo nikoli nič.«

»Škoda!« je obžalovaje dejala štorklja. »Nemara bi potem ne bili tako zavistni, draga moja! Zakaj, čim manjši je uspeh, tem večja je mržnja, je že moja mati večkrat dejala, ko nas je kot mladiče vzela s seboj na polje in smo se me ondi začele pričkati.«

»Ah, kaj čevkatek se je razjezila mačka. »Najprej ste tu motili red prirode, potem pa še mislite, da ste upravičeni dajati drugim nauke!«

»Imenitno!« je odvrnila štorklja. »Zakaj, če hoče kdo skriti svojo sebičnost in mržnjo, skoraj ni boljšega sredstva za to, ko da se naredi, da mora braniti kako višjo idejo.«

K modernemu stanovanju spadajo kratki zastori v močnih barvah. Stanovanje s starim pohištvom pa zahteva dolge zavese mirnih barv. Poglej sliko!

Šivalni stroj se kuja...

Zdaj spomladi, ko si moramo popraviti obleke ali si sešiti nove, nam je šivalni stroj spet najboljši in neobhodno potreben prijatelj. Seveda pa mora brezhibno delovati, ne sme se kujati ali štrajkati. Zakaj se kuja in kako bi napake popravili?

Če se narejajo na pravi strani blaga nagubanci šivi in je nit vsa nakopičena, tedaj je čolnček preveč ohlapen, ali ima ostre robove ali je pa nit preveč narahlo navita. Lahko je vzrok temu tudi to, da preveč natezaš blago ali pa kako preveč tanko blago (kot batist). Zato položi pod tako blago kos svilene papirja in ga odstrani, ko skončaš tisto delo.

Če se ti nit večkrat trga, je nemara nit preveč napeta, zato popravi dotični vijak. Če se nit še dalje trga, pogledj, kakšno je uho šivanke, mogoče ima ostre robove, pa jih izgladi s smirkovim papirjem ali daj drugo šivanko.

Če so šivi preveliki ali premajhni, je vzrok vijak, s katerim se urejajo šivi, in vijak je treba pritrditi. Če se šivanka zlomi, je bilo blago preveč nategnjeno, ali pa je bila postrani vdeta ali je skrivljena.

Ko se šivi izgubljajo, je skoraj zmeraj vzrok nepravilna igla, ki ni v pravem razmerju z debelino sukanca. Ali je šivanka pretanka ali predebelata, lahko je pa tudi skrivljena ali narobe vdeta, ali ima konico zlomljeno. Preden iglo, pa bo vse prav!

Omeniti moramo pa še, da je treba šivalni stroj, ki je količjak v rabi, vsaj enkrat na teden namazati z oljem za šivalne stroje. Vsak mesec po enkrat pa je treba ves stroj razstaviti in vse dele z bencinom in s staro zobno krtačico očistiti.

Otroci častijo majniško Kraljico

Govor filozofa Kanta ženam

Leta 1770 meseca marca se je zbrala mala družba prijateljev v hiši bogatega podeželskega trgovca. Med gosti je bil tudi filozof Emanuel Kant. Filozof je bil povsod zelo priljubljen gost, ker je s svojimi finimi dovtipi in s svojo dobro voljo zabaval vsa družbo.

Neka dama se je hotela pri tej večerji posebno uveljaviti. Nepristano je govorila, vse je hotela vedeti in nikogar ni pustila do besede. Filozof Kant je zato utihnil. Na vprašanje hišnega gospodarja, zakaj molči, je filozof odgovoril: »Molčim in zato bolj poslušam in premišljujem!«

Tudi ta odgovor ni izmodril dame, kajti brez prestanka je govorila dalje.

Večerja je že skoraj minila, ko je gostitelj prosil Kanta, naj vendar vsaj nekaj besed spregovori. Filozof je pozvonil na kozarec in prosil nekaj minut poslušanja. Takoj je bilo vse tiho. Spregovoril je: »Žena naj bo in naj ne bo kot polž. Žena naj bo in naj ne bo kot mestna ura. Žena naj bo in naj ne bo kot odmev.«

Po teh besedah je Kant utihnil. Toda družba njegovih besed ni razumela, zato so ga prosili, naj jim razloži pomen teh besedi.

In začel je: »Žena naj bo kot polž; skromno in tiho naj živi v svojem domu, kot polž pod svojo streho; toda naj ne leze vse povsod okrog kot polž.«

Tihota je naraščala, ko je Kant nadaljeval: »Žena naj bo kot mestna ura; točna in vzorna po svoji lastni ženski naravi, naj ne bo pa kot mestna ura, ki vse povsod posluša.«

»Žena naj bo kot odmev; brez pretiravanja zvesta in resnicoljubna; naj ne bo pa kot odmev, da neprestano in povsod samo sebe sliši.«

Smeh in ploskanje je sledilo filozofovim besedam, ki je med tem vzel kozarec vina in izpraznil na zdravje ženam.

M. R.

Skrb za obleko

Moške obleke snažiš tako, da jih potem, ko so že skrtlačene in iztepane, razgrneš na desko za likanje in jih z mešanico iz 50 g amonijaka, 15 g octovega etra (eno žlico na 1 deciliter vode!) skrbno prekrtačiš. Nato jih s čisto vodo še enkrat skrtlačiš. Oblačila ne smejo biti premočena, sušiš jih pa na prepihu, a nato jih zlikaš.

Če z bencinom snažiš madeže, moraš tisto mesto podložiti z mehkim blagom, da se bencin z umazanijo vred vpije v to blago in ne nastanejo kolobarji na obleki.

Prahe rokavice iz usnja ostanejo po pranju bele, če kaneš v mlačno vodo za izplakovanje nekaj kapljic glicerina.

Zamet osnažiš, če ga držiš nad posodo vrele vode, dokler ni vse vlažen; nato potezaš z njim po vročem likalniku.

Skrobu dodaš malo glicerina; potem se bo perilo lepo svetilo.

Naš domači zdravnik

M. R. S.: Stari ste 19 let, obiskujete trgovsko akademijo. Zdravi ste sicer, le na desni nogi vam raste kost ob palcu. Vedno večja je in vas tako boli, da komaj hodite. Po vrhu vsega vam pa še obutev kaži. To traja že poldrugo leto. Mislite, da ozeblina to ni, zato si ne veste ne sveta in pomoči.

Sklepam, da imate zakrivljen palec na nogi, ki ga zlasti pri ženskah pogosto srečujemo. Povzročajo pa ga tesni čevlji z visokimi petami. Nastopa zaradi preobremenjenosti noge. Kost, ki se vam zdi, da raste, je glavica prve stopalnice, ki moli navznotraj. Koža je zadebeljena, žuljasta. Med kožo in kostjo se napravi čisto sluzni mešček. Sprva se res zdi, kakor bi bila ozeblina. Zdravljenje je ortopedsko, v začetnih primerih tudi zelo uspešno. Predvsem so potrebne široke nogavice in prostorni čevlji. Vročje kopeli, masiranje, podloge, ki jih privežemo čez noč na notranjo stran palca, prihajajo dalje v poštev. V primerih, ki so težji, pa pomagamo z operacijo in zamaknjenjem noge.

A. S. Z.: 18 let ste stari. Imate pa že več let srčno napako. Srce vam močno utripa, v hrib težko hodite. Vprašujete, če imate pravico do brezplačnega zdravljenja v bolnišnicah, ker ste siromašni.

Znaki, ki jih opisujete, govorijo res za to, da srce ni zdravo. Kakšno stopnjo pa je bolezen že dosegla, na daljavo ne vem, zato vam tudi ne morem nič določnega svetovati. Važno za vas je to, da se izogibljate vsem večjim telesnim in duševnim naporom in živite redno, usmerjeno življenje. Banovinski zdravnik vas mora brezplačno pregledati. Če je potrebna bolnišnica, imate tudi to brezplačno, ker ste revež.

L. B.: Če je to res božjast, ne morem trditi, ker niste opisali znakov. Pa še v tem primeru bi bilo težko reči. Napad bi moral videti, da bi lahko ugotovili. Božjast je kronična možganska bolezen, ki se pojavlja v napadih z motnjami v zavesti. Značilni znaki so krči in drugi podobni pojavi, ki izvirajo iz draženja možgan. Polagoma spremeni bolniku značaj in inteligenco. Napad nastopi kar z jasne. V nekaterih primerih pa čutijo bolniki to že nekaj dni naprej. Nerazpoloženi so, se telesno ne počutijo dobro, slabo spijo itd. Ko pride napad, izgubijo zavest in padejo. Vse mišice popade krč, oči so široko odprte, v obraz so višnjevi, roke so iztegnjene, skršene v pesti. Čez kakšno pol minuto pa začne bolnika zvijati. Bolniki pušajo vodo in blato. Močno se potijo. To zvižanje traja do 15 minut. Polagoma se umirijo in pridejo k zavesti. Drugi pa zaspijo težko spanje in se šele po dolgem času zbudijo, ne da bi vedeli za napad. So zmučeni in pobiti. Imamo pa še druge vrste božjast, ki pa je samo znak druge bolezni, n. pr. zastrupljanja, eklampsije, po posodobah možgan, vnetja možganske mrene itd. Božjastni naj uživajo le malo mesa, veliko pa sadja in soljiva, nič alkohola. Dajemo jim zdravila za pomirjenje, n. pr. brom luminal itd.

Maribor A. B.: Razumem vas popolnoma. Zaradi neuvidevnosti na drugi strani bi res lahko prišlo do neprijetnosti. Vendar pa ne obupajte! Premalo ste samozavestni, zaupajte vase! Ne mislite na neuspeh že prej! Uspehi moram, tako recite! Delovanje organizma v tem primeru uravnavajo žleze z notranjim izločanjem. Te žleze so lahko na videz popolnoma zdrave, vendar pa premalo delujejo. Po navadi je poleg tudi močna duševna komponenta, kakor vam je znano. So pa tudi druge bolezni, n. pr. sladkorna, zastrupljanje s svinenco, boleznijo možgan, ki jih spremlja ta nadloga. Zdravljenje je fizikalno, medikamentozno in hormonsko. Z dietarnimi ali obsevanjem z višinskim soncem dosežemo boljše preplavo s krvjo. Z zdravili prav tako dosežemo boljše preskrbo s krvjo. Organske preparate uporabljamo v velikih množinah. Potrebno je dve do tri ampule večkrat na teden. Zato mislim, da zdravljenje z imenovanimi zdravili ponovite. Seveda pod nadzorom zdravnika, ki vas je že zdravil. Poleg tega pa živite redno, uživajte tečno hrano, počivajte kolikor morete. Šlo bo, ker mora iti!

A. K.: Ugotovili so vam, da imate pobešen želodec. Držite se navodil in predpisov, ki so vam jih dali, izboljšanja pa ni. Kar nepričakovano vas prime. Postane vam slabo, začne vas glava boleti, mrazi vas. Če vzamete aspirin, vam malo odleže. Povrnejo pa se vam prav kmalu slabosti in ne popustijo, dokler ne izbljujete kisle tekočine. To traja že več let. Že ne veste več, kaj bi uživali. Predvsem vam škodujejo kisle in mesnate jedi. Stari ste 54 let.

Če se vam kljub navodilom in prehrani bolezen ne izboljša, mislim, da ni samo pobešen želodec, ampak da mora biti tudi še kakšna organska bolezen, bodisi v želodcu samem ali pa v njegovem n. pr. žolčniku. Zaradi tega vam svetujem, da se daste ponovno preiskati. Treba je preiskati

želodčno kislino, potrebna pa je tudi znova rentgenološka preiskava. Storitve to čim prej. Še naprej pa se držite zlasti navodil, ki jih imate zaradi prehrane.

L. U. Lj.: Pojav, ki ga opazate, je čisto naraven. Ne belite si s tem glave! Duševno nerazpoloženje pa izvira iz premišljevanja in neprestane brskanja po tej stvari.

I. L.: Imena nistem mogel prebrati. Fimožo imate, ki vam dela neprimerno. Večkrat se vam vname. Vprašujete, če se da to pozdraviti brez operacije.

Druge pomoči za to ni v teh letih kakor operacija. Omamo si boste lahko izbrali — ali krajjevo ali pa splošno. Po nekaj dneh že lahko zapustite bolnišnico.

R. M. Viš.: Nekaj časa opazate zjutraj na prstik belo tekočino, ki mi jo pošiljate. Stalno vas nekaj boli ali grize. Občutka ne morete prav opredeliti.

Izcedki se ne preizkušajo na tak način, kakor si mislite. Menim pa, da bo vnetje lažje značaja, ki se bo dalo hitro odpraviti. Potrebna pa je zdravniška preiskava.

S. B. Lj.: Imate sinčka, ki je star 19 mesecev. Od 14. meseca dalje opazate, da mu rada udarja kri v glavo. V lička postane rdeč kakor rak. Ta

Pravni nasveti

Hranilec. I. K. - Če izpolnujete pogoje obrtnega zakona, vam bo obrtno oblastvo lahko dovolilo samostojno izvrševanje obrti. Obrnite se torej na okrajno načelstvo. Po zakonu o ustroju vojske in mornarice so edini hranitelji nesposobnih družinskih članov oproščeni službe v stalnem kadru, če ostanjejo hranitelji tudi še po dovršenem 27. letu starosti.

Spor z mojstrom. F. H. S. - Mojster je vajenca pretepel, zaradi česar mu je vajenec ušel. Sedaj zahteva mojster od očeta plačilo odškodnine. V učni pogodbi si je namreč mojster izgovoril pravico do odškodnine, ako bi se vajenec pri njem popolnoma ne izučil. Vprašate, ali je oče dolžan plačati odškodnino? — Uslužbenec in tudi vajenec lahko iz tehtnih razlogov razdere pogodbo (službeno ali učno). Za tehtni razlog smatra obrtni zakon tudi hudo žalitev časti s strani službovalca. Gotovo bo tudi pretepanje vajenca smatrati za hudo žalitev in takojšnjo prekinitev učenja za upravičeno. V tem primeru mojster pač ne bo mogel zahtevati plačila odškodnine.

Nezgodna z motornim kolesom. L. M. - Na prošnjo ste vzeli znanca na motorno kolo, ki pa je imel toliko prtljage, da ste mu takoj rekli, da bo on kriv, če bi se kaj zgodilo. Res sta se oba zvrnila in vprašate, če ga lahko terjate za odškodnino? — Po našem mnenju zadene krivda za to nezgodo oba: kot vozač bi morali tako vožnjo sploh odkloniti, znanec pa ne bi smel na vaš opomin naložiti vse prtljage. Pobotajte se tako, da vam prispeva polovico vaših stroškov.

Pokojninsko zavarovanje. F. K. R. - Obrnite se naravnost na Pokojninski zavod v Ljubljani, pa vam bodo povedali, koliko bo treba doplačati še za nazaj k zavarovanju.

Nezadovoljen brat. 100. - Če ste pri zapuščinski obravnavi po pokojnem očetu sklenili dedni dogovor, s katerim ste bili vsi bratje zadovoljni in je brat prejel, kar mu je po tem dogovoru pripadlo, potem ne more nič več zahtevati od vas kot prevzemnika očetove zapuščine. — Naj vam zapuščinski sodnik na podlagi spisa pove pravno stanje stvari. — Dopolnitev dolžnega deleža bi smel brat zahtevati, v kolikor se ni temu odpovedal, še tekom treh let po očetovi smrti. V pravi bi moral dokazati takratno vrednost očetove zapuščine. Vaša stvar bo, da boste tudi odbitke pokazali v pravi vrednosti. Stroške teh cenitev bo končno trpel tisti, ki bo v pravi propadel.

Dota zaročenke. Viki 333. - Poglejte na sodišču v zapuščinski spis po pok. očetu vaše zaročenke. Tam bo navedeno, kdaj in koliko je dolžan brat-prevzemnik plačati sestri. Zmenite se na plačilo v obrokih, če ne zmorete enkrat. Sestra lahko toži brata na izplačilo. Preudarite, če bo sploh mogel priti brat do denarja, da bo plačal pravne stroške in doto.

Rodbinska doklada za ženo. A. K. - Državni uradniku rodbinska doklada za ženo od 1. oktobra 1935 dalje sploh ne pripada.

Vojna škoda. F. Š. - Če je banska uprava res uvedla kakšen postopek glede povračila vojne škode, se z vprašanjem obrnite na njo. Sicer vam pa moremo samo sporočiti, da smo zvedeli, da je v ministru za socialno politiko že pripravljen osnutek uredbe o povračilu vojne škode. Kdaj bo ta uredba uveljavljena, pa ne vemo.

Ponovni sprejem v službo k finančni kontroli. B. B. Za službo pri finančni kontroli veljajo splošni predpisi uradniškega zakona in predpisi uredbe o sprejemu v službo, razporedu zvanj, denarnih prejemkih, preskrbi za obleko, ženitvi, rabi orožja in disciplinske odgovornosti uslužbenecv finančne kontrole s poznejšimi spremembami in dopolnitvami. Za vračanje v državno službo, iz katere je prosiel

rdečica traja po dve uri in več. Kadar je otrok na soncu, se rdečica še poveča. Sicer je popolnoma zdrav. — Kako bi doma pripravili trepotčev sok?

Mislím, da je to vaša sinček edinec, ki mu posvečate vso pozornost. Nepristano ga opazujete in študirate. Zato je razumljivo, da vas tako opazovanje vznemirja. Pa naj vas ne skrbi. Fant je zdrav. — Trepetec dobro operite, posušite, zvežite in iztisnite. Ta sok pomešajte z enakim delom medu in kuhajte do 20 minut, zaprite ga in dobro shranite.

S. M. M. P. Lj.: Če hočete nadležne dlake trajno odpraviti, je elektroliza najboljšo sredstvo za to. Tega pa ne morete sami napraviti. Manjka vam namreč dvoje: strokovnjak niste in aparata nimate. Opoje pa je neobhodno potrebno.

Silvin L. S. P.: Premalo točno ste opisali. To, da trenutno ne čutite nagnjenja, še ni to, kar vi mislite. Saj še niste poskusili. Mislím, da je to več vaša fantazija, kakor je pa resnica.

F. V. B.: Sina imate, ki je star 21 mesecev pa ima že vse trohnele zobe. Prednja gornja dva sta se mu kar čez pol odlomila — ostali pa se drobijo kar naprej.

Z nogo zob morajo otroci začeti že zgodaj, s poldrugim letom. Po vsaki izdatnejši jedi moramo otroku z mehko zobno krtačko umiti zobe, enkrat dnevno pa s kremo ali praškom. Posebno važna je večerna nega. Slabe, gnile zobe moramo dati takoj poruviti, kakor pri odraslih. Tudi gnili mlečni zobje so kot lišča, ki povzročajo različne bolezni. — Zaradi vašega ekcema morate k zdravniku.

prostovoljno izstopil, velja pravilo, da ne more dobiti pri ponovnem sprejemu višje skupine, ki jo je imel, ko je iz službe izstopil. Zato po uradniškem zakonu glede vas ne bi bilo zapreke za ponovni sprejem v državno službo. Za vas pa veljajo tudi predpisi gori navedene uredbe, ki predpisuje tudi najvišjo starostno mejo 25 let, samsko stanje — pomožni preglednik, kakor ste bili vi, se sme oženiti po preteku 7 let, prebitih v službi finančne kontrole; — vi ste pa oženi in ste služili le 4 leta pri finančni kontroli ter ste stari 43 let. Zato dvomimo, da bi vas finančno ministvo zopet sprejelo. Sicer pa lahko poskusite in prosite.

Vdova poštnega uslužbenca. S. J. Vdova poštnega uslužbenca, ki je bil upokojen v letu 1939 in je sedaj umrl, naj vloži prošnjo za odmero rodbinske pokojnine na pošto ministruvstvo potom poštnega ravateljstva. Ako je bil pokojni mož s polnimi leti službe upokojen, bo znašala rodbinska pokojnina vdove, ki je brez otrok, 55% od njegove aktivne plače in 95% od njegove osebne doklade.

Odškodnina za poginulega konja. J. U. Če vaša prošnja za odškodnino za konja, ki vam je bajje poginil veled posledic zadolženih na orožnih vajah, še ni rešena, prosite za rešitev iste pri onem oblastvu, kamor ste jo poslali. Po našem mnenju, bi vam pripadala odškodnina le v primeru, da se dokaže, da je konj obol el in poginil po krivdi državne uprave.

Tožba na državni svet zaradi pokojnine. C. J. - Kakšno stališče bo v vaši tožbi zavzel državni svet, ne moremo prerokovati. Zdi se nam pa, da je vaše mnenje, da je vaša pokojnina smatrati za privatno, nepravilno. Upokojeni ste bili kot državni železniški uslužbenec in je zato vaša pokojnina državna pokojnina. To je razvidno tudi iz rešitve o upokojitvi, kjer je navedeno, da vam gre pokojnina iz državne blagajne. Ker ste si pravico do ene državne pokojnine pridobili že l. 1914, preden ste vstopili v službo k južni železnici, ste na ta način postali po drugi upokojitvi uživalci dveh pokojnin iz državne blagajne. Uživanje dveh pokojnin iz državne blagajne je bilo do 23. sept. 1938 mogoče, ker so se do tedanjih zadevni predpisi tako tolmačili, da je to pridobljena pravica. To stališče se ni spremenilo z zakonom o državnem prometnem osebuju iz l. 1931. Določba § 162. tega zakona, po kateri nihče ne sme uživati dveh pokojnin, se je do leta 1938 uporabljala samo za nove primere. Nato se je pa državni svet postavil na stališče, da se odredba § 162. zakona o drž. prometnem osebuju nanaša na vse upokojence brez ozira, kdaj in po katerem zakonu so si pridobili pravico do pokojnine. Od tedaj naprej se dve pokojnini ne moreta istočasno uživati. Le če upokojencu ugasne pravica do ene pokojnine, ki se mu izplačuje, lahko zahteva izplačilo druge pokojnine. Po navodilu finanč. ministra se je 1. okt. 1938 upokojencem, ki so uživali dve pokojnini iz drž. blagajne, ustavilo izplačevanje manjše pokojnine. Kakor vidite, si upokojenec sam ne more izbrati, katero pokojnino bo užival. Končno besedo bo pa v vašem primeru imel drž. svet. Zato počakajte na njegovo sodbo.

Prošnja za policijskega stražnika. P. J. - Prošnja za policijskega stražnika je treba vložiti pri kr. banski upravi.

Denar v sodni hrambi. I. G. - Sodišče vas je pravilno poučilo, da more izplačati denar, ki ste ga za bratrančeve otroke založili v sodno hrambo, le v upravičenem, torej otrokom ali njihovim zakonitim naslednikom, o čem onim, komur ga bodo eventualno otroci vašega bratranca zapustili, ako ga ne bodo dvignili sami. Če se polog ne bo izdal v tridesetih letih, se bo izreklo za zapadlega. Za zapadle izrečeni pologi se izročijo in vložijo v sklad za popravljanje sodnih poslopj.

RADENSKO KOPALIŠČE

po naravni ogljikovi kislini najmočnejše v Jugoslaviji in edino kopališče te vrste v Sloveniji **zdravi z uspehom** bolezni srca, ledvic, živcev, jeter, žolča, želodca, notranjih žlez in spolne motnje.

Odprto od 12. maja!

Maj, junij - 10 dni Din 700 — do 850 —. Vse vračunano (pension, zdravnik, kopelji, kopališke takse). Moderni komfort, tekoča voda, godba, dancing, kavarna, ton-kin, tenis itd. - Obširne prospekte dobite na zahtevo pri PUTNIKU ali naravnost od uprave kopališča **SLATINA RADENCI**. Direktni vagon iz Ljubljane, Beograda in Zagreba do samega kopališča!

Kmetijski nasveti

Sadno drevje v premočnem pepelu. I. I. Lj. Pred tremi leti ste zasuli veliko jamo s premočnim pepelom (lešom), na vrh ste navozili 30 do 50 cm dobre zemlje ter v to zasadili pritično sadno drevje, ki sedaj bomo raste in celo že rodi. Ob hiši ste ga tudi zalivali. Ker so vam pravili, da se bodo drevesca kmalu poseušila, ste izkopali nekatera in opazili, da so korenine poginile navpično v premočnem pepelu, medtem ko je v zemlji le malo korenin. Boleje se pa, da se bo drevje v lešu poseušilo. — Za enkrat se vam še ni bati, da bi vam drevje odpovedalo, dokler ima toliko korenin, da sega v globino, ker tam dobi vlogo. Hrano pa dobi v gornji plasti zemlje; v lešu pa samo toliko, kolikor jo voda izpira iz preti. Da so bili v lešu pod plastjo zemlje celi šopi malih korenin, je znak, da je drevesu že začelo primanjkovati hrane v preti, zato je poginilo v lešu polno malih korenin, ki naj poiščejo hrano, kjer jo le morejo. Verjetno je torej, da bodo drevesa polagoma začela hirati, če ne bodo dobivala dovolj hrane. Od pomoči jim morate samo tako, da drevesa vsaj vsako drugo leto pognojite. Tedaj jih boste ohranili več let pri moči.

Izboljšanje zapuščene travnika. A. B. R. — Kupili ste zapuščeno s mahom zaraščen travnik in sadonosnik z zanemarnjenimi, pet let stariimi drevesi. Kako bi oboje izboljšali, da bi vam v parcelo vložil denar donasal obresti? — Dvomimo, da bi vam v zemljo vložil denar mogel donosati obresti, kakor jih pričakujete. Vendar lahko napravite to zemljišče donosnejše. V bližini imate tovarno umetnih gnojil. Nakupite si mešanega umetnega gnojila nitrofoskala ter z njim močno zagnajte travnik in sadovnjak ter rušo temeljito raztrgajte z železnimi grabljami ali s travniško brano. Mah pograbitte na kup ter ga kompostirajte. Tako boste najbolje izboljšali tla.

Črv v jablani. K. F. V. — V jablanovo deblo se je vgnezdil črv, ki grize v njem rove, iz katerih se vsiplje žagovina. Prodira proti vrhu. Skušali ste ga uničiti z žico, toda ne morete do njega, ker je rov kriv. Morda bi se ga dalo zastrupiti z žveplenim dimom. — Z žveplom pojde težko, ker če ga užgete, pada dim k tlom, ker je težji od zraka. Prej ga boste ugnali, če odprete rov, kolikor daleč to gre, ter ga zamažete s karbolinejem, ki ga z žico spravite čim globlje v rov. Strupeni plini, ki se razvijajo iz tega sredstva, bodo škodljivca zatrli, naj tihi še tako globoko v lešu.

Naš živinozdravnik

Žaltovo mleko krave. P. K. P. — Imate dve kravi, ki jih hranite obe enako z zdravno in dobro krmom. Starejša krava daje dobro, normalno mleko, dočim daje mlajša krava ki se je nedavno otelila, grenkasto ter več ali manj žaltavo mleko. Želite vedeti vzrok tega pojava in kako bi ga odpravili. — Žaltovo mleko povzročajo različna obolenja vime, nekatera notranja obolenja, motnje v prebavi ter hrana, ki je okužena z gnilobnimi glivicami. Pri spremembah mleka je potrebno najprej točno pregledati vime, če morda ni ono samo obolelo. Preplijte vsako četrt posebej in pazite posebno na to, jeli katera četrt občutljivejša ali pa trša od ostalih. Nadalje je potrebno ugotoviti ali dajejo vsi seski spremenjeno mleko, ali pa izvira žaltovo mleko le od posebnih četrti. Če ugotovite omenjene spremembe na vimenu, je potrebno najprej zdraviti vime. Če pa ne najdete nikakih bolezenskih sprememb na vimenu, je treba misliti na različna notranja obolenja. V vašem primeru je treba vzeti v obzir stanje maternice, če ni mogoče pustil zadnji porod kakih zlih posledic. Ako opazite, da se iz krave kaj izceja, lahko sklepate na obolenje nožnice ali pa maternice. V kolikor ne bi opazili nikakih sprememb na spolnih organih, tedaj lahko s precejšnjo verjetnostjo sklepate, da so motnje v prebavnih organih vzrok žaltavega mleka. Posebno opomladi, ko so prebavni organi več ali manj oslabei veled elabješe in enostranske hrane, se kaj rado dogaja, da dajejo nekatere krave grenkasto oziroma žaltavo mleko. Poskusite kravi dajati dnevno kuhanega lanenega semena skupaj z juho do 10 litrov dnevno. Lan pripravite tako, da daste na vsak liter kropa eno pest lanenega semena in pustite samo pet minut vreti. Lanena brozga mora biti vsaki dan sveža. Med brozgo dajte po eno veliko pest mešanice enakih delov kuhinjske, karlovarske, grenke in Glauberjeve soli. V kolikor niso motnje v prebavi težje značaja, jih boste na opisani način odstranili. Pri »zdravljenju« mleka je vsekakor najpotrebnejše ugotoviti pravi vzrok sprememb v mleku, ki jih je potem lahko odstraniti.

ODREZITE
„SLOVENECE SVETOVALEC“
odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek
„Slovenec“ 5. maja 1940

Po vaši želji Vam izdela
Knjigoveznica
Jugoslovanske tiskarne
v Ljubljani
Kopitarjeva 6/II

v svoji štirnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi. Istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela, posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjeneja galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih tisonah.

Cene skrajno nizke.
Poslužite se!

RADI VELIKE IZBIRE NIZKE CENE

Dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, prevozniki tri-ekipij, pneumatika

Iribuna F. B. L. Ljubljana, Karlovška c. 4
Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova 26.

Konrad Gologranc
mestni stavbenik
v Celju, Mariborska 30

prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec.

Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Zahtevajte povsod naš list!

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI
zad. z neom. jam. Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 v lastni palači

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše.

Nove in stare vloge ki so
v celoti vsak čas izplačljive
obrestuje po 4%, proti odpovedi pa po 5%

POHIŠTVO!
E. ZELENKA
tovarna pohištva, tapetnatstva in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Ob prenovitvi trdke nam je danes mogoče po izredno nizkih cenah nuditi najnovejše modele spalnic, jedilnic, kabin, madracov, preprog itd. Obrnite se zaupljivo na nas in prepričate se sami o nizkih cenah in solidni izdelavi. Dobite pa tudi vse na obroke!

Dve slike z zapadnega bojišča. Na levi: Francoska prednja patrulja v neki izpraznjeni vasi med obema frontama preiskuje hišo za hišo, ali se morda v njej ne skriva sovražnik. — Na desni: Francoski letalci si ogledujejo ruševine nemškega letala, ki so ga v zračnem boju zbili in je padlo med francoske črte

Zvonove prelivajo v topove

V Nemčiji so v okviru gospodarske štiriletke zaplenili vse cerkvene zvonove za vojne potrebe

Švicarski list »Vaterland« poroča: Že pred nekaj časa je v Nemčiji v okviru štiriletke gospodarskega načrta izšel odlok, po katerem se vsi cerkveni zvonovi v državi zaplenijo v svrhu povečanja kovinskih rezerv za vojne namene. Vsi bronasti cerkveni zvonovi v Nemčiji so bili razdeljeni v štiri skupine: V skupino A so prišli vsi zvonovi, ki so bili vliji po bivši svetovni vojni ali katerih livarji še žive. Ti bodo takoj prišli na vrsto za pretopitev. V skupini B in C pridejo zvonovi, ki jih bodo sicer pobrali, vendar bodo začasno še ostali nepretopljeni v skladiščih. Sem spadajo zvonovi, ki imajo kakšno umetniško ali muzikalično svojstva ter bi jih bilo zaradi tega škoda preliti že sedaj, ko potreba še ni tako huda. V skupino D pridejo slednji zvonovi, ki jih ne bo doletela usoda, da bi jih prelili v topove. Tu pa je zapovedana najstrožja izbira. V poštev prihajajo le starinski zvonovi velike umetniške vrednosti iz prejšnjih stoletij, ki so pomembni za razvoj nemškega livarstva. Toda zaščita teh zvonov ne gre tako daleč, da bi od vsakega po imenu znanega nemškega livarja ohranili en

zvon. Prizanesli bodo nadalje tudi znanim zvonovom za pritrkavanje (»Glockenspiele«) v Berlinu, Potsdamu, Salzburgu in Darmstadtu. Da se zvon uvrsti v skupino D, je potrebno privoljenje vodje nemške gospodarske štiriletke maršala Göringa. Za vse zvonove v Nemčiji je treba napraviti prijavnico, ki jo je treba oddati škofijskim oblastem. Tu odloča posebna komisija, v kateri so tudi umetnostni strokovnjaki, v katero skupino bo uvrščen zvon. Prijavnice skupin A, B in C gredo na pristojni deželni svet, ki mora takoj ukreniti vse potrebno, da se zvonovi odstranijo iz zvonikov. V pretekli svetovni vojni so jemali iz zvonikov le zvonove, ki so bili takoj namenjeni za pretopitev. Zdaj pa zaradi pomanjkanja delovnih moči in prevoznih sredstev odstranjajo kar vse naenkrat. Zvonove skupine A odpreljo takoj v topilnico, zvonove skupin B in C pa zaenkrat v skladišče rezerv, kjer pridejo na vrsto, ko se pokaže potreba. Pričakovati je, da bodo spričo teh ukrepov zvoniki domala vseh nemških cerkva kmalu

Celofan — edino zanesljivo sredstvo proti strupenim plinom

Nemški vojaški kemiki so ugotovili, da celofan ne propušča nobenega plina, ne strupenega ne kakšnega drugega. To svojstvo celofana ni bilo znano širši javnosti; nemška obramba proti zračnim napadom pa je to svojstvo celofana uvaževala v polni meri in je ukrenila vse potrebne korake. Dokazano je, da so žive in vse druge stvari, ki jih zavijemo v celofan, zanesljivo varne pred vsakim strupenim plinom, in da je celofan sploh edino doslej znano sredstvo, ki ima to v današnjih časih tako pomembno svojstvo. Pri tem pa je važno tudi to, da varovanje živeža pred strupenimi plini s pomočjo celofana tudi zelo poceni in je tako omogočeno tudi siromašnim slojem.

Filmska kamera odkriva življenje v morskih globinah

Ameriški učenjak se namerava spustiti 2000 metrov globoko pod morsko globino

Na kongresu ameriških prirodopiscev, ki je bil sredi meseca aprila v New Yorku, je zbudilo veliko zanimanje predavanje znanega ameriškega biologa Williama Beeba, ki je govoril o življenju v globinah morja. Med drugim je povedal:

»Človek je preiskal najbolj zapuščene kraje zemlje in dospel do ledenih pustinj. Z letalom in balonom je prodrl v stratosfero in zdaj se je spustil tudi v globine morja, da jim iztrga skrivnosti njihovega življenja. Jaz se nameravam v kratkem spustiti v globino 2000 m pod morsko gladino. Prvi poskusi, pri katerih sicer nisem prodrl še tako globoko, so pokazali, da je življenje v morskih globinah tako zanimivo in fantastično, da si ga človek jedva zamisli.«

William Beeb ni pretiraval, ko je to govoril. On je bil prvi človek, ki je prodrl v skrivnost življenja v morskih globinah s pomočjo filmske kamere. Že leta 1934 se je v družbi še z enim raziskovalcem spustil v posebni napravi 900 m globoko pod morsko gladino in je posnel na film življenje tam doli. Film je izzval v znanstvenem svetu pravo senzacijo. Zdaj se namerava podjetni znanstvenik spustiti 2000 m globoko pod morsko gladino. Če bi se človek spustil v to globino brez potapljaškega zvona, bi moral na svojih ramenih nositi pritisk 4000 ton vode. To je seveda nemogoče, človek bi že davno prej postal zmaličena gmoča mesa. Beeb se bo spustil v globino 2000 m v potapljaškem zvonu, ki ima dva kvadratna metra površine in je zgrajen tako trdno, da lahko vzdrži pritisk 25.000 ton. Zvon je iz najtrša aluminija in njegove stene so debele 8 cm. Trije kabli, debeli kakor človeška noga, bodo spustili zvon v globino oceana. Beeb in njegov spremljevalec bosta zvezana s površino s telefonom. Potapljaški zvon ima poleg vsakovrstnih naprav tudi dva močna žaromete, kajti na dnu morja vlada večna tema.

Mesto brez prebivalcev

Ameriško mesto Clearing je bržkone najbolj čudno mesto na svetu. Zgrajeno je lepo in moderno po vseh predpisih sodobne arhitekture in higijene. Dolgo je pet in široko dva kilometra. Toda kljub vsej lepoti mesto nima niti enega prebivalca v pravem pomenu besede. V mestu namreč ni drugega, kakor poslovni prostori okrog 1500 industrijskih tvrdk, katerih uslužbenci se vsako jutro z avtobusi in železnicami pripeljejo na delo, zvečer pa mesto spet zapuste. Čez noč ostanejo v Clearingu le nočni čuvaji. V vsem mestu ni niti ene stanovanjske zgradbe. Clearing je torej najbrž edino stoddostno industrijsko mesto na svetu — mesto brez prebivalcev v pravem pomenu besede.

Namsos — ena sama velika ruševina

Casnikarji, ki so v preteklem tednu iz švedske prispeli v pristaniško mesto Namsos, kjer so se pred tremi tedni izkricali, pred nekaj dnevi pa spet ukricali zavezniki, pripovedujejo, da so neprestani letalski napadi Nemcev mesto spremenili v eno samo veliko ruševino. Od vseh zgradb v mestu stoji le še bolnišnica, ki pa je tudi močno poškodovana, in cerkveni zvonik. Vse drugo pa je spremenjeno v kup ruševin. Nemci so mesto sistematično uničevali, misleč, da se v njem skrivajo angleške čete. Civilno prebivalstvo je mesto pravčasno zapustilo, tako da bombardiranje ni zahtevalo žrtev med njim. Kakšna bo žalost ubogih nedolžnih ljudi, ko se bodo vrnili v svoje prebivališče, pa ne bodo več našli kamna na kamnu...

Tudi na Slovaškem zbirajo odpadke

Slovaška časopisna agencija »Slovak Press« poroča: Po nemškem vzgledu na Slovaškem organizirajo zbiranje vseh vrst odpadkov. Odpadke bo zbirala šolska mladina. Vse zbrane odpadke bodo izročali Slovaški trgovski družbi v Egiptu. Zbiranje odpadkov je obvezno.

Prvi angleški ujetniki na Norveškem. Prvi so trčile prodirajoče nemške čete na oddelke angleške ekspedicijske vojske pri Lillehammerju. Nemci poročajo, da so angleške oddelke razbili, pri čemer jim je padlo v roke 200 angleških vojakov s častniki vred. Slika, ki je nemškega izvora, nam kaže skupino teh ujetnikov nekaj ur zatem, ko so jih ujeli.

Pokopališče ladij

Narviški fjord, ki je bil prizorišče dveh hudin pomorskih spopadov med angleško in nemško vojno mornarico, je postal pravo pokopališče ladij. Ni manj kakor 27 vojnih in trgovskih ladij leži potopljenih na njegovem dnu. Koliko je šlo s temi ladjami na dno tudi ljudi, ni znano. Gotovo pa na stotine ali morda celo na tisoče.

Ameriški dušeslovec o kritičnih dobah dneva

Ameriški psiholog dr. Hattaway je več let neutrudno sestavljal statistiko, ki naj bi dognala, kako in kaj je človek razpoložen v posameznih dobah dneva in kako je z njegovimi sposobnostmi in zmoglostmi.

Dr. Hattaway priporoča, da je za važne konference najbolj primeren čas proti 12. uri, kajti v času pred kosilom je človeški um najživahnejši. Za telesne napore, posebno za športne vaje, so najprimernejše zgodnje jutranje ure. Reševanju kakšnega zamotanega znanstvenega vprašanja naj se človek ne posveti pred 11. uro dopoldne. Tako je učenjak ugotovil, da so ameriški študentje, ki so jim predložili naloge okrog 11. ure dopoldne, rešili te naloge za 70 odstotkov bolj, kakor njihovi tovariši, ki so jim iste naloge predložili ob 8. jutraj. Dr. Hattaway nadalje trdi, da bi se bilo v zakonih mogoče izogniti mnogim nesporazumom in prepričam, ako bi zakonca vedela za ono dobo dneva, ki je za te reči najbolj kritična. Po mnenju tega ameriškega dušeslovca je to čas med drugo in tretjo popoldansko ter med šesto in sedmo večerno uro. Posebno kritična je šesta večerna ura. Dr. Hattaway jo imenuje »uro zobobolac«.

Dr. Hattaway je sestavil tudi nekakšen urnik, o katerem pravi, da bi se ga moral držati vsak človek. Za čas med prvo in drugo popoldansko uro predpisuje popoln mir, čas med drugo in tretjo uro pa je zelo kritičen in naj človek v tem času ne podvzema nobenih važnih reči. Od pete do sedme ure zvečer pa priporoča dr. Hattaway, naj bo človek po možnosti sam.

Na nekem zamrzlem jezeru v srednji Norveški pristajajo nemška transportna letala z vojnimi materialom. Na saneh, v katere so vpreženi konji, razvažajo material četam.

Zgodba z zapadnega bojišča o junaštvu francoskega pešca

Francoski listi poročajo o naslednji epizodi, ki se je v noči med 12. in 13. aprilom pripetila na zapadnem bojišču. Te noči je nemška patrulja desetih mož presenetila francosko stražo na nekem otoku sredi Rena. Francoska straža je šla samo enega podčastnika in dva vojaka. Nemci so se pripeljali z desnega brega Rena na otok z gumijastimi čolni. Zaradi nenadnega napada je bil odpor trojice francoskih vojakov hitro zlomljen in Nemci so ujeli oba vojaka, dočim je bil vodja straže, podčastnik, v boju ubit.

Po končanem boju se je nemška patrulja pripravljala za odhod. Noč pa je bila tako temna, da so nemški vojaki izgubili orientacijo in niso več vedeli, v kateri smeri se morajo pomikati, da bodo dospeli spet na breg, kjer so pustili svoje čolne. Zato je vodja nemške patrulje z revolverjem v roki prisilil enega od obeh ujetnikov, redova Laroixa, da jim kaže pot. Laroix pa niti malo ni mislil na to, da bi Nemcem pokazal pravo pot, nego jih je vodil v nasprotno smer proti francoskim postojankam ter pripeljal nemško patruljo pred položaj francoske strojne puške. Ko so bili že dovolj blizu francoske postojanke, je Laroix nenadno zaklical alarm. V naslednjem hipu je zareglala strojna puška. Vodja nemške patrulje se je smrtno zadet zgrudil na tla, Laroix pa je bil ranjen. Nemški vojaki so se v paničnem begu razbežali na vse strani. Za svoje junaško dejanje je bil hrabri redov Laroix odlikovan z visokim odlikovanjem.

Za 200 milijonov norveškega zlata odpeljal Nemcem pred nosom

Ameriški listi poročajo o zvitem in drznem podvigu kapitana ameriškega trgovskega parnika »Maurmax« Mackhella. Kapitan Mackhell je bil 9. aprila s svojim parnikom v Trondhjemu, ko so pristanišče zasedli Nemci. Na svojem krovu je imel za nad 200 milijonov din norveškega zlata, ki je bilo namenjeno za Federalno rezervno banko v New Yorku. Ko je kapitan videl, da so Nemci zavzeli Trondhjem, je skril dokumente o svojem dragocenem tovoru in s polno paro zaplul v Hølmelvik, ki leži 12 milj severno od Trondhjemfjorda. Tam je prišel na krov nemški častnik, ki je slepo verjel kapitanu, da na parniku ni drugega, kakor ono, o čemer pričajo tovrni listi. Tako je drznemu pomorščaku uspelo, da je nemoteno pripeljal norveško zlato v Ameriko. — Kapitan Mackhell je po rodu Anglež in je v svetovni vojni služil v ameriški vojni mornarici.

Nevaren posel opravljata moža na naši sliki. Ogromna krogla z malimi rožički ni nič drugega kakor morská mina, ki se je utrgala s svoje verige, nakar so jo morskí valovi prignali do obrežja, kjer so jo ujeli in zdaj jo bosta strokovnjaka napravila neškodljivo. Vsako takšno mino natančno preiščejo, da ugotove, kakšne vrste razstrelivo vsebuje

Lepa zamisel italijanske pomorske uprave:

zdravniški nasveti in recepti po radiu

Italijanska pomorska uprava namerava uresničiti zelo lepo zamisel. Znano je, da plove po raznih morjih sveta nešteto ladij, na katerih ni zdravnika in prav mnogokrat se pripeti, da kak potnik ali mornar hučo zboli, tako da mu je potrebna zdravniška pomoč. V Rimu bo začela kmalu poslovati radijska sprejemna in oddajna postaja, kjer bo stalno v dežurni službi več zdravnikov in bolniških strežnic. Vsaka ladja ima na svojem krovu radiotelegrafista in sprejemni ter oddajni aparat in se bo tako lahko v primeru, da bo na ladji kdo hušje zbolel, obrnila na radijsko postajo v Rimu, kjer bo dobila brezplačen nasvet za prvo pomoč bolniku. To bo lahko storila vsaka ladja katerekoli narodnosti. Francoski listi, ki tudi poročajo o tej lepi zamisli italijanske pomorske uprave, dostavljajo k svojemu poročilu: »Narod, ki je zmožen tako človekoljubnih zamisli, narod, ki ima za seboj tako sijajno zgodovino, prav gotovo ne bo prav nič manj človekoljuben do svojih lastnih ljudi in jih ne bo pognal v vojno, ki se je je prav lahko izogniti.«

ŠPORT

Ali slovenski nogomet res propada?

V. Hassl razmišlja o našem nogometu

Po končanem tekmovalnem v sloven. hrv. ligi, v kateri je slovenski predstavnik Ljubljana doživel popoln neuspeh, je končano. Zaradi neuspehov sloven. nogometa, o katerem je bilo že napisano mnogo in preveč, sem se obrnil na najstarejšega slovenskega igralca, ki naj bi povedal, kaj misli, kje je vzrok vsem tem neuspehom, in da iz svoje dolgoletne izkušnje pove nekaj misli, kako bi se sloven. nogomet zopet dvignil na ono višino, katero je že dosegel naš slovenski igralec. Mislim, da ni odveč, če upoštevamo te misli, saj V. Hassl predstavlja igralca, ki je z dušo in telesom odigral že nad 700 javnih tekem. Ta njegov razgovor je izpoved idealnega delavca na polju sloven. nogometa, ki želi, da bi tudi sloven. nogomet v naši državi pomenil res nekaj več kot sedaj.

V. Hassl razpravlja takole: Takoj po vojni ni sposobnost slovenskega nogometa prav nič zastajala za hrvatskim in srbskim. Začetni pogoji so bili pri vseh treh narodih enaki. Vprašanje, ki nas muči, pa je, zakaj je toliko napredka v nogometu pri Hrvatih in Srbih, pri Slovencih pa nobenega razvoja. Splošno mnenje, da Slovenci niso za nogomet, je povsem zgrešeno. Tedanje naše športno-politične prilike so v večji meri zavirale vzpon naših klubov in jim onemogočale vsak napredek. Rak-rana pa je bila lokalna ljubosumnost in preveliko nerazumevanje med meščanskim Ilirijo in novorojenim Primorjem. Za naslov sloven. prvaka niso izbirali sredstev, pa naj si bi to bilo na igrišču, še bolj pa za zeleno mizo. Načelo tedanje borbe je bilo po oslabitvi nasprotnika in s podkupovanjem doseči od igralca surovo igro, ki naj onemogoči dobre nasprotnikove igralce. Da, v takih okoliščinah so bile takrat tekme! Takrat niso spraševali in govorili, s kakšno igro (taktiko) bodo premagali nasprotnika, marveč šlo jim je le za tem, da ga premagajo. Sredstev za zmago niso izbirali. Takratni igralec je bil vzgojen v surovi in grdi mržnji, ki je bolj podobna tistemu vojaku na fronti, kateremu so dali pred napadom primerno količino ruma. Razumljivo je, da je bil tak nastop, tako pripravljenih in načrtovanih igralcev, ki pa niso imeli pravih športnih strategičnih in tehničnih sposobnosti, surov. Ni čudno, da se je zaradi take igre ukoreninil sistem starta. Res, da so razni trenerji skušali izobraziti naša moštva tehnično, a to se jim ni posrečilo, kajti za domače prvenstvo je bil odločen le start. Igra takega načina je temeljila le na akcijah posameznikov, ki so ji morali biti fizično dorasli — šibkejši, a zato tehnični igralci niso prišli do veljave. Zaradi preostrega starta se ni mogla razviti kombinatna igra. Zato slišimo še danes vedno na igrišču: »Fantje, start! Desetletna borba med Ilirijo in Primorjem je dala vseh res kakšne uspehe, jedro obeh pa je bilo gnilo, kar je dovelo do popolne finančne onemoglosti obeh za vsako delo. Kadar smo se srečali v tekmah za državno prvenstvo, smo skoraj vedno izgubili. Casopisi so pri takih priložnostih poudarjali, da smo neverjetno vztrajni, da imamo sijajno kondicijo, da smo res dobro razviti, da imamo oster start, kar so dobre odlike; poudarjali pa so hkrati, da nimamo pojma o skupni igri.

Po dolgih borbah se je končno Primorje posrečilo preriniti se v državno ligo, kjer je tekmovalo 12 najboljših klubov v državi. Večkrat smo doživeli prav lepe uspehe, še večkrat pa smo prinesli domov polno mrežo golov. Bili smo edini klub v ligi, ki je lahko presenetil tudi najboljšega. Vse naše znanje pa je bilo vedno nesolidno, saj se je to znanje menjavalo od nedelje do nedelje. Za lepimi uspehi so prišli težki porazi. Posamezne igralce so zamenjali, da smo spet zmagali. In tako je šlo vse po starem kopitu naprej. V koreninjena igra starta je zahtevala vedno visoko vztrajnost posameznika. Take napore tekme vsako nedeljo ni bilo mogoče prenesti in vzdržati. Zato in prav zaradi tega je bilo tolikokratno menjavanje moštva. Iz tega sledi, da zaradi takega menjavanja ni bilo mogoče misliti na homogenost in uvedbo kakšnega trdnega sistema igre v moštvo, kakor to opažamo v drugih klubih v ligi.

Zdrava zamisel poslati v državno ligo močan sloven. klub je rodila ljubijo Ilirije in Primorja. Zato je bilo pri tej ljubiji, da so vsi do tedanjih odbornikov obeh klubov opustili vsako delo za novo nastali klub in ga prepustili svoji usodi. Jasno je, da gmotni položaj tega »novorojenčka« še daleč ni bil takšen, kot so si ga ustanovitelji zamislili. Tako še danes klub prav zaradi te velike rane, pomankanja gmotnih sredstev, hira in umira.

Na letošnjem običnem zboru je članstvo zahtevalo, da bi prevzel jaz načelstvo. Iskreno sem se zahvalil za to zaupanje; sprejel ga nisem. Sprejel bi to težko in odgovorno dolžnost, če bi smel po-

polnoma na novo postaviti nove temelje in začeti graditi novo stavbo.

Slovenci smo športno zdrav narod. Mi imamo dve močni telovadni organizaciji. Naši smučarji, plavalci in lahkoatleti so dokazali vsemu svetu svojo visoko športno sposobnost in vzgojo. Le o nogometu moramo reči, da smo na tleh. Škodilo ne bi, če si pogledamo enkrat v oči in povemo, zakaj je temu tako. Lahkoatlet, smučar, plavec in telovalec se vadi, trenira. Trener izbira po nekem času treninga najboljše. Te izbranec potem pripravljajo za nastope, ki jih pa ni več kot 4—8 na leto. Z vsem ostalim časom sami razpolagajo. Kako je pa z nogometašem? Njega čaka najmanj 20—30 težkih borb. Vedno, v vsakem vremenu, pozimi in poleti, na blatnem ali lepem igrišču mora igrati. Od njega zahteva nogomet več kot od drugih. Drugi imajo skoraj vedno iste tekmovalne prilike, dočim pri nogometašu temu ni tako. Od njega se zahteva več!

Sorazmerno prihaja na naša igrišča vse premalo mladine. A ta mladina je do 17. leta popolnoma enakovredna juniorjem iz Zagreba, Beograda in od drugih. Razvoj j edo 17. leta skoraj enak, od tu dalje pa je odstotek dobrih nogometašev zelo majhen. Tudi pri nas so bili mladi, nadarjeni igralci, na katere smo polagali največje nade. Mnogo so stali klube ti mladi, ki pa so kar na lepem nehali z igranjem. Borba za življenje jih je izločila iz nogometnih vrst. Bili so seveda še drugi vzroki. Razumljivo je seveda, da se juniorsko moštvo, ki je bilo nekaj že tako lepo vigrano in enotno, ne more obdržati za vedno skupaj. Razne okoliščine so temu krive. Naj povem, da je docela zgrešeno mnenje, da se klub lahko povzpne na ramah svojih mladih, da na vse svoje mlade lahko računa. In povsod vidimo isto sliko, da igralci prvega moštva niso vsi doma vzgojeni. Moštva so sestavljena iz igralcev od vseh vetrov. (Le pogledjte Gradjanskega.) In te igralce so kupili.

Za povzdigo našega moštva je potrebno finančnih zmoglosti, da kupimo 4 ali 6 izvrstnih igralcev, ki bodo v družbi z našim moštvom preordili in uvedli vsaj kakšen sistem. Saj naši domači igralci, kot posamezniki, prav nič ne zastajajo za drugimi jugoslovanskimi igralci, le sistema ni prav nobenega v vrstah našega predstavnika. Prepričan sem, da bi se z novimi igralci dvignila raven vsaj za nekaj 100%. Se pred popolno reorganizacijo pa bi bilo treba odstraniti iz kluba vse, kar je gnilega, nesposobnega. Igralec bi bilo treba vsaditi ljubezen do kluba, med igralci bi moralo biti prijateljstvo in tovarishstvo, ki se da doseči. Saj je vse to pri nas že nekaj bilo. In ali se ne bi dali oni časi povrniti? Seveda pa bi morala pri bodočem preporodu sloven. nogometa država oziroma banovina malo globlje poseči v svoj žep. Kajti ne sme se dogajati, da ves šport sloni samo na ramah nekaterih idealnih delavcev. Tu si bodo morali vzeti za zgled banovino Hrvatsko. In potem tudi uspehi ne bodo izostali.

Sedaj, v novi slovenski ligi, bo treba resno pristopiti k delu za reorganizacijo. Treba je prirediti množico delavskih, idealnih ljudi, ljudi, ki bodo sejali čista semena na polje nogometnega športa. Treba je zanikrno njivo globoko preorati, vse, kar je slabega na nji, odstraniti. Čisto seme bo dobro rodilo! Obilen sad ne bo izostal. Treba pa bo budno paziti, da se v mladem klasju ne bodo zaredili škodljivi zajedalci.

Po državi

* Parnik »Kraljica Marija« prodan. Jugoslovanski Lloyd je prodal naš veliki potniški parnik »Kraljica Marija« francoski paroplovni družbi »Compagnie Generale Transatlantique«. Parnik je že zapustil splitsko pristanišče in priplul v Marseillo. Kakor smo poročali, je Jugoslovanski Lloyd nedavno prodal tudi svoj parnik »Princesa Olga« portugalski družbi »Compagnia colonial navigacao«. Parnik »Kraljica Marija« je bil naj večji potniško-turistični parnik. Ima 10.382 brutto registrskih ton in je bil zgrajen leta 1906. Svoj čas je bil last angleške paroplovne družbe »Pacific Steamship« in se je imenoval »Araguaya« ter je vozil pred prvo svetovno vojno med Anglijo in Srednjo Ameriko, med vojno pa je služil kot transportni parnik. Jugoslovanski Lloyd ga je kupil leta 1930 in ga preuredil v turistični parnik. Med turistično sezono je imel parnik »Kraljica Marija« 220 mož posadke, od teh jih je bila tretjina natakarev in kuharjev. Sedaj pa je odplul v Marseillo samo s 55 možmi posadke pod poveljstvom kapitana Vicka Šimunkovića, ki je bil že več let poveljnik tega parnika. Parnik »Princesa Olga«, ki je bil prodan Portugalcem, je nekoliko manjši kakor parnik »Kraljica Marija«, ima 8480 brutto registrskih ton in je bil zgrajen leta 1915. Portugalski so mu sedaj spremenili ime v »Serpa Pinto«. Jugoslovanski Lloyd ni nameraval prodati teh dveh parnikov, marveč jih je mislil samo dati v najem, dokler traja vojna. To se pa ni posrečilo, zato je oba parnika prodal. Ko bodo nastopile spet redne razmere, bo Jugoslovanski Lloyd nabavil nove turistične parnike.

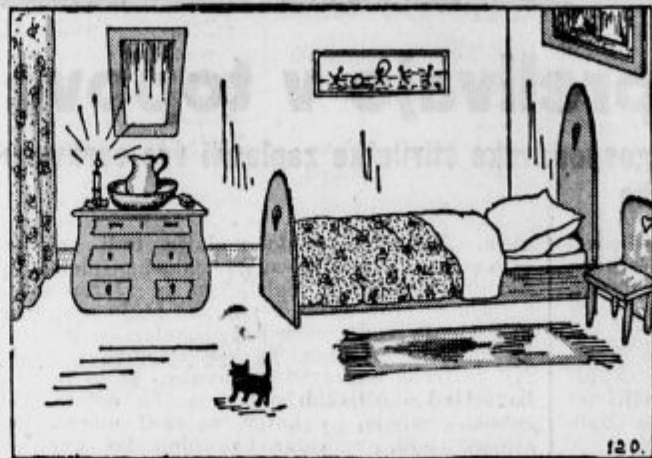
* Hrvatska božja pot Marija Bistrica bo preurejena. Te dni je bila pri zagrebškem nadškofu dr. Stepcu deputacija iz Marije Bistrice zaradi preureditve tega božjepotnega svetišča. Pred štiri najistimi dnevi je nadškof poslal županstvu v Marjizi Bistrici dopis, v katerem je izrazil željo, da se izprazni ves trg pred cerkvijo in vsi dohodi k cerkvi, t. j. odstranijo naj se vse trgovine in krčme s trga in prihodov k cerkvi. Odstranijo naj se vsi cirkusi, vrtiljaki in drugo podobno, ker s svojim ropotom in hrúščen motijo cerkvene obrede. Iz gostilnic se morajo odpraviti vse godbe in naj se dovoli igranje samo godbam, ki prihajajo z romarji. Po gostilnah naj se uvede policijska ura ob 11 zvečer. O teh željah oziroma zahtevah gospoda nadškofa je razpravljala občinski odbor in jih je prebivalstvo Marije Bistrice sprejelo z velikim navdušenjem. Sklenjeno je, da se izpred cerkve odstranijo vsi šotori in šupa. Začasno smejo ostati trgovine pod šotori samo v stranskih ulicah. Poleg tega bodo izdelali za Marijo Bistrico regulacijski načrt in bosta v ta namen poslana tja dva strokovnjaka.

* Voda porušila cerkev. Iz Sombora poročajo, da visoke vode, čeprav je že minila nevarnost povodnji, še vedno povzročajo veliko škodo. V ob-

Otroški kotichek

ZAČARANI GOZD

(119) Ančka se je morala smejati. Palčki so šli lepo v vrsti, drug za drugim v spalnico. Smejali so se in šalili. Komaj pa so stopili v spalnico, so začeli šepetati in tekati po prstih k svojim posteljicam. Tak je bil hišni red, ker pri vходу v spalnico je visela velika tabla z napisom: TISINA.

(120) Kralj je šel z Ančko nekoliko dalje. Na drugi strani hodnika je odprl neka vrata in Ančka je zagledala svojo sobico. »Oh, kako je ljubka!« je vzkliknila in od veselja tleskala z ročicami.

Današnji spored na igriščih

Ljubljana:

Igrišče Ljubljane:
Svoboda: Disk ob 10, predtekma Svoboda: Jadran jun. ob 9;
Ljubljana jun.: Slavija jun. ob 15 in Slavija (Var.): Ljubljana ob 16.

Igrišče Jadrana:
Hermes: Moste jun. ob 9, Hermes: Jadran ob 10.30;
Slavija: Adria ob 15; Reka: Bratstvo ob 16.30.
Igrišče Korotana: Grafika: Korotan ob 16.30.
Igrišče Mladike: Moste: Mladika ob 16.30.

Celje:

Igrišče Olimpa: Olimp: Celje ob 16.
Igrišče Celja: Laško: Borut ob 10.30.
Igrišče Atletikov:
Atletiki: Jugoslavija jun. ob 9.

Kranj:

Mars: Kranj ob 16.

Maribor:

Igrišče Železničarja:
Maribor: Železničar jun. ob 14.15;
Železničar: CSK ob 15.30.

Slovenji Gradec:

Misljina: Slovan ob 15.

Litija:

Litija: Svoboda ob 16.

Boks borbe v Ljubljani

Po dolgem času bo imela Ljubljana zopet priliko videti najboljše jugoslovanske boksače. Zadnja leta je bil ta šport v Ljubljani zelo zanemaren. Sedaj si je zadal Hermes nalogo pokreniti tudi to pango športa in je zbral v svoji boksekciji vse vidnejše ljubljanske boksače. Hermes se bo z njimi predstavljal širši javnosti v nastopu dne 18. maja t. l. Nanj so povabljeni vsi klubi iz Slovenije in iz Zagreba, ki v tem športu prednjači.

Najzanimivejša pa bo borba, v kateri bo nastopil državni reprezentant Baloh, katerega smo imeli pred leti priliko videti, kot začetnika, danes pa predstavlja že mednarodni razred. — Vsakdo lahko pričakuje prvovrsten šport.

Po svetu

Italijanski nogometaš Boffi še vnaprej vodi na listi najboljših italijanskih strelcev v letošnjem italijanskem nogometnem prvenstvu. Do sedaj je potresel že 21 krat nasprotnikovo mrežo. Njemu najbližja pa sta Gaurneri in Puricelli z 14 goli. English cup se to leto ne bo mogel vršiti. Zaradi tega so Angleži organizirali turnir, ki se je že 27. aprila pričel in bo trajal do 8. junija. Pri tem tekmovalju bo sodelovalo 90—95 najboljših angleških nogometnih moštev.

Ekonomična vožnja

na tehnično najbolj izpopolnjenih

DKW motociklih Model 1940

nudi užitek vsakemu še tako razvajanemu vozaču. — Zahtevajte prospekte pri zastopstvu DKW motociklov, Ljubljana, Miklošičeva cesta 30.

STEZNIKE

higijenske, brez gumija in ribje kosti, tudi po meri, modrčke, krasne poletne bluze, kombineže, in nogavice najugodnejše pri »Luna«, Maribor. Glavni trg št. 24.

Anekdota

Pesnik Franc Abt je hotel po ulicah Braunschweiga. Naenkrat sreča znanca, ki ga vpraša: »Kam pa tako hitro?«

»V gostilno k »Zlatemu volu«,« je zabrundal Abt. —

»Kaj pa imajo tam?« ga je naprej izpraševal znanec.

»Pečnega purana — in jaz sem tako lačen.« Prijatelj, ki je poznal veliki apetit pesnikov, se je nasmehnil: »Pa saj ne bo prevelike družbe!«

»Bodite brez skrbi,« odvrne Abt, »samo dva bova: puran in jaz!«

Raziskovalec: »Veste, gospod poročevalec, leta 1914, ko je izbruhnila vojna, sem se podal v džunglo. Sedaj čez 26 let sem bil prepričan, da je vojne že konec.«

Tekstilnega tehnika

(pomočnika obratovodje)

iščemo za takoj.

Pogoj: večletna praksa. Lastnoročno pisane ponudbe s sliko je poslati na:

Hribernik & Comp.,

tekstilna industrijska družba s o. z.

Št. Vid nad Ljubljano

Še dovolj blaga po jako nizkih cenah
dobite pri

Trpinu, Maribor

Vetrinjska 15

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnosti iz tvornice in glavne skladišča **M. Hrnjak**, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorbi!

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda 1 din; šentlavinjski oglas 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolijsko, 3 mm visoke petlinje vrstice po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

ROMANJA

Zadnji dnevi potekajo!
Odlučite se za priljubljeno binkostno romanje — najprijetnejši izlet po morju! Najlepša otoka! Pošljite 150 din za Trsat-Rab ali 210 din za Split-Hvar. Brezplačna navodila pošlje: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17a.

Službe iščejo

Restavracijska kuharica
želi mesto v Ljubljani ali izven. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6888.

Sedlarski in tapetniški pomočnik išče službo. — Naslov v upr. »Slov.« Maribor pod št. 595.

Pridna dekle
19 let, z mešč. solo in malo maturo, išče službo. Ponudbe na J. »Jelčnik«, Ljubljana, Dolenjska 13.

Kontoristinja
v praksi išče zaposlitve. Gre tudi na poskušajo. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Vestina« 6706. (a)

Gradbeni tehnik
z večletno prakso želi menjati službo. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Tehnik« 6705. (a)

Kuharica
zanesljiva, išče primerno mesto. Ponudbe na upr. »Slovenca« Maribor, pod »15. maj 593«.

Poklicni šofer
išče službo k lažjim vozovom, najraje k osebnemu avtomobilu. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6878. (a)

Trgovski pomočnik
v praksi, mešane stroke, želi premestitev. — Cenj. ponudbe v podr. »Slov.« v Celju pod »Priden in pošten« št. 6722.

Trgovska pomočnica
4 letno prakso, z znanjem nemščine, strojeplaja, stenografije in šivanja, išče službo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6639.

Mlinar
samostojna moč, vešč. dela v valjenem in kmetiskem mlinu, vešč. popravil, samski, želi primerno zaposlitve. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6775.

Začetnica
s srednješolsko izobrazbo in trgovskim tečajem — išče zaposlitve v Ljubljani. — Cenj. ponudbe v upr. »Slov.« pod zn. »Nastop takoj« 6811.

Mesto oskrbnika
išče dober strokovnjak z 9 letno prakso na veleposlovstvu. Poročen, 27 let star, izvrstne reference. Nastopi takoj. Dopise na upr. »Slovenca« Maribor pod »A. P. 1000/532«.

Kuharica
vajena tudi vseh hišnih del, išče zaposlitve. Najraje gre k privatni družini. Plača minimalna, nastop 15. maja. Naslov v upr. »Slovenca« pod »Zanesljiva« 102. (a)

KUPUJTE SLOVENE
IN ZAHTEVAJTE GA POVSOD.

Zasluzek

Stenografinja
potrebujem za nekaj ur dnevno. Lindič Jože, Dalmatinova 5, Ljubljana, b

Zastopnike (ce)
agilne, z nekaj prakse, išče po vseh krajih domača zavarovalnica. Nudi se vam dober stalni zaslužek. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6867.

Ne obupajte,
če ste brez dela. Za 10 din vam pošljem 25 praktičnih predmetov, ki jih boste lahko izdelovali doma. Lindič, Ljubljana - 245-c.

Vajenci

Pomočnika in vajenca
sprejme mizarstvo »Antik«, Sv. Petra nasip 29.

Kleparskega vajenca
sprejmem. Lavrič, Zaloška 109, Ljubljana.

Čevljarkega vajenca
sprejme Pavlin, Tyrševa št. 53. (v)

Trgovskega vajenca
sprejem takoj ali pozneje z vso oskrbo v hiši. Trgovina Ivan Rus, Bled.

Pekovskega vajenca
pridnega, poštenega, takoj sprejemem. Ponudbe upravi »Slovenca« Maribor pod »Posten« 584. v

Trgovsko vajenko
in, krojaškega vajenca, poštenih staršev, sprejemem. A. Česen, Semberje, Dev. Mar. v Polju.

Trgovskega vajenca
s primer. šolsko izobrazbo takoj sprejme Albert Ogrizek, trgovec z meš. blagom, Kostrivnica, Podplati, (v)

Vajenca
za torbarsko obrt takoj sprejemem. Vinko Cunder, torbarstvo, Ljubljana — Igriška 3.

Vajenca
za avtomobilnico sprejemem. Oni, ki so se učili ključavničarstva ali mehanike, imajo prednost. — Ljubljana, Sv. Petra c. št. 85.

Trgovskega vajenca
krepkega, sprejemem. Ponudbe s sliko in pričevalom v upr. »Slov.« pod šifro »Veselo do trgovine« št. 6448.

Deklica
14 let stara, išče mesto vajenke (frizerke ali šivilje), po možnosti z oskrbo. — Božena Zihrl, Gosposvetska cesta 33 — Jesenice. (v)

Mesarskega vajenca
poštenih staršev, z oskrbo v hiši, takoj sprejemem. — Naslov v upr. »Slovenca« pod 6738. (v)

Učenca
zdravega, poštenega, takoj sprejemem v trgovino mešanega blaga na dežel. Dopise poslati upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Mariliv« 587. (v)

Učenca
sprejemem v konfekcijsko trgovino. Vprašati v Tivolar prodajalni, Prešernova 54. (v)

Mlada fanta
se želi izučiti, eden mizarke, drugi mehaniške obrti. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Postena fanta« 6697. (v)

Mesarskega vajenca
kmečkih staršev, sprejemem takoj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6776.

Trgovska učenka
išče mesta v trgovini. — Ima 1 razred trg. šole, stara 16 let, vajena gospodinjstva in gostilne. — Ponudbe upravi »Slov.« v Mariboru pod »Pošteno dekle« 585. (v)

Službo dobe

Krojaškega pomočnika
sprejme Alojz Bele, Vizmarje, St. Vid nad Ljubljano. (b)

Mežnar in organist
dobi službo. Ponudbe v upr. »Slov.« pod 6761.

Pekovski pomočnik
mlad, dobi službo pri Stritar Anton, pekarna, Smlednik, Gorenjsko. (b)

Kleparskega pomočnika
poštenega in zmožnega svojega poklica — takoj sprejemem. Alojz Smolej, kleparstvo, Kranj. (b)

Mesarskega pomočnika
dobro verziranega, izpod 20 let starega, sprejemem takoj. — Leopold Rogelj, Unec pri Rakeku. (b)

Žagar
dobi mesto na dobrodošli žagi. Da se tudi v najem. Pirc, Hudo 15, Radomlje.

Krojaškega pomočnika
za manjše kose sprejme Strus Lovrenc, Zg. Pirniče, p. Medvođe. (b)

Hlapca
za kmečka dela sprejemem. Ljubljana, Vodnikova cesta 111. (b)

Čevljarški pomočnik
dobro izvežban, dobi stalno službo. Naslov v upr. »Slovenca« pod 6640. (b)

Strojniki
perfektni vrtilci (dreher), z večletno prakso, se sprejme na večjo žago. Prepisi spricheval naj se pošljejo v upr. »Slov.« pod »Strojnik« št. 6750.

Pošteno dekle
16—18 letno, sprejemem v pomoč gospodinj in gostilno. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Z dežele« 6703. (b)

Zmožno natararico
za gostilno na deželi — sprejemem. Ponudbe upr. »Slovenca« Maribor pod »V kompanijo« 580. (b)

Kmečko dekle
14—15 let staro, v pomoč gospodinj, takoj sprejemem. Naslov pove upr. »Slovenca« pod 6632. (b)

Pošteno dekle
vajeno kuhe, šivanja in vseh hišnih del, sprejme takoj uradniška družina na Gorenjskem. Ponudbe v upr. »Slovenca« pod »Poštena« 6740. (b)

Šoferja
ki je vreden, pošten, dober vozač ter pripravljen opravljati še druga hišna dela, sprejemem. Ponudbe s sliko in navedbo prejšnjih služb na upr. »Slovenca« pod »Vesten šofer« št. 6877. (b)

Trgovskega pomočnika
spretnega, resnega, zanesljivega in samostojnega, v starosti 26—28 let, sprejemem s 15. majem. — Istotam se sprejme trgovski vajenec z dovršenim meščansko ali trg. šolo. Ponudbe v upr. »Slov.« pod zn. »Mešana trgovina« št. 6766.

Kadar kupujete čevlje, ni merodajna samo cena, ampak vrsta blaga mora biti cen primerna. Zanesljivo blago in in po ugodnih cenah pa dobite le pri Malči Košnik v Cerkljici

Fanta in dekle
sprejemem na kmetijo. — Černivec, Dravice, Za krajem 17.

Pridno dekle
vajeno kmečkih del, dobi stalno službo. Ljubljana-Moste, Zaloška c. 143.

Krojaškega pomočnika
takoj sprejem, stalno mesto. Rems Ivan, Vogelna 5, Ljubljana. (b)

Mizarskega pomočnika
za furnirano pohištvo — sprejme Krže, pohištvo, Vrhnika. (b)

Čevljarkega pomočnika
z vso oskrbo v hiši, takoj sprejme Trpin, čevljar, Kamna gorica, Gor.

Čevljarkega pomočnika
sprejemem takoj (mešano delo). Oskrba. — Traunik, Trebnje.

Hlapca
h konjem sprejemem. Keber, Poljanska cesta 44, Ljubljana.

Krojaškega pomočnika
za male kose, fino delo, sprejemem takoj. Vehovec Anton, Tyrševa 124.

Potnika
za prodajo sadnih sokov sprejemem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6941.

Zaradi nujnega posla
potrebujemo več partij dobrih oglarjev. Oglašijo naj se pri Tomljanovič, Čermošnjice, pošta.

Več mizar. pomočnikov
za fina pohištvena dela takoj rabi Pavel Okorn, Škofja Loka, Fužinsko predmestje 3. (b)

Dva žagarja
za venecianko dobita mesto. Nastop takoj. Ponudbe na Franc Škrjanc, Lahovče, p. Komenda.

Partijo oglarjev
veščih čiščenja mladih sestojev, sprejemem. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Ogljarji« št. 6908.

Deklico
14—15 letno, zdravo, pošteno, za delo na vrtu in v hiši, sprejemem takoj. Vovk Jerin, Ljubljana, Vič 146.

Mesarski pomočnik
sekač (pri čoku) in prakačevalec, se takoj sprejme. Vprašati Ivan Javornik, mesar, Ljubljana, Domobranska cesta 7.

Hišnika
ki je sposoben in ima dnevno nekaj časa za gojitve vrta, najraje soliden, starejši zakonski par, sprejemem. Zglasiti se je v villi: Lepi pot 6 med 18. in 20. uro.

Instalaterja
vodovodnega, zanesljivega — sprejemem proti dobri plači. Gustav Puc, Ljubljana. (b)

Služkinjo
za vsa hišna dela takoj sprejme pečlarska družina. Naslov v poslovalnicah »Slovenca« pod št. 6957.

Šoferja
treznega in poštenega — sprejemem k tovrstnemu avtomobilu za prevažanje po Ljubljani. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6913.

Čevljarkega pomočnika
dobrega, za moške in za ženske čevlje, sprejemem. Zasluzek dober in stalen. Šviger Jože, čevljarški mojster, Trbovlje.

Vrtnarja
samskega, delovnega, poštenega, ki se razume na cvetice, sadno drevje in sočivje, sprejemem na graščino na Gorenjskem. Ponudbe s sliko in navedbo prejšnjih služb na upr. »Slovenca« pod »Posten vrtnar« št. 6576.

Krojaškega pomočnika
sprejemem takoj. Tomšič, Notranje gorice, Brezovica. (b)

2 mizarskega pomočnika
za fino pohištvo sprejemem takoj. — Škrbine & Comp., Vizmarje. (b)

Žagarja
za venecianko — takoj sprejemem. Tršan Alojz, Tacen, p. št. Vid nad Lj.

Pekovskega pomočnika
mladega, dobrega, zanesljivega, sprejme pekarna Logar, Golnik. (b)

Več čevljar. pomočnikov
sprejme takoj brez dopisov A. Černilec, čevljarstvo, Kranj. (b)

Krojaški pomočnik
za splošna dela dobi stalno mesto takoj. Slapar, Smartinska c. 8. (b)

Dve delavki
mlajši, priročni, zaposlim. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6827. (b)

Zobotehn. praktikanata
s predpisano šolsko izobrazbo, sprejemem na deželo. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6591.

Hlapca
h konjem, ki ima tudi veselje za obdelovanje vrta, sprejme gostilna »Ruski car« na Ježici.

Mizarskega pomočnika
za pohištvo sprejemem. — Trebar Anton, stroj. mizarstvo — Zadruga 5, p. Križe.

Majhna družina
v okolici Ljubljane išče pridno dekle, ki zna nekaj kuhati. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Pridna« št. 6890. (b)

Trgovskega pomočnika
z nekaj tisoč gotovine — sprejemem zaradi vojašine kot družabnika. — Pismene ponudbe upravi »Slov.« pod »Mlad in agil« št. 6899.

Vratarja
iščemo za večji zavod. Prednost imajo upokojeni orožniki ali stražniki — samci. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vratar« 6799. (b)

Poštenega moškega
zgovornega, neoženjenega — vojašine prostega sprejemem. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Simpatičen nastop« 6850.

Blagajničarka
(sedelo), za mesarijo in delikateso, dobro izurjena, takoj sprejemem. — Predstaviti se samo osebo. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 6830. (b)

Kopališkega mojstra
sprejme uprava kopališča Ilirije. — Prednost imajo absolventi plavalnih reševalnih tečajev in bivši mornarji. Ponudbe z navedbo usposobljenosti na pošt. predal 175. (b)

Pošteno dekle
do 25 let, z deželo, sprejemem takoj za pomoč gospodinj, za domača dela k gostilniškemu in trgovskemu obratu. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Pošteno dekle« št. 6822.

Prodajalko
ki je zmožna voditi trgovino z mešanim blagom, ali isto prevzame na svoj račun — iščem za predmestje Ljubljane do dne 15. maja t. l. Ponudbe na upr. »Slov.« pod šifro »Predmestje« 6821.

Dekle
srednjih let, pridna, poštena, vajena vsakega dela, kakor kuhe in samostojn. gospodinjstva — lahko molze večje število krav ali krmi prašiče. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 6654. (b)

Krona ženske lepote

Ali naj vam vaši sivi lasje pokvarijo mladost in življensko veselje? Da bi vas zaradi teh nesrečnih sivih las imeli za staro ženo in da bi z vami nepravilno ravnali?

Ne, in spet ne! Odstranite sivino las z Imedio, spremenite barvo vaših las, ostanite mladi in lepi!

Imedia je dovršena pariška barva, s katero boste odstranili sive lase, Imedia daje novo lepoto, daje »tisto nekaj«, kar moške privablja.

Vsi dobri frizerji barvajo lase z Imedio, radi vam bodo dokazali, da so res uporabni Imedio... da ne bi bilo razočaranja!

IMEDIA

NARAVNA BARVA ZA LASE

odobrena od Min. Nar. Zdravja br. 20002/36

Zahtevajte od nas brezplačno knjižico o barvanju las L'OREAL — ODDELEK S.

Zagreb I

Poštni predal 3

17—18 let starega fanta
sprejme za kmetijo Lenče, Kleče 21, Ježica.

Šoferja
sprejemem k tovrstnemu avtomobilu. Juvan, Srednje Gameljne 20. (b)

Krojaškega pomočnika
sprejme za stalno Anton Repovž, Stara Loka — Škofja Loka.

Fanta
za kmečka dela sprejemem v Dravljah, Čebelarška št. 18. (b)

3 služkinje in natararico
sprejemem takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe z navedbo dosedanjih služb in del. Pogoj poštena. Restavracija Košir, Kranjska gora.

Več mizarskih pomočnikov
za boljša dela sprejemem takoj z vso oskrbo. Jože Sitar, strojno mizarstvo, Križe, Gorenjsko.

Šoferje
s prakso pri tovrstnih avtomobilih takoj sprejme Jereb F., Aleksandrova 6, Maribor. (b)

Kmečko dekle
močno, zdravo, za vsa domača dela, sprejemem. Samo resne ponudbe na Dora Ribarov, Bajmok — donavska banovina. (b)

Gospode duhovnike

vlijudno obveščamo, da dobe za župne urade potrebne tiskovine v podružnici Jugoslovanske knjigarne v Kranju, Majdičeva hiša, sodaija.

Rudarske inženirje

mlajše, s prakso do 3 let, sprejme Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani. — Reflektanti naj predložijo prošnjo s curriculum vitae in s prepisom diplome.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Podružnice: Beograd, Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu — Eskontira trgovske menice
Nove vloge znašajo Din 67.000.000—

Vrši vse bančne posle najkulantneje
DELNIŠKA GLAVNICA DIN 20.000.000—

Posedstva

Stavbne parcele
naprodaj od 15 din dalje.
Polzeve se: Vižmarje 48,
pod Klancem. (p)

Stavbno parcelo
zunaj mesta prodam. Iz-
ve se: Jenkova 7, dvo-
rišče. (p)

Tristanovanjska hiša
enonadstropna, nedokon-
čana, naprodaj. Šmarška
cesta, poleg šole. (p)

Tristanovanjsko vilo
v bližini Stadiona pro-
dam. Cena 400.000 din. —
Dravska ul. 7. (p)

Stanovanjsko hišo
večjo, v Ljubljani, ku-
pim. Ponudbe v upravo
»Slov.« pod »Gotovina«
št. 6785. (p)

Krasna parcela
blizu remize, 650 m², na-
prodaj. Ponudbe upravi
»Slov.« pod šifro »G
40.000« št. 6883. (p)

Na Dolenjskem
prodam hišo z vrtom, s
trgovino s trafikom. - Na-
slov v upravi »Slov.«
pod 6701. (p)

Večjo parcelo
za stavbišče, pri Ljubljani,
v poljubni izmeri pro-
dam. - Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 6832. (p)

Lepo stavbne parcele
naprodaj tudi po 5 din
za m². Skrbine, št. Vid
n. Ljublj.-Vižmarje, pod
Klancem. (p)

Na Bledu
ali najbližji okolici ku-
pim majhno vilo ali hišo
z vrtom. Ponudbe z opi-
som in ceno upravi »Slov.«
pod »Bled« - takoj
plačano. 6715. (p)

Štiristanovanjsko hišo
z mesečnim donosom ca.
1000 din, kupim v Studen-
cih ali na Pobrežju. Cena
100—120.000 din. -
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 590. (p)

Pozor!
Kupim majhno ali sred-
nje posestvo v Krakem
ali v bližini Krškega. -
Ponudbe upravi »Slov.«
pod »Takoj plačam« št.
6693. (p)

Kupim hišo
do 150.000 din v Savinjs-
ki dolini, v Petrovčah ali
v Zalcu, v bližini kolo-
dvorja. Zazelen sadni in
zelenjadni vrt. Ponudbe
v upravo »Slov.« pod
»Hipoteke« 6569. (p)

V bližini Ljubljane
prodam kompleks 10.000
kv. m, parceliran na po-
samezna stavbišča od 500
do 900 kv. m, po 13 do
15 din. Ponudbe na upr.
»Slov.« pod »Varna
naložba« št. 6873. (p)

»REALITETA«
posredovalnica nepremič-
nin (za hiše, vile, par-
cele, posestva, gozdove
itd.) je samo v Prešer-
novi ulici 54-I., nasproti
glavne pošte, Telefon št.
44-20. Posluje hitro in
solidno. Informacije in
ogledi objektov z avtom
brezplačno. Prepričajte
se! (p)

Starejšo hišo
večstanovanjsko, z majh-
nim gospodarskim poslop-
jem, pripravnim za gara-
žo, ob glavni cesti v bli-
žini Ljubljane prodam za
230.000 dinarjev, potrebno
100.000 din, drugo pre-
zveze hipoteke. Mesečni
donos 1800 din. Naslov
v upravi »Slov.« pod št.
6845. (p)

Lepo posestvo
15 ha, v dobrem stanju,
z zidanimi hišnimi in go-
spodarskimi poslopi, na
obronku Slovenskih gor, ob
banovinski cesti, do
železniške postaje Mo-
skanjci 25 minut hoda -
naprodaj. Na posestvu je
več glav goveje živine in
ves potreben inventar.
Polzevedbe pri dr. Vise-
njaku, odvetniku v Ptuj

Vinograd na Trški gori
lepa lega, zidnica, ure-
jeno stanovanje, napro-
daj. Pojasnila: Škedelj -
Novo mesto, Ragovska c.
št. 3. (p)

Lepo posestvo
z gospodarskim poslop-
jem v bližini žel. postaje
Jevnica naprodaj. Naslov
v upravi »Slov.« pod
št. 6884. (p)

Majhno posestvo
na štajerskem, Gorenj-
skem ali Dolenjskem ku-
pim. Ponudbe s točnimi
podatki in ceno v upravo
»Slov.« pod »Posestvo«
št. 6758. (p)

Majhno hišo
z večjim vrtom, do 2000 m²
in več, v predmestju Ljub-
ljane kupim. - Ponudbe
na upravo »Slov.« pod
»100.000« št. 6612. (p)

Kmečko posestvo
ali samo hišo kupim na
deželi. Ponudbe z opisom
in ceno poslati na upr.
»Slov.« pod šifro »Hil-
sa« 6846. (p)

Hiša
nova, enodružinska, pod-
kletena, visokoprtilna, z
davčno olajšavo, 10 mi-
nut od Kamnika, napro-
daj. Zelo ugodno za upo-
kojenca ali letovišarja.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 6831. (p)

Mlin
ob stalni močni vodi, bli-
zu ceste, in nekaj pose-
stva, naprodaj. - Naslov
v upravi »Slov.« pod
6650. (p)

Stavbno parcelo
lepo, sončno, poleg glav-
ne ceste, 2 minuti od po-
staje Duplica pri Kamni-
ku, prodaj. Jereb, Šmarca
št. 3, p. Kamnik. (p)

Gozd
v izmeri 27 johov napro-
daj. Je dobro kultiviran
in lepo zaraščan. Leži v
bližini žel. postaje Verd
pri Vrhniki. - Pojasnila
daje Val. Kompare, Vrhnika.
(p)

Večje posestvo
na Dolenjskem, donosno,
prednost vinograd in pa
gozd, kupim. Ponudbe s
točnim opisom in naved-
bo cene poslati na upr.
»Slov.« pod »Letovišče« št. 6875.
(p)

Na Dolenjskem
kupim novejšo hišo s po-
sestvom ali pa vilo, pri-
merno za letovanje večje
družine. Natančne po-
nudbe s ceno poslati na
upravo »Slov.« pod
»Dolenjska« št. 6874. (p)

Trgovska hiša
nova, lep vrt in nekaj
zemljišča, naprodaj za
65.000 din; po želji tudi
več zemljišča. Lahko se
prevzame tudi nekaj hi-
poteke. Ponudbe upravi
»Slov.« Maribor, pod
»Prilika 596«. (p)

Kupim posestvo
hišo ali vilo, eno-, dvo-
ali tristanovanjsko, v Ljub-
ljani ali okolici, od 10—
300.000 din, s hipoteke
lahko tudi več. Ponudbe
z natančnim popisom, po
možnosti s sliko, poslati
v upravo »Slov.« pod
»300 tisoč« 6720. Posre-
dovalci izključeni. (p)

Hiša v Crikvenici
ca. 744 kv. sežnjeva sveta,
ca. 5 minut od parka in
morja, pripravna za majh-
no gospodarstvo ali le-
tovišče - je naprodaj za
90.000 din. Informacije:
Jugo-Slovenska Matica -
Zagreb, Varšavska ul. 6.
Ogled in informacije:
Crikvenica, predmestje
Matkovič 10. (p)

Prostovoljna dražba
posestva v Trzinu, tik ba-
novinske ceste, bo dne
13. maja 1940 ob 14 pop.
v Trzinu, h. št. 61. - Po-
sestvo sestoji iz hiše in
gospodarskih poslopi, vr-
ta, travnikov, njiv in go-
zdov, kar se prodaja skup-
no ali pa po posameznih
parcelah. Natančnejši po-
goji in pojasnila se dobe
v trgovini J. Praprotnik,
Domžale, Ljubljanska c.
št. 108. (p)

Kupim manjše posestvo
v okolici Maribora. Gra-
ger Alojz, Kapla, pošta
Brezno. (p)

Posestvo na Dolenjskem
od 40.000—100.000 din -
kupim. Ponudbe na upr.
»Slov.« pod »Plačam
takoj« št. 6915. (p)

Mala hiša z vrtom
in njivo v bližini Celja
tako naprodaj. Naslov v
podr. »Slov.« Celje.

Kupim hišo
v Ljubljani, novejšo, za
okoli 400.000 do 1.000.000
din. Ponudbe na upravo
»Slov.« Maribor, pod
»Hiša 594«. (p)

Vnajem

ODDAJO:
Trgovino
s sadjem in slaščicami
oddam. Celovška 120. (m)

Dve sobi
v strogem centru mesta,
za pisarno ali obrtni lo-
kal, oddam. Informacije:
cvetličarna Bajec, Ljub-
ljana, Selenburgova 6, (s)

Pisarno
2 sobi, vhod s ceste, od-
dam z avgustom v Ko-
menskega ul. Ponudbe na
upravo »Slov.« pod šifro
»500« št. 6826. (n)

Dvosobno stanovanje
oddam s 1. junijem. —
Janseva ul. 11, Ljublja-
na VII. (p)

Trisobno stanovanje
tik postaje Dev. Mar. v
Polju, oddam. Naslov v
upr. »Slov.« pod 6789. (p)

Dvosobno stanovanje
s kopalnico in pritlikla-
mi oddam za 1. junij. —
Izve se v upravi »Slov.«
pod št. 6829. (s)

Enosobno stanovanje
sončno in parketirano, s
pritliklami — oddam s
1. junijem mirni stranki.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 4804. (st)

Dvosobno stanovanje
iščem. Ponudbe upravi
»Slov.« pod »Železni-
čar« št. 6900. (p)

Starejša zakonca
iščeta za julij ali pozne-
je sobo s kuhinjo in pri-
tliklami. Naslov v upr.
»Slov.« pod 6695. (e)

Dvosobno stanovanje
ev. s kopalnico, iščem z
avgustom. — Ponudbe v
upr. »Slov.« pod »Točen
plačnik« št. 6778. (e)

SOBE
ISČEJO:
Uradnica
išče čedno sobico z vso
oskrbo. Ponudbe v upravo
»Slov.« pod »Točna plač-
nica«. (s)

ODDAJO:
Opremljeno sobico
s posebnim vhom, od-
dam solidni osebi 15. ma-
ja, Rimska cesta 3. (s)

Prazno sobo
veliko in sončno, s pose-
bnim vhom odda Miklič,
Vilharjeva c. 37 (hišnik). (s)

Gospodično sstanovanko
sprejme gospa. Naslov v
upravi »Slov.« pod št.
6848. (s)

Prazno sobo
oddam za junij. Naslov
v upravi »Slov.« pod
št. 6948. (s)

Prazno sobo
s posebnim vhom — v
centru mesta, oddam s
15. majem. Pred škočijo
št. 21-I. (s)

STROJI
Tkalske stroje
(Revolverstühle) v do-
brem stanju, z ročajniki
in po možnosti 2 cilindro-
ma enovalec kupim. —
Ponudbe: Mastia, Rajhen-
burg. (s)

Diesel motor
skoraj nov, znamke Köln-
Deutz-Otto, 15 ka, moder-
ne tipe, se zelo ugodno
prodaja pri tv. Justin Gu-
stinčič, Knez Kocljeva ul.
št. 14, Maribor. (s)

Mizarji!
Naravni stroj (Ab-
richtmaschine) z okrog-
lim vretenom v kroglje-
nih ležajih ter krožno
žago z vrtilnikom in
vdelanim elektromotorjem
prodaja Weisbacher, mizar,
Hrastnik. (s)

Kupimo
Kolo
za 6letnega otroka ku-
pim. Jerko, Tyrševa ce-
sta 168. (k)

Velike količine drogov
brzojavnih, smrekovih in
jelkovih, 6—9 m, kupi-
jemo. Hojnik Josip, Celje

Vsakovrstno zlato
srebro in briljante ku-
puje vsako količino po
najvišjih cenah
A. Božič, Ljubljana
Francišanska ulica 3. (s)

Otroški voziček
za dvojčke, rabljen, ku-
pim. Ponudbe v upravo
»Slov.« pod »Dobro ohran-
jen« št. 6779. (s)

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Drva
bukova, gabrova, do 100
vagonov, ali gozd kupim
in takoj plačam. Naslov
v upravi »Slov.« Ma-
ribor pod št. 586. (k)

Srebro, drage kamne
in vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
Jos. Eberle, Ljubljana
Tyrševa 2
(galača hotela »Slon«)

Cunje
krojaške odrezke, star
papir, tekstilne odpadke
ter ovčje volno, govejo
dlako (arovec) — kupi
vsako množino Arbeiter,
Maribor, Dravska 15. (s)

Staro zlato,
zlato zobovje
in srebrne krone
kupujem po najvišjih cenah
A. KAJFEŽ
»govina s urami in zlatine
precizna delavnica za
popravila vsakovrstnih ur
Ljubljana, Miklošičeva 14

FILATELIJA
Zbirko znamk
kupim. Ponudbe poslati
na naslov: Brodar Franc,
Trzin. (s)

Denar
30.000 din posojila
potrebujem na novo hišo
v Ljubljani. Vknjižba na
prvo mesto. Odplačevanje
po dogovoru. Ponudbe v
upravo »Slov.« pod šifro
»Takoj 30.000« št. 6807. (s)

Hranilne knjižice
3% obveznice
in druge vrednostne
papirje kupuje in plača
najbolje
BANČNO KOM. ZAVOD
MARIBOR
Aleksandrova cesta 40

Kompanjona (-ko)
s 50.000 din - iščem za
strojno podjetje; fiksni
zaslužek 5000 din mese-
no. Ponudbe na upravo
»Slov.« pod značko
»100% sigurnost« št. 6953. (s)

Ureditve premoženja
Poravnave, konkurzne za-
deve, odkup in inkaso
terjatev, (tudi kmetskih!)
nabavo posojil in družbe-
nikov, dobičkonosno in
varno naložitev kapitala,
ureditve uprave in knji-
govodstva, bilance, kal-
kulacije, upravo nepre-
mičnin, nadzorovanje so-
udeležb, — sploh vse
trgovsko-obrtniške zadeve
poverite zaupno strokovni
pisarni
ZAJC LOJZE
Ljubljana, Gledališka ul. 7

Hranilne knjižice
vrednostne papirje
kupujemo
stalno po najvišjih cenah
in proti takojšnjemu pla-
čilu.
Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka 12

Klarinet A
prodam. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 6805. (s)

Gramofonske plošče
in gramofone najceneje
kupite pri Banjal, Ljub-
ljana, Miklošičeva cesta 20

Specijalna izdelovalnica
HARMONIK
Zahtevajte brezplačno sezname!

JOS. FLEISS
(prej F. Luba in sin)
LJUBLJANA, Tyrševa 36
Zahtevajte cenig.

GREŠITE MNOGO
»ako ne čitate redno«
SLOVENCA

Razno
Dobro domačo hrano
nudim. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 6032. (p)

Dve gospodični
iščeta kosilo. Ponudbe v
upr. »Slov.« pod šifro
»Plačamo točno« 6810. (p)

Revna mati
prosi za birmanskega bo-
tra. Naslov pove uprava
»Slov.« pod 6694. (r)

Prvovrstna kolesa
po najnižjih cenah, do-
bite pri »Tehnik« Banjal,
Ljubljana, Miklošičeva 20

Staroznana slaščičarna
Novotny
vabljeni botre in bo-
trke za birmo na veliko
izbiro birmanskih daril
od preprostega do najfi-
nejšega, dnevno svežega
peciva. Nudimo tudi raz-
novrstna okrepčila. - Za
obilen obisk se najtople-
je priporoča slaščičarna
Novotny. (r)

OKAMA MAZIL
Iz zdravilnih zelišč — Cu-
dovit uspeh pri ranah, ope-
klinah, ožuljenih volku -
turih in vnetih id. za nego
dolenjskih prikožen vnetju,
izpuščanjih in hratih na te-
menu, za razpoke prane
bradavice. Dobi se v lekarni
in drogerijah.

Glasba
Nov harmonij
naprodaj. Ster, Zabjak 10,
Ljubljana.

8 evharističnih pesmi
za godbo na pihala pri-
redil Anton Trante, Pre-
ška, Medvođe, samozalož-
ba, cena 60 din. (s)

Majnovelje gramofonske plošče
v veliki izbiri vedno na raz-
pologo

elektroton
LJUBLJANA
(PATENTNA REGISTRIČNA)

Klarinet A
prodam. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 6805. (s)

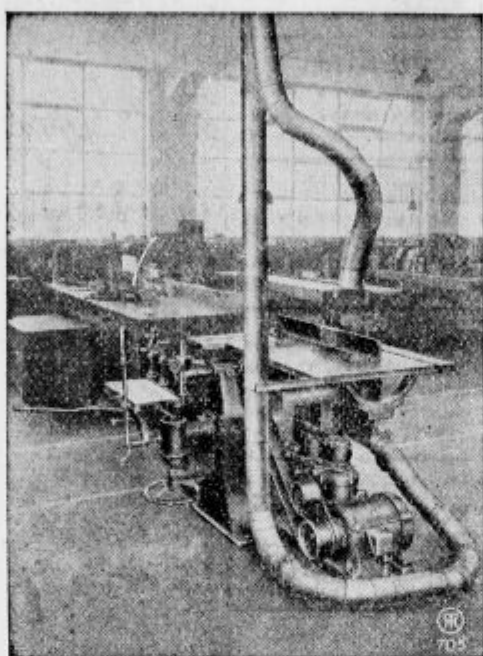
Gramofonske plošče
in gramofone najceneje
kupite pri Banjal, Ljub-
ljana, Miklošičeva cesta 20

Specijalna izdelovalnica
HARMONIK
Zahtevajte brezplačno sezname!

JOS. FLEISS
(prej F. Luba in sin)
LJUBLJANA, Tyrševa 36
Zahtevajte cenig.

GREŠITE MNOGO
»ako ne čitate redno«
SLOVENCA

PREUREDITEV STROJEV ZA OBDELOVANJE LESA NA POSAMEZNI POGON

**Pridobitev
prostora!**

Kombiniran rez-
kalni stroj s
krožno žago in
vrtalnikom,
opremljen z le-
žečimi in pokon-
čnimi HIMMEL-
motorji s pri-
grajeno iztezal-
nico
(Spannrollen-
Motoren)

**Prihranek
energije!**

HIMMELWERK A.G.

TÜBINGEN (Deutschland)

Specialna trgovina strojev za obdelavo lesa
DOVŽAN IVAN - Ljubljana
Francišanska 4 — Telefon 45-42

Čitajte »Slovenca«

Prodajam njivo-parcelo
v Ljubljani. - Naslov v
upravi »Slov.« pod
št. 6951. (p)

Hiša s trgovino
in gostilno, v Ljubljani,
naprodaj; tri stanovanja
in gospodarska poslopja.
Donos 50.000. Naslov v
upr. »Slov.« pod št. 6933. (p)

Prodajamo:
Novo hišo, več trg. lo-
kalov in lepih stanovanj
ter stavb. parcelo, vse
skupaj za 1.300.000 din.
Novo hišo, trg. lokal,
7 komfortnih stanovanj
in 3 stavb. parcele, cen-
ter mesta, 1.500.000 din.
Novo hišo, 5 lepih sta-
novanj, obrestuje 6%, za
600.000 din.
Hišo, petstanovanjsko,
solidno zidano, v dobrem
stanju, za 300.000 din.
Vilo, dvostanovanjsko,
zelo lepo in solidno zi-
dano, za 300.000 din.
Hišo, štiristanovanjsko,
750 kv. m vrta, priprav-
na za obrt, 200.000 din.
Hišo, štiristanovanjsko,
700 kv. m vrta, — za
160.000 din.
Posestvo ob žel. progi
Ljubljana — Zidani most,
59 oralov, v dobrem stan-
ju, za 150.000 din.
Posestvo, 14 oralov, 14
km od Ljubljane — za
80.000 din.
Vse informacije so za e.
kupece popolnoma brez-
plačne. - REALITETNA
PISARNA, F. Pristavec,
Ljubljana, Gosposvetska
c. 3-I. Telefon 23-81.

Trgovski lokal
Celje, Kralja Petra c.
št. 33 se odda.
Vprašati pri Ivan N.
Adamič, Ljubljana,
Sv. Petra cesta 31.

Stanovanja
ODDAJO:
Enosobno stanovanje
prazno, takoj oddam. —
Novo Jarše 58.

Dvosobno stanovanje
ob glavni cesti takoj od-
dam. - Naslov v upravi
»Slov.« pod 6709. (e)

Dve trisobni stanovanji
s komfortom in eno eno-
sobno oddam s 1. junijem
v bližini remize tik ob
tramvajski postaji. Na-
slov v upravi »Slov.«
pod št. 6862. (a)

Zivali
Pes bernardinec
garantirano čiste pasme,
zdrav, krasne oblike, dre-
sil in zanesljiv čuvaj.
1/2 leta star, poceni na-
prodaj. - Pojasnila daje
šolski upravitelj na Do-
brni pri Celju. (a)

Trgovske lokale
v centru Bleda ob jezeru
in parku oddam v najem.
Kolman, Bled. (n)

Trgovski lokal
tako oddam v novi hiši
Fügenerjeva ulica. Infor-
macije: Slograd, Vrtača
št. 9. (n)

Gostilna
v letoviškem kraju, s tu-
skimi sobami in posestvom
za več glav živine, se odda
v najem. Interesenti naj
poslje svoje ponudbe s
potrebniimi podatki v upr.
»Slov.« pod št. 6677. (s)

Skladišče
primerno tudi za večjo
delavnico, v centru po-
krajinskega mesta od-
dam v najem. Naslov v
upravi in pri podružnici
»S

Prodamo

1500 kg konjskega sena prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6771.

Črno obleko

dobro ohranjeno, za srednjo postavu, prodam. - Bajželj, Beethovnova 16.

15 Až panjev čebel

z mladimi matkami in medeno zalogo prodam. Ivan Zajc, mizar, Sodražica, Dol.

Poročne prstane

ure, verižice, uhane, kakor tudi očala — kupite zelo ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, šutna, nasproti farne cerkve. — Podružnica v Mariboru, Jurčičeva 8.

Škropilna sredstva

Solbar, Nosprasil, Aresin, Afidon, žvepleni cvet, nadalje vsa olja, barve, lake, različne kemikalije za tekstilne in ostale industrije, vsa sredstva za izoliranje in konzerviranje kakor Avenarius karbolini, katran in Inertol dobite v veliki izbiri in najceneje v Kemindustriji dr. z. o. z., Maribor, Aleksandrova cesta 44 - telefon 24-17.

Par komatov
kompletnih, skoraj novih, in vinskih sesalno prodam. Pirnat, Tržaška 105. (1)

Gostilno

blizu Ljubljane, na prometnem kraju prodam. - Informacije se dobe pri Zidarič, Gosposvetska cesta št. 4. (1)

Za birmo

venčki, pajčolani, belo perilo za dekleta in dečke, nogavice, rokavice ter vse vrste bluz, ženskega in moškega perila — najceneje pri

»VIDA«

Maribor, Koroška cesta 10

Otroški vozički

novih oblik, vsa otroška oprava in oprema

IGRAČE

S. REBOLJ

na vogalu

(1) Miklošičeva in Tavčarjeve

Kočijo

skoraj novo, poceni prodam; v račun vzamem tudi slabe ali zapravljiveč. Iekra, Ljubljana - Vič.

Po nizki ceni dobite

2 šivalna stroja z okr. čolnikom, in malo rabljen krojaški stroj. Ivan Jax in sin, Ljubljana - Tyrševa 36.

Mesarilj

Tovarna suhomesnatih blaga išče odjemalce na debelo in drobno, po naročilu. Dostavlja z avtomobilom žive ali zaklane prašiče iz Bjelovarske okolice. Ponudbe upravi »Slovenca« pod 6686. (1)

Trgovina

z mešanim blagom, zelo dobro vpeljana, z meseč. prometom 35.000 din, na prodaj v Ljubljani. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Gotov uspeh« štev. 6887. (1)

Trgovina z galanterijo

in steklom ter knjigarna napredaj v podeželskem mestu v Sloveniji. Lokal in skladišče v sredini mesta na razpolago. Potreben kapital 50.000 din. Vprašati: Poštni predal 31 ali telefon 31-38, Ljubljana.

Najlepše otroške vozičke

ugodno kupite pri **BANJAI, Ljubljana** Miklošičeva cesta 20 Velika izbira vseh vrst dvokolesi.

Male in velike oleandre prodam po ugodni ceni. Krakovska ulica 27.

Vrtni stole

zložljive, bukovne, prodaja Tribuč, Tržaška 42, telefon 26-05.

Šivalni stroj

dobite na vrtu učiteljske pogreznjiv, tudi za krojača, poceni prodam. Poljak, Prisojna ul. 3. (1)

Velikocvetne dalije

dober na vrtu učiteljske sole v Ljubljani, Resljeva cesta 10. (1)

Ročni voz

na 4 kolesih z diro — 270x100, prodam, Komenkega ul. 34.

Več koles

popolnoma novih, za skoraj vsako ceno napredaj. Strojna delavnica - Sv. Petra cesta 85.

Sedlo

skoraj popolnoma novo, po ugodni ceni prodam. Habjan, Brode 5, p. Škofja Loka. (1)

Staro železo!

Uporabne strojne dele: ležaje, osi, jermenice in raznovrstno staro železje prodamo. Vprašati v podružnici »Slovenca« v Celju.

Pozor!

Šivalne stroje, kolesa, otroške vozičke in vsakovrstne druge rabljene predmete poceni kupite pri »PROMET« nasproti križiške cerkve. (1)

Jemčev vrt

nudi vrtnice: visoke 20 din, nizke 6, plezalke 6, polyonte 6, ampelopis velič 8, vrtno hortenzije 8, blematis 20, liguster 2, in še mnogo drugih cvetličnih in zelenjadnih sadik. Razpošilja po želji vrtnarstvo JEMEC, Maribor, Prešernova ul.

Cenena birmanska darila

iz zlata in srebra dobite pri znanem

zlatarju **A. Stumpf** Maribor, Koroška cesta 8

Obiščite me in boste se prepričali!

Zahvala.

Ob bridki izgubi predraga sina, brata in strica

EMILA MILANEZA, akademika

se najiskrenejše zahvaljujem vsem akademikom, ki so ga slovesno sprejeli na zadnji poti v Ljubljani in njegovim trem poštovnim tovarišem v Vojniku. Posebno zahvalo izrekam društvom: »Akademski zvezici«, »Stražarjem«, »Sedejevi družini«, tistim, ki so za pokojnikom poravnali pogrebno, prevoz itd., njegovemu tovarišu in g. duhovniku iz Vojnika za njegov govor pri odprtem grobu, nadalje vsem prijateljem in vsem, ki so na kakršni koli način počastili spomin pokojnika. - Vsem bodi Bog plačnik! Zadobrova, dne 5. maja 1940.

Zalujoča mati, bratje in sestre.

Otroški športni voziček dobro ohranjen, napredaj, Zrinjskega 3-III.

»Anker« šivalni stroji najnovejši modeli, za silvilje, krojače in čevljarje; za entlanje in za robčke z dvema tiglama, tudi rabljene, od 300 din naprej, prodaja »Triglav« - Resljeva 16.

Obrt

Pozor!

Predelamo tovarne in pa osebne avtomobile ter stabilne motorje na pogon z ogljem. - Strojna delavnica, Ljubljana, Sv. Petra cesta 85.

Pohišstvo

Mreže za postelje dobite najceneje v Komenskega ul. 34.

Dve spalnici in kuhinjo ugodno prodam zaradi selitve. Naslov v upravi »Slovenca« pod 6736. (8)

Vsakovrstno pohišstvo

dobavlja se vedno po starih cenah v moderni in solidni izdelavi trdika

»OPRAVA«

Celovška cesta 50. Sprejemajo se naročila.

Moderne spalnice

in kuhinje po nizkih cenah prodaja mizarstvo — Velkavrh, Krakovska 7. Istotam se sprejemajo naročila. (8)

Mreže za postelje

izdeluje in sprejema rabljene v popravilu najceneje Alojz Andlovic, Gregorčičeva ulica št. 5 (pri Gradšču).

Modroce

patentne postelne mreže, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni

Rudolf Radovan

tapetnik Ljubljana, Mestni trg 13 Otomane od Din 820—

Objave

Javna dražba

najdenih predmetov bo 8. maja ob 9 na žel. postaji Ljubljana. (o)

Naznanilo!

Tvrška Vinko Cunder - torbarstvo, sedlarstvo in jermenarstvo, Ljubljana, Igriška 3, se je preselila v sosednji lokal iste hiše.

Čitajte »Slovenca«

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovenca«!

Auto-motor

Avtobus

14 sedežni, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe na podr. »Slovenca« v Celju pod »Avtobus« 6721. (1)

Avto

4 sedežni, ekonomičen, po ugodni ceni prodam. Ivana Sušteršič, Ljubljana, Janševa 1. (1)

Motorno kolo OHV

350 ccm, malo rabljeno, po zelo nizki ceni prodam. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6539.

DKW avtomobil

kabriolet, malo vožen, tipa 1939, v brezhibnem stanju napredaj. Vprašati: Poštni predal 31 ali tel. 31-38, Ljubljana.

Poltovorni in tovarni

avto najboljše znamke - za skoraj vsako ceno napredaj. Strojna delavnica, Sv. Petra cesta 85.

Bolni na pljučih! Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti prehranjevanja ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po popenjenju sčasoma bolezen preneha.

Resni moške

zdravniške vede potrjujejo prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Cimprej začnete z mojim načonom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj in poštnine prosto dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega.

Pišite takoj

zadostuje tudi dopisnica, na spodnji naslov: Zbiralnica za pošto:

ERNST PASTERNAK, Berlin S.O. Michaelkirchplatz 13, Abt. Z. 516.

Zahvala

Ob izgubi naše mame, stare mame, sestre, tete, svakinje in tašče, gospe

Josipine Rovnan roj. Kranc

se iskreno zahvaljujemo gg. zdravnikom Slajmarjevega doma ter častitim sestram za ljubeznivo pozornost, vsem prijateljem in znanecem za njihovo častno spremstvo na njeni poslednji poti, vsem, ki so ji poklonili toliko lepega cvetja in nam izrazili sožalje.

V Ljubljani, dne 5. maja 1940.

Zora Berlot roj. Rovnan, hči

ter družine: Berlot, Rovnan, Bisail in Čargo.

Zahvala

Vsem, ki so mi izkazali svoje sočutje in izrazili sožalje ob izgubi mojega nepozabnega, ljubljenelega soproga, gospoda

Jožefa Mastnaka

lastnika kavarne »Centrale«

se najiskrenejše zahvaljujem. Tem potom se zahvaljujem tudi vsem tistim, ki so mi izrazili svoje sožalje pismeno, zlasti tistim prijateljem in znanecem, ki so mojega nepozabnega soproga poznali iz Ljubljane. Posebno zahvalo izrekam Zdrženju gostilničarjev za cvetje in izraze sožalja ter vso velikodušno pomoč.

Maribor, dne 5. maja 1940.

Globoko žalujoča soproga Leopoldina Mastnak.

ZAHVALA. Ob prerani, težki izgubi našega skrbnega, nena-domestljivega, nepozabnega soproga, očeta, tasta, starega očeta in strica, gospoda

Franca Kastelica

zvaničnika drž. žel. v pokoju in posestnika

se tem potom najiskrenejše zahvaljujem vsem, ki so z nami sočustvovali ter dragemu pokojniku na kateri koli način lajšali trpljenje. Posebno se zahvaljujem g. docentu dr. Lavriču ter vsem ostalim gg. zdravnikom za njih požrtvovalni trud, da bi mu rešili dragoceno življenje. Nadalje se zahvaljujem častiti duhovščini ž. u. sv. Družine, častitim sestram, g. prof. razredniku 6. c razreda, II. drž. real. gimn., vsem dijakinjam, žel. godbi »Sloga« ter končno vsem, ki so predraga pokojnika v tako lepem številu sprejeli na zadnji poti k večnemu počitku. Iskrena hvala vsem!

Ljubljana, dne 4. maja 1940.

Globoko žalujoči.

V globoki žalosti javljam, da mi je umrla po srečni zakonski zvezi tik pred zlato poroko moja blaga soproga

Minka Lincé roj. Debelak

danes dopoldne spravljena z Bogom.

Pogreb blagopokojne bo v nedeljo ob 5 (17) popoldne izpred hiše žalosti, Vodmatska ulica št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Verviers (Belgija), dne 4. maja 1940.

Joseph Lincé, bivši tekstilni direktor, soproga, in ostalo sorodstvo.

Vsemogočni je poklical k Sebi danes, dne 3. maja, našega ljubljenelega sina in nepozabnega brata, gospoda

Franceta Petkovška

ključavničarja drž. železnice

K večnemu počitku ga bomo sprejeli v nedeljo, dne 5. maja ob treh popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče na Vrhniki.

Vrhnika, dne 3. maja 1940.

Zalujoči ostali.

ZAHVALA. Ob izgubi našega dragega in nepozabnega moža, očeta, strica in tasta, gospoda

Franca Plateisa

se zahvaljujem vsem onim, ki so ga sprejeli na njegovi zadnji poti ali ki so na kateri koli način izkazali sočutje. Posebno zahvalo izrekamo č. g. Čížku, jarenskem dekanu in kanoniku, za vodstvo pogreba ter za njegove prebride poslovlne besede, kakor tudi gg. p. Gabrijelu, katehetu Šparlu iz Maribora, trojskemu in domačemu župniku in kaplanu Želu in dr. Krambergerju od Sv. Lenarta za mnogokratno pomoč v bolezni. Tisočera zahvala vsem ostalim prijateljem in znanecem, ki so se v tako obilnem številu udeležili tega pogreba. Prav posebno zahvalo izrekamo pevskega zboru iz Jarenine pod vodstvom g. Knapleza za žalostinke pri hiši, v cerkvi in na grobu. Najlepša zahvala pa tudi posestniku g. Roškerju za tovariški nagrobni govor. Najiskrenejša zahvala nadalje vsem darovalcem krasnih vencev in cvetja. Bog povrni vsem!

Sv. Jakob v Slov. goricah, dne 28. aprila 1940.

ZALUJOČI OSTALI.

Za 4 dinarje

Vam **BURGIT** uniči s korenino vred brez operacije, brez noža in brez bolečin kurje oko in trdo kožo na podplatih. Dvojni 7 din., za podplate 5 din., dvojni 9 din. V lekarni ali drogeriji zahtevajte samo **BURGIT** proti kurjim očesom. Kjer ga nimajo Vam pošlje: **BURGIT - G. Z., Novo mesto** Dravska banovina

Razglas o licitaciji

Občina Domžale razpisuje za prevzem in izvršitev gradnje šestih stanovanjskih hiš delavske kolonije v Domžalah

javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 18. maja 1940

ob 10 dopoldne v občinski pisarni v Domžalah

Načrti in proračunski formularji so interesentom na razpolago v občinski pisarni v Domžalah in se dobijo proti plačilu nabavnih stroškov. V ponudbene formularje morajo ponudniki vstaviti svoje enotne cene, izračunati posamezne in končne vsote ter jih v zapečatenih kuvertah vročiti na dan licitacije najpozneje ob pol 10 pri predsedniku občine v Domžalah. Vsak ponudnik mora v svoji ponudbi izrecno izjaviti, da pristane na vse splošne in posebne pogoje, ter položi pred licitacijo v občinski pisarni 10% kavcije.

Občina Domžale, 1. maja 1940.

Razpis

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje

oddajo pečarskih in tesarskih del in dobavo lesenih rolojev

za novogradnjo stanovanjskih hiš v Ljubljani, Nunska (Muzejska) ulica.

Razpisni pripomočki so na razpolago od 7. maja 1940 dalje pri uradu v Ljubljani, Gajeva ulica 5/II., soba št. 221, za ceno 50 din. — Ponudbe je vložiti do dne 18. maja 1940.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani

Razglas

štab vojnega zrakoplovstva sprejme 10 radiomonterjev

kot dnevničarje; imeti morajo vsaj pet let prakse v svoji stroki.

Dnevničar se bo določil po sposobnostih pri poskusnem delu; suče se med 40 in 120 dinarji.

Interesentje naj napravijo svoje prošnje, kolkovane z 10 din., vsaj do

20. maja 1940

ter navedejo v njih svoje celotno delovanje v radiomonterjski stroki.

Prošnji je treba priložiti spričevalo o dovršeni obrti, potrdilo podjetja, kjer je doslej delal, in vse ostale potrebne listine.

Po prejemu prošnji bodo kandidati poklicani na poskusno delo; zato naj vsak navede svoj točni naslov.

Potne stroške plačajo kandidati sami.

Štab voj. zrakoplovstva V. Dž. št. 10.737, 26. aprila 1940, Zemun.

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

Poročnik Heim

Volunska povest iz časa svetovne vojne.

Kompars se je znova pričel smehljati z nako sproščeno odkritostjo in se zapovrstjo obracal proti Niederstoffu, malovernemu Strohbergerju, vladnemu Heimu in čudežnemu Schmidtu. Videti je bilo, da si skuša pridobiti njihovo prijateljstvo z mladeniško živahnostjo.

»Gospod poveljnik, moja naloga je le odkriti sredstvo, ki ga uporablja sovražnik za prenos. Ni moj namen, vstikati se v preiskavo notranje ureditve poveljstva in ... nimam navade, da bi se vmešaval v to, kar me nič ne briga. Upam, da me vaši oficirji ne bodo gledali kakor »oko generalnega štaba« in mi bodo pomagali pri mojem delu s svojimi nasveti in izkušnjami.«

Zaradi nagle spremembe razpoloženja se je sam prisiljeno nasmešnil.

»Da,« ga je prekinil Niederstoff. »Vsi trije dokumenti obstojajo samo v enem vzorcu. Se več, vsi so pritrjeni na steno v moji pisarni. Tu so. Osnutek sheme je bil morda najden med ostanki v košu za zapir. Fotografije so morale biti posnete tu...«

»Hudič! Zakaj jih niste skrili?« je vprašal general.

»To so le drobci dela, ki je zdaj še v teku.«

»Toliko slabše. Dajti jih pod ključ. Gospodje, pustite me s poveljnikom samega.«

Ne da bi si vzel čas, da bi pozdravil svoje tovariše, je Heim odšel iz pisarne. Bil je čas koncerta. Oficir je hitro pogledal na nekaj stotin vojakov, ki so se obračali v krogu okrog muzikantov. Hodil je vzdolž ob strani glavnega trga. Ko je prišel izpod oboka mestnega hotela, se ga je dotaknil nek civilist. Heim je kar avtomatično zavihtel svoj korobač. Moč se

je ustavil in ga pogledal brez drznosti, ne da bi povsod oči. Bil je mladenič, star kakih sedemnajst let, zelo razumnega obraza. Bil je zelo ginjav, a se je zmagovalno boril, da bi ostal hladen.

»Ali nisi bral, da je treba prepustiti prost prehod nemškimi oficirjem?« je kričal Heim.

Njegov obraz je postal blede kakor brez krvi. Glavo je nagnil na stran. Zgornja ustnica se mu je privihala in pokazal je zobe kakor vedno, ko se je pripravljala, da pretepe Francoza. Korobač se je pričel niti, v tem odločilnem trenutku, ko se je civilist nasmešnil, je dvignil prst kvišku, nato je obrnil svojo glavo nazaj, kakor da to, kar se godi na njegovem trgu, ni več važno. Zaslišal se je ropot motorjev. Heim je uganil, kaj to pomeni, še preden je slišal dobro znani ropot, ki je bil bolj jasn in bolj lahek kakor ropot motorjev pri nemških zrakoplovih.

Pet aparatov, prihajajočih iz zapada, je naraščalo pred Heimovimi očmi. Kmalu so se do bro razločile kokarde s koncentričnimi krogi. Prva bomba se je razpočila. Ne vedo, kje natančno. Povzročila je dolg odmev. Tedaj se oglašila sirena na alarm. Pričela je sikati v kratkih zamolklih sunkih, kakor bi se skušala opravičiti in popraviti svojo nesrečno zakasnitev.

»Tako,« je rekel Francoz, »to je mučno.«

»Da,« je rekel Heim, »to je zanimivo.«

Z enakim korakom sta se oddaljevala od skrivališča, da bi bolje videla. V hipu sta bila na tleh. Stojala in glasbeno orodje je bilo vse prevrnjeno po tleh. Pred vhom in zavetje so se prerivali vojaki med seboj. Petdeset jih je skušalo vdreti v stranišče, kjer je bilo prostora le za dvajset oseb v najhujši sili. Ranjenici so kričali, da bi jih odnesli, preden bi padel drugi izstrelak. Naznanilo ga je strašno sikanje in rastoča besnost. Navpično nad trgom je začrtal na nebo omotično črto in s silnim truščem je padel na tla, kakor da je konec sveta. Velik

Prodamo

Najugodnejši nakup moških oblek nudi Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Orehova jedra in med dobite najceneje v »Medarni«, Ljubljana, Zidovska ulica 6.

Močan voz (dajselj) poceni prodam. I. Kralj, Zelezniški, 1

Oluščene orehe priporočam slaščičarjem. L. Nousak, Bosanska Dubica. 1

Prodamo 3000 kg ržene in pšenične prešane slame. Grad Loka pri Zidanem mostu. 1

Kolesa po neverjetno nizki ceni. Izbira velika. Remec, Dolenski cesta 5, Ljubljana. 1

Cepljeno trsje prvorazredno, 1 din komad, divjaki korenjaki — nudi Franjo Žiher, Zamošani, Sv. Marjeta pri Moškanjcih.

Bakreni kotli popolnoma novi, 2 kom. v premeru 550 mm, globine 385 mm, z vsebino 66 l, in 2 kom. v premeru 720 mm, globine 740 mm, z vsebino 167 l — prodam. Ogledajo se lahko pri tv. Justin Gustinčič, Maribor, Knez Kocljeva ul. 14.

Darila za birmance in birmanke

kakor ročne torbice, denarnice, nogometne žoge, nahrbtnike itd., v veliki izbiri priporočam

Ivan Kravos, Maribor Aleksandrova cesta št. 13

VINA

Za težko delo je močno vino! Dobite ga najlažje v Centralni vinarni v Ljubljani TELEFON ŠTEV. 25-73

Mizarji!

Okovje za pohištvo in vse vrste orodje izberete pri »Jeklo« - Stari trg

„VELEBIT“

otroški vozički ZAGREB, Ilica št. 55 Najnovejši, do sedaj nevidni modeli za 1940 v specialni in največji trgovini otroških vozičkov. Prodaja za gotovino. Prevoz in omot se ne računa. — Cenik s slikami brezplačno. — Izrešite oglaš za našo naslovno.

Za Binkošti

Peko

Razno

Gumbnice, gumbje, plise, monograme, entel, ažur fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Františkanska ulica nasproti hotela Union Vezanje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Čitajte »Slovenca«

Ali res še nimate srečke državne razredne loterije?

Sporočite čimprej svoj naslov na navadni dopisnici hiši sreče, bančni poslovalnici

BEZJAK

MARIBOR Gosposka ulica 25.

Zahtevajte povsod naš list!

Zahvala

Tem potom izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje ob bridki izgubi našega

Milana Mencinger

ki nam ga je smrt tako nepričakovano ugrabila v cvetu let. Posebno se zahvaljujemo prečastitima gg. župniku in kaplanu, g. dr. Vladimirju Wolfu za požrtvovalno zdravniško skrb, rodbini Budkovičevi za ljubeznivo pomoč, bohinjskim gasilcem za častno stražo in spremstvo, pevcem bistrškega Prosvetnega društva za ganljivo petje, članstvu Sokola za častno spremstvo, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem številnim, ki so blagega pokojnika spremlili k večnemu počitku.

Bohinjska Bistrica, dne 3. maja 1940.

Zalujoče rodbine

Mencinger, Erker in dr. Fermevc.

kos asfaltne ploščadi se je dvignil, kakor da hoče pogoltniti oba moža. Za hip je ostal v zraku, se gugal, pokal in padal v sredo ogromnega plamena. Čisto nova pozavna je zletela v zrak in je obračajoč se po zraku spet priletela na tla.

Heim in Francoz sta se preplašena spogledala. Bila sta silno blede. Nosači so korakoma prišli iz poveljstva. Rešilni avto je neprestano trobil. Malomarno sta oba dvignila glavi proti nebu.

»Oddaljujejo se,« je rekel Heim.

»Pa ne tako, kot vi mislite. Kolodvor mislijo napasti. A mi smo tisoč metrov oddaljeni od njega.«

Pet, šest pokov zapovrstjo je zmedlo strašno prasketanje ognja. Od vznožja griča, starega dela mesta, se je valil strašen dim. In naenkrat so imeli vtis, da je konec vsega. Strašna eksplozija, ki se je zdela, da more priti le iz globine razpočene zemlje, je pretresla vse mesto. Razbite šipe, podrti dimniki in kosi streh so padali, ko niso nič pričakovali. Zemlja se je tresla. Poti izstrelkov so bile na nebu črno pobarvane.

Heim in Francoz sta stala kot pribito in nista mogla odtrgati svojih oči od petih zrakoplovov, ki so v sredi belkastih kosev šrapnel nadaljevali svojo pot, kakor se je zdela, čisto počasi.

»Še nikoli nisem videl podobnega bombardiranja!« je veselo vzkliknil civilist, »gotovo je municija na kolodvoru eksplodirala.«

»Da,« je pritrdil Heim, »čisto gotovo. Glejte ali čujete to neprestano prasketanje. To so zaloge granat, ki druga za drugo eksplodirajo. To bo naredilo prekleto zmedo.«

»Čisto gotovo. V tem trenutku, glejte, imamo vtis, da vi niste več zmagovalci, da ste odšli, da so tu zopet gospodarji Francozi.«

»Razumem,« je počasi rekel Heim.

Kompars se jima je približal, ne da bi ga

bila ta dva ljubitelja velikih senzacij opazila. Položil je roko na ramo poročnika, ki je poskočil, povsod glavo in zdela se je, da se prebujata. Krepko se je stresel, se obrnil proti Francozu in vsa jeza se je v hipu obnovila, kakor da se ni nič zgodilo.

»Ah! Ti! Pokoravaj se temu podoficirju, ki ukazuje skupini delavcev. Šel boš delat na kolodvor. Ta požar ste zanetili vi, francoski prašiči. Prav je, da ga tudi vi Francozi pogasite. Boš videl, če je to tako mučno, kakor misliš, če eksplodira municija.«

Gledal je dečka, da se ne bi izmuznil.

»Poslal bom tja gasilce in vse civiliste, ki jih bom dobil na ulici,« je rekel Heim Komparsu. »Ne bo za nekatere slabo, če se malo prepote. Končno se bodo morda le pomirili njihovi zrakoplovci.«

Kompars ga je z velikim zanimanjem opazoval.

OSMO POGLAVJE

Važen teden za Heima

Torek, 1. do nedelje, 6. junija 1915.

Edini navidezni dogodki v tednu, ki so sledili, so bili vsakdanji vojni posveti. Iz dneva v dan so bili bolj prazni in manj pogumni. Heim se je zaprl v zajedljiv molk. Bil je vidno razdražen. Nato pa je kakor prevzet od besnosti zbežal. Bil je bolj nesrečen kot kdaj prej. Njegovo čudovito delavnost je kmalu okužil Schmidt, ki ga je gledal samo od strani, zaskrbljenega in hitečega proti neznanemu cilju.

V četrtek ga je pozval armijski poveljnik, da bi mu razložil, kaj je delal in kaj upa storiti. Heim mu je odgovoril, da je vse poskusil, ne da bi kaj dosegel in da mu Niederstoff ni nič bolj pomagal, kakor če bi imel opravek z bedakom. V nedeljo Niederstoff ni prišel; on 10. uri zjutraj je obvestil, da je bolan in je moral v posteljo.

LJUBLJANA

Deški pevski in tamburaški zbor »Amrušev« v Ljubljani

V nizu hrvatsko-slovenskih kulturnih prireditelj bo gotovo svojevrsten prihod mladih pevcev deškega zbora »Amrušev«, gojenec vzgajališča »Amrušev« v Klinču Selima, ki stoji pod upravo mesta Zagreba. V tem internatu se vzgajajo otroci siromašnih staršev od 8 do 14 let ter so večinoma doma iz Zagreba. V zavodu jih je okrog 150, kjer dovrše ljudsko šolo, pomagajo v gospodarstvu in se pripravljajo za življenje. S 14 leti pridejo gojenci v zagrebški mestni vaješki dom ali pa jih vodstvo izroči staršem v nadaljnjo skrb. V času počitnice pa prihajajo v ta zavod slabotni otroci iz Zagreba, in sicer se menjajo: 100 dečkov in za njimi 100 deklet, da tu na svežem zraku in zabavi preživijo počitnice in se okrepke za nadaljnjo učenje. Amrušev je 25 km oddaljeno od Zagreba v bližini Okičke gore v smeri proti Karlovcu. Posvetilo je poklonil mestni občini pokojni dr. Milan Amruš, zagrebški župan. Pevski in tamburaški zbor je v tem zavodu že 10 let ter ga sedaj vodi Pavao Stefanec. Deški zbor pride v Ljubljano v nedeljo ter bo priredil dva koncerta: v ponedeljek, dne 6. maja, ob petih popoldne za dijaštvo in šolsko mladino sploh, ob pol devetih pa za širše občinstvo v dvorani hotela »Union«; v nedeljo, dne 5. maja, v St. Vidu, v terek pa v Celju.

Na ta večer deškega petja vabimo vse, posebno pa starše ter vzgojitelje. Poleg ljubiteljev, ki jo gojimo do umetniške mladine, naj nas tudi tu vodi zavest poglobitve vseh vezi, ki vežejo Slovence s Hrvati. Dečki bodo zapeli med drugimi hrvatskimi pesmi (med njimi hrvatsko kmečko himno, ki jo je v zaporu v Mitroviči zložil in uglašil dr. Maček) tudi slovensko himno »Naprej zastava slave« ter »N'nav čez izaroc«. — Dobrodošli!

Za birmo! Nudiva v veliki izbiri in po starih cenah najfinije orig. švic. ure. Na zalogi vsaki čas: »Glashütte«, »Schaffhausen«, »Omega«, »Doxa«, »Election« itd. Velika izbira zlatih verižic, obeskov, zapestnic, uhanov in dragih kamnov. — Zlato, srebro in drage kamne kupujeva po najvišjih cenah.

BRATA LOGAR, Ljubljana
Pred škofijo 15. — Telefon 44-32.

I. Otvoritev razstave Srečka Magoliča bo danes ob 11 dopoldne v Jakopičevem paviljonu gotovo zbrala vse prijatelje in častilce vedno šaljivega jubilarja, da mu izkažejo priznanje za njegovo delo na umetniškem polju in s tem podpro tudi mestne reveže, saj je jubilar odstopil vso vstopnino in petino izkupička za prodane slike ljubljanskim revežem. Razstavo, ki je na njej 120 nadvse priklupnih slik iz Ljubljane in njene okolice, z Gorenjskega in Doljanskega ter tudi z Jadrana, odpre ljubljanski župan dr. Juro Adlešič ter vabimo za lepoto Ljubljane in Slovenije vnete prijatelje slik k udeležbi, ogledu in izbiri slik.

I. Halot Halot Ne pozabimo, da se tudi danes popoldan vrti kolo sreče na Kongresnem trgu, kjer priredijo naši postarji zelo bogato tombolo. Ob treh popoldan vrti na Kongresni trg. Za borih 5 din se lahko popeljete domov v avtom ali s kakim koleškom. Ne zamudite prilike, sedaj je še čas.

I. Stolna prosveta priredi binkoštni ponedeljek 13. maja za svoje člane in prijatelje poldnevni izlet v Skofjo Loko. Odhod iz Ljubljane z gorenjskim vlakom ob 13.30. V primeru neugodnega vremena se preloži izlet na nedeljo dne 19. maja.

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes ob 1/3, 1/6, in 1/9. uri poslednji senzacionalni vefilm o romantičnih avanturah v afriški džungli

Trader Horn
Rasputin
HARY BAUR v silajni vlogi tirana carske Rusije.

I. Zaključek razstave akad. slikarja F. Godca v Galeriji Obersnel. Danes zaključni akad. slikar Fr. Godce razstavo svojih del. Razveseljivo je dejstvo, da je razstavo do sedaj obiskalo nad 6000 ljudi. Godce razstavlja olja in tempero. Vstop v razstavne prostore je brezplačen.

I. Krajevna protituberkulozna liga v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor dne 6. maja t. l. ob 18 v mestni posvetovalnici (poslojpe magistrata na Mestnem trgu, I. nadstr.). Vabljeni so vsi člani in občinstvo, ki se zanima za protituberkulozno gibanje.

I. Uspelo filmsko predavanje. Društvo Bela Krajina in Društvo prijateljev Slovenskih goric je priredilo v petek zvečer v veliki dvorani

Trgovskega doma filmsko predavanje. Uvodno predavanje o kulturno-političnem pomenu narodnih festivalov je imel vodja folklornega inštituta Glasbene Matice g. France Marolt. Zatem pa je pokazal akademski slikar g. Božidar Jakac barvni film, ki ga je posnel na lanskem festivalu narodnih plesov in navad v Mariboru. Občinstvo je napolnilo veliko dvorano do zadnjega kotička in je bilo nad filmom, o katerem smo podrobneje že poročali, tako navdušeno, da je g. Jakac pokazal še nekaj drugih filmov, ki jih je posnel v zadnjem času. Film s festivala bo g. Jakac pokazal prihodnjo sredo tudi v Črnomlju in Metliki.

Za birmo
nudi veliko izbiro vsakovrstnih švicarskih ur in zlatnine
ALOJZ FUCHS, Ljubljana
Židovska ulica 3

I. Šempetrsko prosvetno društvo moški odsek priredi v terek, 7. t. m. ekskurzijo v tobačno tovarno. Sestanemo se pred tobačno tovarno ob pol 3 popoldne. Vljudno vabljeni k obilni udeležbi. — Odbor.

Zobozdravnik
Dr. Josip Tavčar
od 12. do 19. t. m. ne ordinira
Nebotičnik Telefon 33-93

I. II. dr. real. gimnazija na Poljanah v Ljubljani priredi jutri (v ponedeljek) 6. maja ob 8 zvečer o gimnazijski telovadnici glasbeno akademijo, namenjeno predvsem za starše in sorodnike gojenk. Vstopnine ni.

I. Redni nabor za mesto Ljubljano bo od 15. do 21. maja 1940 v dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu št. 21. K naboru morajo priti vsi mladeniči, ki so rojeni leta 1920 in vsi oni rojstnih letnikov 1913 do 1919, ki doslej sploh še niso bili pri naboru ali pa so bili oglašeni za začasno nesposobne. Pregledani bodo tudi vsi začasno nesposobni obvezniki rojstnega letnika 1909 in vsi sposobni obvezniki (dosluženi vojak), ki so postali nesposobni za nadaljnjo vojaško službo. Kdor izmed prizadetih ne bi dobil poziva za nabor, naj se zgasi v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-1.

I. Naknadna zaprisega vojaških obveznikov bo v petek, dne 24. maja 1940 točno ob 11 v dvorani Mestnega doma. Kdor izmed v Ljub-

ljani bivajočih obveznikov doslej še ni prisegel Nj. Vel. kralju Petru II., naj se najkasneje do 15. maja t. l. zgasi v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-1, soba št. 2.

I. V tečaj za izdelovanje kožnatih rokavice se sprejema vsak dan od 10—12 dop. in od 3—5 pop. Hotel Metropol.

I. Dr. Božena Merljak, internistka, do preklica ne ordinira.

I. Pregled uniforme in vojne opreme rez. častnikov bo dne 16., 17., 18., 20., 21. in 24. maja 1940 vsakokrat ob 16. uri v dvorani Mestnega doma — Krekov trg št. 2-1. Vsi v Ljubljani bivajoči rez. častniki in voj. uradniki se morajo udeležiti pregleda bodisi v civilni ali vojaški obleki ter se morajo osebno javiti predsedniku naborne komisije. Pregledana bo uniforma, ki so jo dobili rez. častniki od države, in pa vojna oprema, ki si jo morajo nabaviti sami po spisku, ki so ga prejeli. Rez. pešadijski častniki, ki imajo državno uniformo, pridejo k pregledu dne 16. maja t. l., a vsi častniki drugih strok, ki imajo državno uniformo, pa dne 17. maja t. l. Poleg uniforme morajo prinesiti k pregledu tudi vojno opremo, ki so si jo nabavili na svoje stroške. Rez. častniki in voj. uradniki, ki nimajo državne uniforme, morajo prinesiti k pregledu le vojno opremo, ki so si jo dolžni nabaviti sami. Zanje bo pregled v naslednjem abecednem redu (po začetnici rodbinskega imena): A—H dne 18. maja, J—M dne 20. maja, N—R dne 21. maja, S—Z dne 24. maja 1940. Vsak rez. častnik naj pri pregledu odda na osminki pole papirja napisano svoje ime, voj. čin in stanovanje ter izjavo, da li ima predpisano vojno opremo ali ne in zakaj ne.

Naznanilo
Slaščičarna Petriček
vljudno naznanja, da je odprla svojo podružnico na Tyrševi cesti poleg »Putnika« in prosil c. občinstvo za blagohotno naklonjenost.

I. Rezervni oficirji, ki niso še prejeli kovčega, sporočamo, da ga bodo vsi v najkrajšem času prejeli. Kdor bi ga nujno rabil, naj sporoči. To obvestilo velja le za one tovariše, ki so kovčeg že plačali. Nepreklicno do 8. maja sprejemamo še nova naročila, cena kovčega 25 din višja. Ti kovčegi bodo gotovi do 30. maja t. l. Upoštevali se bo le v naprej plačana naročila. Torbe so naročnikom na razpolago v društveni sobi med uradnimi urami vsak ponedeljek, sredo in petek razen praznikov. Tudi ta naročila se po 8. maju ne bodo več sprejemala. Uprava pododpora rez. oficirjev v Ljubljani.

Guverner po gledališkem komadu »ZASTAVA« Willy Birgel
v režiji slavnega »TURZANSKEGA« Brigitte Horney
Predstave ob 10-30, 15., 17., 19. in 21. uri
KINO MATICA tel. 21-24

Krško in **Skofja Loka**

V soboto je bil na tuk. mešč. šoli občni zbor Zjednice doma in šole ter roditeljski sestanek. Za predsednika je bil izvoljen g. Rumpret Ivo, tiskar nar v Krškem. O domači in šolski vzgoji mladine je imel lepo predavanje učitelj mešč. šole g. Košorok Jože, ki je vzporejal šolsko in domačo vzgojo ter njuno prepotrebno složno sodelovanje. Končno je dal še g. ravnatelj Vutkovič primerna pojasnila k pojavom na mešč. šoli, obenem je pa ugotovil, da prav onih staršev, katerim so taki sestanki namenjeni, ni graven. Ugotavljamo torej, da v Krškem starši niso toliko »napredni«, da bi se vsaj ob koncu šol. leta potrudili do šole, kjer bi kaj koristnega zvedeli in kjer jih čaka vse učitelstvo, da jim da potrebna pojasnila glede uspeha in vedenja njihovih otrok. Vsa čast pa tistim redkim, ki so prišli.

Cerknica

V nedeljo, 28. aprila, je bil v Cerknici roditeljski sestanek, katerega se je udeležilo okrog 80 mater. Sestanek je otvoril šolski upravitelj gosp. Skubic. Predavanje je imel učitelj g. Perharč. Govoril je o vzgoji otrok doma in v šoli. Predvsem je poudarjal nujnost zveze šole in domače hiše. Dejal je, da morajo starši šolo smatrati kot nekaj, kar pripada družini. Roditeljski sestanki se prireajo zato, da se na teh pogovorih, svetovanju in pomagamo. Med učitelstvom in starši ne sme biti prepada in nesporazuma, kajti vsi imajo različne poble, a isti cilj — moralno vzgajanje otrok. Po predavanju je spregovoril tudi g. župnik Štrajhar, ki je predvsem poudaril pomen verske vzgoje v teh razburkanih časih. Po njegovem govoru so se starši pri učitelstvu, ki se je sestanka udeležilo, zanimali za uspeh in vedenje svojih otrok. — Marijin vrtec v Cerknici priredi danes ob 3 popoldne v Prosvetni dvorani materinsko proslavo. Na sporedu so: deklamacije, rajanje, govor in igrice v starih dejanjih. Pavelčkova piščalka. Vsi vljudno vabljeni, posebno matere.

Praprave za veliko tombolo Kat. prosvetnega društva, ki se bo vršila v nedeljo 2. junija t. l., so v polnem teku. Nekateri glavni dobitki so že kupljeni in bodo v kratkem razstavljeni. To bo vzdrnilo še tiste, ki še niso kupili tablice v predprodaji, ko bodo videli, da so dobili tako posrečeno izbrani in take vrednosti, da za 3 din nikdar več ne bo zadel kaj takega. Veliki letaki so že tudi nalepljeni po vseh večjih krajih Gorenjske in zgovorno vabijo vse občinstvo na dan 2. junija v Skofjo Loko. Pri nakupu tablice pa pazite na društveni žig s sliko sv. Jožefa.

V terek popoldne smo ob izredno veliki udeležbi pokopali gospo Tončko Košir, r. Juvan, vdovo po trgovcu in posestniku. Poleg drugih odličnikov se je pogreba udeležil tudi ljubljanski župan dr. Adlešič. Ker je bila rajna gospa zavedna članica Kat. prosv. društva, jo je društvo sprejelo k večnemu počitku z zastavo in številnim zastopstvom, pevec pa so ji zapeli ganljivi žalostinki. Rajni gospe, ki je bila vsekoli vzor katoliške matere, naj bo Vsemogočni plačnik, preostalih pa izražamo iskreno sožalje.

Na binkoštno nedeljo bo v župni cerkvi prvo sv. obhajilo za deško ljudsko šolo in gorsko. Mestne gospe pripravljajo nedolžni mladini lepo presenečenje. Na praznik sv. Trojice pa bo v Brodeh prvo sv. obhajilo za ljudsko šolo Gaber. Ker je tu nekaj revnih otrok, zbira Vincencijeva konferenca obloko in razna darila.

FO je priredil izredno lep poslovenilni večer fantom, ki odhajajo k vojakom na odslužitev roka.

Novo mesto

Koncert pevskega zbora. Pod vodstvom organista g. Markelja Antona je na vnebohod pevski zbor katoliške cerkve priredil lepo uspeši koncert. Kako radi Novomeščani obiskujejo kulturne prireditve, je tudi to pot pokazala zelo dobro zasedena dvorana Prosvetnega doma. Koncertu so prisostvovali tudi predstavniki našega javnega življenja, med drugimi okrajni glavar Vidmar, mestni župan dr. Polenšek, grmški ravnatelj ing. Absc, drž. pravdnik dr. Prijatelj, starešina okr. sod. Savelj, ravnatelj gimn. in mešč. šole gg. Dolenc in Zargaj, nadzornika ljudske šole gg. Skebe in Zukovec, poslanec Vebke, vsi s soprogami. Nadalje gg. kanoniki, oo. frančiškani, zastopniki uradov in organizacij in še mnogi drugi. Pevski zbor, mešani kakor moški je pokazal velik napredek od predlanskega koncerta in to v vsakem pogledu. Glasovno lepo ubran je pazil zlasti na dinamično podajanje, ki se mu je kljub nekaterim zelo težkim pesmim dobro posrečilo. Požrtvovalni pevci so položili v koncert veliko skritega dela in skrbne priprave, zato so želi zasluženo priznanje. V vrsti bogatega sporeda je bilo nekaj posebnega odlično in umetniško popolno igranje pomnoženega orkestra Prosv. društva pod vodstvom g. Šproca. Mogočna »Romantična uvertura« je bila deležna spontanega in navdušenega odobravanja. Dasi ni zadnja točka programa spadala strogo v okvir umetniškega večera, smo za zabavo in prijeten oddih prav radi poslušali igralsko in pevsko odlično prednašano spevoigro Sreče in denar, ki je zaključila koncertni večer. G. pevovodju in pevcem čestitamo in želimo, naj z veseljem nadaljujejo svoje delo in se še naprej spopolnjujejo na polju pevске kulture.

Kranj

Krajevni odbor za zaščito pred napadi iz zraka v Kranju priredi v sredo, dne 8. maja t. l., ob 20 v gimnazijski telovadnici predavanje o zaščiti pred napadi iz zraka. Prebivalstvo se vabi, da se predavanja v čim večjem številu udeleži. Za člane oddelkov pasivne zaščite je udeležba strogo obvezna.

VAŠA BRITVICA

SENSIT
0.06 mm
GOLD

DEPOT COSMOCHEMIA
ZAGREB SMIČIKLASOVA 23

Zagorje ob Savi

Izjava. V četrtek, 2. maja t. l., zjutraj ob 4. je zgorelo oštreje hleva gostilničarju Borišku v Toplicah. Tukajšnja gasilska četa je takoj stopila v akcijo in posrečilo se ji je požar omejiti, čeprav je tu strnjeno naselje in v ozadju mnogo gospodarskih poslopij. Gasilci smo imeli težkoče z dovajanjem vode, ker je bil vodovod zaprt zaradi pomanjkanja vode. Preden so bili vsi nedostaki odstranjeni, smo gasili z vodo iz rudniških cevi. Tako je bilo storjeno vse, kar je bilo v danih možnostih mogoče, in požar je bil lokaliziran in pogašen. Pri požaru smo bili navzoči samo zagorski gasilci. Brezvestneži pa obrekujejo gasilsko četo v Zagorju, češ, da je slabo vršila svojo dolžnost in se žaljivo izražajo o njej. Opozarjamo vse te obrekovalce, da bomo v bodoče po zakonu postopali proti njim. Naša četa je v tehničnem preporodu, ker je zadnja leta pristopilo mnogo novih članov. Vabimo pa vse nezadovoljnejše, da pristopijo v četo kot aktivni gasilci, da nam bodo dali pametne nasvete, ker šele potem bodo upravičeni kritizirati. Ne verjamemo pa, da bodo to storili, ker naše delo je brezplačno. Na ta način se ne podpira delo humanitarne organizacije, ampak se vzame veselje še onim idealistom, ki imajo vsaj še malo smisla za skupno stvar. To nebi smelo biti predmet oštarijskih debat in obrekovanj. — Na pomoč! — Prostovoljna gasilska četa Zagorje ob Savi.

Pred 300 leti

so pripisovali z Rogaska slatino dosežena zdraviljenja neki tajinstveni sili.

Danes

je ta zdravilna moč znanstveno ugotovljena. Je to blagor narave trpečemu človeštvu.

Pa tudi za zdrave

je Rogaska slatina neprecenljiva za ohranitev zdravja. — Tudi Vam bo Vaš organizem poplačal z večjo odpornostjo, če namesto druge, pijete
ROGAŠKO SLATINO

Hrastnik

Materinska proslava. Katoliška mladina v Hrastniku je priredila v nedeljo, dne 28. aprila, v dvorani kina Union — Logar — materinsko proslavo. Vso proslavo je našeludral novi organist g. Dominik Gnuš, ki je tudi glasbene točke sam skomponiral. Zal pa je nekaj dni pred proslavo moral oditi na orožne vaje. Proslava je izvrstno izpadla. Na programu so bile zborne deklamacije, petje mladinskega zbora, govor o materi. Prisrčen je bil prizorček »Kadar mamica praznuje svoj god«. V odmoru so nastopili prvi telovadci Fantovskega oddelka in mladci ter Dekliški krožek: članice, mladenke in gojenke. Priznati moramo, da so nas vsi telovadci in telovadkinje presenetili. V igrici »V boj za mamico« so izvrstno nastopile smrtno vile. Dečki s konjički so nas spravili v dobro voljo. Nad vse ljubeč pa je bil sklepni prizorček, v katerem so nastopili vsi naši otroci. S šopki v rokah so s primerno deklamacijo izrekli svojim mamicam hvaležnost, nazadnje pa so vsak svoji mamici pripeli šopek. Nad vse lepo in ganljivo je bilo gledati mamice z več otroci; saj so dobile toliko šopkov, kolikor otrok imajo. Vsak šopek je bil ponos matere.

Meningitis. Na tej boleznj je zbolela šolarka Marica Klenovšek, hčerka rudarja in dobra članica katoliških društev. Zdravnik dr. Arnshek jo je dal prepeljati v celjsko bolnišnico. Po 14 dneh je prišla domov in doma se je z vso skrbnostjo zavezal znanj zdravnik dr. Arnshek. Njegova zasluga je, da je deklet tako dobro okrevale.

Hoče

Dekliški krožek priredi v nedeljo, dne 5. maja ob 3 popoldne in ob pol oemih zvečer v Slomškovev domu Materinsko proslavo s pestrnim sporedom. Ker je četi dobicek namenjen v dobitnem namenem, vsi iskreno vabljeni. Bog živi!

Botri in botrce kupite

birmska darila

kakor: krasne molitvenike, ročne vence, trakove, mirtine venčke in šopke, ročne torbice itd. le v trgovini

H. Ničman, Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2
kjer vam nudijo največjo izbiro in najnižje cene

Takole dovažajo Nemci svoje okrepitve na Norveško: pogled v notranost velikega transportnega letala, ki vozi nemške pehote na norveška bojišča

